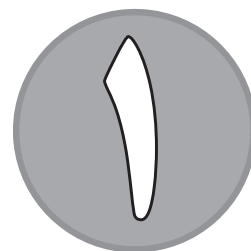

صبح جمعه

۱۴۰۴/۹/۱۴

دفترچه شماره (۱)

آزمون ۱۴ آذرماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

ساعت ۸ تا ۹:۲۵ صبح
۸۰ سؤال در ۸۵ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
روان شناسی	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اجباری	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۴	اجباری	جامعه شناسی (۳)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۵	انتخابی	جامعه شناسی (۱)	۵	۶۱	۶۵	۵
		جامعه شناسی (۲)	۵	۶۶	۷۰	
۶	اجباری	روان شناسی	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلمها در سایت کانون، کد روبهرو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

شمارش، احتمال
چرخه آمار در حل مسائل
صفحه‌های ۱ تا ۴۴

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- **نهایی** مجموعه $A = \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ مفروض است، با ارقام موجود در این مجموعه چند عدد ۵ رقمی مضرب ۵ و بزرگتر از ۳۰۰۰۰ بدون تکرار

ارقام می‌توان نوشت؟

۳۸۰ (۴)

۱۸۰ (۳)

۴۲۰ (۲)

۲۴۰ (۱)

۲- می‌خواهیم از بین ۹ نفر که ۲ نفر از آن‌ها هم‌کلاسی هستند. یک تیم ۶ نفره فوتسال تشکیل دهیم، به‌طوری‌که دو هم‌کلاسی با هم عضو تیم نباشند،

این کار به چند طریق امکان‌پذیر است؟

۶۴ (۴)

۴۹ (۳)

۳۶ (۲)

۸۴ (۱)

۳- در پرتاب یک تاس، سه پیشامد A ، B و C به‌ترتیب به صورت «عدد اول آمدن»، «عدد مربع کامل آمدن» و «عدد کوچکتر از ۴ آمدن» تعریف

می‌شوند. کدام دو پیشامد ناسازگارند؟

(۴) همه پیشامدها سازگارند.

B, C (۳)

A, B (۲)

A, C (۱)

۴- اگر $A \subseteq B'$ باشد، آنگاه حاصل $P(A \cup B) - P(A)$ همواره کدام است؟

۱ (۴)

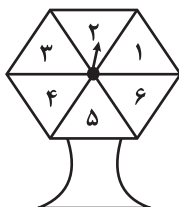
صفر (۳)

$P(B)$ (۲)

$P(A)$ (۱)

۵- **نهایی** عقریه دستگاه چرخنده روبه‌رو، پس از به حرکت درآمدن روی یکی از ۶ ناحیه که به طور مساوی تقسیم شده می‌ایستد و عددی را نشان

می‌دهد. با چه احتمالی عقریه روی یک عدد اول می‌ایستد؟

$\frac{1}{6}$ (۲)

$\frac{1}{2}$ (۱)

$\frac{2}{3}$ (۴)

$\frac{1}{3}$ (۳)

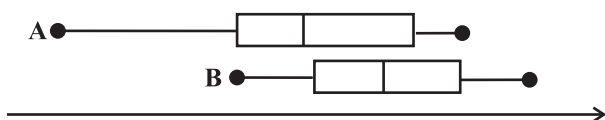
محل انجام محاسبات

۶- ۹ دانش‌آموز با شماره‌های ۱ تا ۹ در کلاسی داریم. همچنین صندلی‌ها را با همین شماره‌ها نام‌گذاری کرده‌ایم. اگر هر دانش‌آموز به تصادف بر یک

صندلی بنشینند، احتمال آن‌که دانش‌آموزان با شماره‌های اول در صندلی‌های زوج قرار بگیرند، کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{144}$ (۲) $\frac{1}{63}$ (۳) $\frac{1}{72}$ (۴) $\frac{1}{126}$

۷- نمودار جعبه‌ای مربوط به نمرات درس ریاضی و آمار در کلاس‌های A و B در یک آزمون به صورت زیر است. کدام نتیجه‌گیری درست است؟

(۱) برای کلاس A، اعلام میانه نمرات گمراه کننده است.

(۲) برای کلاس B، اعلام میانگین نمرات گمراه کننده است.

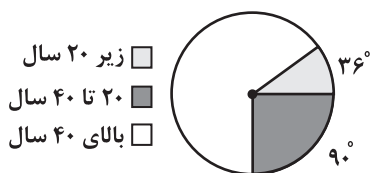
(۳) نمرات کلاس B را بهتر است با نمودار میانگین - انحراف معیار نیز نمایش داد.

(۴) برای کلاس A، شاخص انحراف معیار بهتر از شاخص دامنه میان چارکی است.

۸- از یک موزه تاریخی به طور میانگین روزانه ۱۰۰۰ نفر بازدید می‌کنند که فراوانی بازدیدکنندگان در گروه‌های سنی مختلف در نمودار زیر نمایش داده

شده است. اگر با برگزاری اردو توسط مدارس تعداد بازدیدکنندگان زیر ۲۰ سال دو برابر نسبت به قبل اضافه شود و همین تعداد به کل بازدیدکنندگان

اضافه شود، چند درصد بازدیدکنندگان در گروه سنی زیر ۲۰ سال خواهند بود؟

(۱) ۲۵٪ (۲) ۳۰٪

(۳) ۳۵٪ (۴) ۴۰٪

۹- **نهایی** توصیف داده‌های کمی، طرح ایده‌های جدید و روش انجام کار به ترتیب مربوط به کدام یک از گام‌های چرخه آمار هستند؟

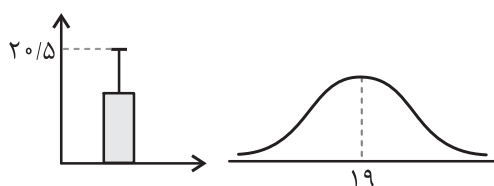
(۱) طرح و برنامه‌ریزی - بحث و نتیجه‌گیری - گردآوری و پاکسازی داده‌ها

(۲) تحلیل داده‌ها - بیان مسئله - بحث و نتیجه‌گیری

(۳) طرح و برنامه‌ریزی - تحلیل داده‌ها - بحث و نتیجه‌گیری

(۴) تحلیل داده‌ها - بحث و نتیجه‌گیری - طرح و برنامه‌ریزی

۱۰- نمودارهای زیر، برای تعدادی داده رسم شده‌اند. تقریباً ۹۶ درصد داده‌ها در کدام محدوده قرار دارند؟

(۱) ۱۷/۵ تا ۲۰/۵

(۲) ۱۶ تا ۲۲

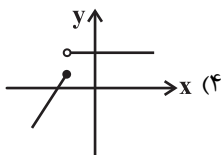
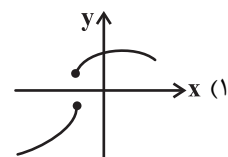
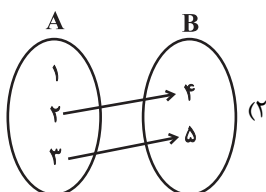
(۳) ۱۸ تا ۲۰

(۴) ۱۵/۵ تا ۲۱/۵

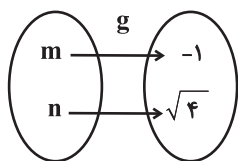
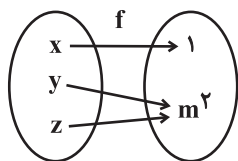
محل انجام محاسبات

۱۱- کدام گزینه یک تابع را نشان می‌دهد؟

$$[(2, 4), (\frac{1}{\sqrt{3}}, 2), (\frac{4}{3}, 3)] \quad (3)$$

۱۲- اگر نمودارهای g و f به تابع ثابت f و تابع همانی g باشد، مقدار $m+n$ کدام است؟

(۲) ۳

(۱) -۱

(۴) -۳

(۳) ۱

۱۳- اگر تابع $f = \{(2n, t), (2m, t^2), (2m-1, -1+n)\}$ یک تابع همانی باشد و $n > 0$ آنگاه مقدار n کدام است؟

(۴) ۲

(۳) $\frac{1}{2}$

(۲) ۴

(۱) $\frac{1}{4}$ ۱۴- یکی از زوج مرتب‌های مربوط به تابع ثابت $f, (\sqrt{a}, a)$ است. اگر $f(a) \times f(\frac{1}{a}) = 3f(a^2)$ باشد، دامنه تابع f کدام مجموعه می‌تواند باشد؟(۴) $\{2, \sqrt{2}, \frac{1}{2}, 4\}$ (۳) $\{3, \sqrt{3}, \frac{1}{3}, 1\}$ (۲) $\{6, \sqrt{6}, \frac{1}{6}, 36\}$ (۱) $\{3, \sqrt{3}, \frac{1}{3}, 9\}$

۱۵- اگر $f = \{(a^2 - 4a, -3), (2n + 3, \frac{-1}{n}), (\frac{1}{a}, -n)\}$ یک تابع همانی و $g = \{(\frac{1}{a}, \frac{1}{a}), (\sqrt{2}, 2c^2 - \sqrt{3})\}$ یک تابع ثابت باشد، آن گاه حاصل

$g(\sqrt{2})$ کدام است؟

- (۱) $\sqrt{2}$ (۲) $-\sqrt{3}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) ۱

۱۶- به ازای چه مقدار از a رابطه $f(x) = \begin{cases} x^2 - 1 & , x \geq 3 \\ 4x + a & , x \leq 3 \end{cases}$ نشان دهنده یک تابع است؟

- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) -۴ (۴) -۳

۱۷- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) اگر f تابع همانی باشد و $D_f = \mathbb{R}$ آنگاه $f(x) + f(-x) = 0$ است.

(۲) اگر تابع f ثابت باشد و از نقطه $(1, 2)$ بگذرد به ازای هر $x \in D_f$ ، $f(x) = 1$ است.

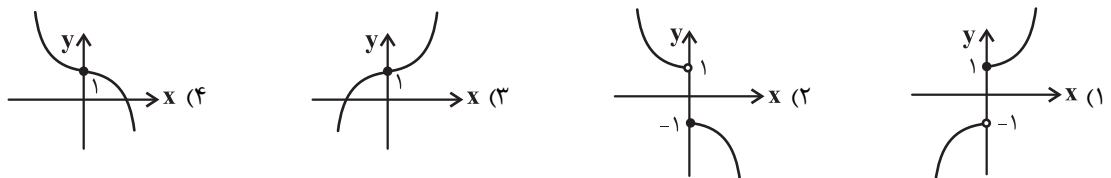
(۳) اگر f تابع همانی باشد، آنگاه نمودار تابع f روی نیم سازه ناحیه اول و سوم قرار دارد.

(۴) اگر f تابع ثابت باشد و $f(x) = 0$ آنگاه برد تابع f یک عضوی است.

۱۸- اگر $f(x) = \begin{cases} 3x + a & , x > 0 \\ x^2 + b & , x \leq 0 \end{cases}$ ، $f(1) = 5$ و $f(-1) = 2$ باشد، حاصل $f(2b) + f(-a)$ کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۸ (۳) ۹ (۴) ۱۳

۱۹- نمودار تابع $f(x) = \begin{cases} -x^2 + 1 & , x \leq 0 \\ x^2 + 1 & , x > 0 \end{cases}$ به کدام صورت است؟

۲۰- کدام خط زیر، نمودار تابع با ضابطه $f(x) = \begin{cases} x^2 - 1 & , x \geq 0 \\ x & , x < 0 \end{cases}$ را در دو نقطه قطع می کند؟

- (۱) $y = 0$ (۲) $y = 1$ (۳) $y = -\frac{3}{2}$ (۴) $y = -\frac{1}{2}$

علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳):

فصل یکم

فصل دوم

سبک‌شناسی قرن‌های دوازدهم

و سیزدهم

(دوره بازگشت و بیداری)

اختیارات شاعری (۱): زبانی

صفحه‌های ۱۰ تا ۵۶

علوم و فنون ادبی (۱):

فصل چهارم

(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)

+ کارگاه تحلیل فصل چهارم

صفحه‌های ۷۹ تا ۱۰۷

آرایه‌های ادبی (مطالعه تکمیلی):

تشبیه، استعاره، مجاز

۲۱- به‌ترتیب ویژگی ادبی و فکری شعر سده‌های پنجم و ششم در کدام گزینه آمده است؟

(۱) رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی - ورود اصطلاحات عرفانی

(۲) رواج مفاهیر در شعر - فاصله‌گرفتن غزل از عشق زمینی

(۳) به‌کارگیری ردیف‌های فعلی و اسمی دشوار - فراوانی ترکیبات نو

(۴) رواج هجو در شعر - رواج حس دینی

۲۲- کدام گزینه از دیدگاه سبک‌شناسی نثر قرن‌های پنجم و ششم نادرست است؟

(۱) به علت گسترش عرفان و تصوف و بهره‌گیری از نویسندگان تربیت‌یافته در خراسان و عراق کاربرد لغات

عربی افزایش یافت.

(۲) نثر ساده به کمال رسید و نثر موزون و فنی در این دوره متداول شدند.

(۳) حذف افعال به قرینه و رواج نثر داستانی، تمثیلی و عرفانی از ویژگی‌های نثر این دوره است و تاریخ بیهقی و مقامات حمیدی از آثار این دوره هستند.

(۴) کاربرد لغات مهجور عربی، ترکی و مغولی و اصطلاحات علمی و فنی در این دوره مشهود است.

۲۳- **نهایی** کدام گزینه درباره تاریخ ادبیات و سبک دوره بیداری صحیح است؟

(۱) در دوره بیداری نگرش شاعران و نویسندگان کلی‌تر شد و مفاهیم ذهنی بیشتری را در بر گرفت.

(۲) نثر در دوران مشروطه با ویژگی‌هایی چون نوگرایی، تجدیدخواهی و آزادی‌طلبی و با هدف تأثیر بر عامه مردم گسترش یافت.

(۳) تنها تحقیق ادبی و تاریخی قابل توجه دوره بیداری «داستان باستان» تألیف ناظم الاسلام کرمانی است که موضوع آن تاریخ مشروطه است.

(۴) ابوالقاسم لاهوتی و فرخی سیستانی از شاخص‌ترین شاعران حوزه «کارگری» اند.

۲۴- در میان عبارات زیر کدام موارد از دیدگاه تاریخ ادبیات درست است؟

(الف) صباى كاشانى در مثنوى، قصیده و غزل آثاری چون «گلشن صبا» (به تقلید از «گلستان» سعدی) و «خداوندنامه» (حماسه‌ای مذهبی) به یادگار گذاشت.

(ب) میرزا محمدصادق امیری فراهانی فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود، وی سردبیری روزنامه مجلس را بر عهده داشت. شعر سیاسی او شامل قصاید، ترجیع‌بندها و مسمط‌هایی است.

(ج) فرخی یزدی به سبب آزادی‌خواهی به زندان افتاد و تحت تأثیر شاعران گذشته به‌ویژه مسعود سعد و سعدی بود، از نمونه‌های اشعار انتقادی او شعر «ای قلم» است.

(د) محمدتقی بهار علاوه بر آشنایی با ادبیات کهن از مسائل روز جامعه آگاه بود و در سبک خراسانی با زبانی حماسی شعر می‌سرود.

(۱) «ب، د» (۲) «الف، د» (۳) «الف، ج» (۴) «ب، ج»

۲۵- **نهایی** به‌ترتیب ریاست «انجمن ادبی خاقان» را چه کسی بر عهده داشت و چه کسانی «انجمن ادبی اصفهان» را اداره می‌کردند؟

(۱) فتحعلی‌شاه قاجار - میرزا عبدالوهاب نشاط و صباى كاشانى (۲) فتحعلی‌شاه قاجار - مشتاق اصفهانی و چند تن از ادیبان

(۳) میرزا عبدالوهاب نشاط - مشتاق اصفهانی و چند تن از ادیبان (۴) میرزا عبدالوهاب نشاط - میرزا عبدالوهاب نشاط و صباى كاشانى

۲۶- چند مورد از گزاره‌های زیر درباره نثر دوره بیداری درست است؟

(الف) در سال‌های اول مشروطه بیشتر نویسندگان مطالب خود را در قالب مقاله در روزنامه‌ها منتشر می‌کردند.

(ب) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های عاشقانه بود.

(پ) میرزا آقا تبریزی اولین کسی بود که در ایران به نوشتن نمایش‌نامه فارسی پرداخت.

(ت) ترجمه آثار اروپایی در ایران با ایجاد چاپ‌خانه در زمان مظفرالدین‌شاه آغاز شد.

(ث) تحقیقات ادبی و تاریخی در محدوده تاریخی مشروطه جاذبه‌ای نداشت.

(۱) سه (۲) یک (۳) چهار (۴) دو

۲۷- عبارات همه گزینه‌ها به جز ... از نظر سبکی مشابه نوشته‌های قائم مقام فراهانی است.

- (۱) مخلصان را امشب بزمی نهاده و اسباب عیشی ترتیب داده. دلم پیاله، مطربم ناله، اشکم شراب، جگرم کباب.
- (۲) در نعت وجود و شرح شهودش از قصور گریزی نیست و در قدس جمال و عزّ جلالش شبیه و نظیری نه.
- (۳) هیچ دیوار و هیچ مانعی، حتی دیوار و پرده حقایق و طبیعیات و حتی اوهام و نیستی‌ها، مانع و رهبند خیال و فکر بشر نتوانند شد.
- (۴) چون اراده ازل بر این بود که نخل امکان به بار آید و باغ کیهان بیاراید، حقیقت انسانی موجود شد.

۲۸- در کدام بیت ویژگی سبک عراقی (سده‌های پنجم و ششم) وجود ندارد؟

- (۱) باقی آن گاهی شوم کز خویشتن یابم فنا
مرده اکنونم که نقش زندگی دارم کفن
- (۲) آستان گنبد سیماب‌گون را متکاست
بنده سیماب‌دل سیماب شد زین متکا
- (۳) تو را دل دادم ای دلبر، شبت خوش باد، من رفتم
تو دانی با دل غم‌خور، شبت خوش باد، من رفتم
- (۴) رنگ نیلوفر بود رنگش از آن از بیم او
جز به آب اندر نباشد هر کجا نیلوفر است

۲۹- با توجه به ویژگی‌های فکری، بیت کدام گزینه متعلق به سبک بیداری نیست؟

- (۱) کجاست حزبی از آزادگان که چون پدران
ز خصم جان بستاند به دوست جام دهد
- (۲) باغ پدر چون به رهن داده‌ای ای پور
جان تو مرهون شده است بیت حزن را
- (۳) این جعبه که آرا همه در دامن اوست
چون دور سپهر بی‌وفایی فن اوست
- (۴) سرای مدرسه و بحث علم و طاق و رواق
چه سود چون دل دانا و چشم بینا نیست

۳۰- ترتیب آرایه‌های «تشبیه بلیغ، استعاره مصرحه، مجاز و استعاره مکنیه» در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (الف) ای لعل درفشان تو کرده بیان روح
نام تو داده خلق جهان را نشان روح
- (ب) از من مکن کناره که عمری است تا به مهر
می‌پرورم وفای تو را در میان روح
- (ج) گویند روح را نبود در جهان مکان
یاقوت آبدار تو اینک مکان روح
- (د) جسم تو را به عالم خاکی چه نسبت است
روح است جان عالم و جسم تو جان روح

(۱) «د» - «ج» - «الف» - «ب» (۲) «ب» - «ج» - «الف» - «د» (۳) «د» - «الف» - «ب» - «ج» (۴) «د» - «الف» - «ج» - «ب»

۳۱- کدام گزینه از لحاظ آرایه‌های ادبی دارای خطا است؟

- (۱) مرا دست هجرانت خاری نهاد
گل دلگشای تو ناچیده هیچ (اضافه استعاری)
- (۲) ز مهرت تنم گشت همچون هلال
مه دلربای تو نادیده هیچ (تشبیه گسترده و استعاره آشکار)
- (۳) تو خورشید حسنی و من ذره‌وار
برون از هوای تو نگزیده هیچ (دو نوع تشبیه)
- (۴) نکرده است ابن یمین سرمه‌ای
به از خاک پای تو در دیده هیچ (مشبه در مصراع دوم و مشبهه در مصراع اول)

۳۲- آرایه‌های شاخص هر بیت در کدام گزینه بیان شده است؟

- (الف) بر وصالش یک نفس گر دسترس باشد مرا
حاصل عمر عزیز آن یک نفس باشد مرا
- (ب) جان فدای شکر شیرین شورانگیز او
کز فراقش دست بر سر چون مگس باشد مرا
- (ج) تا نبیند بلبل طبعم گل رخسار او
گر جهان باغ ارم گردد قفس باشد مرا
- (د) گر سرم را هست سامانی همه سودای توست
نقد داغ است ار به چیزی دسترس باشد مرا

(۱) «مجاز»، «استعاره»، «تلمیح»، «تشبیه بلیغ اضافی» (۲) «مجاز»، «تشبیه»، «تشبیه بلیغ اضافی»، «استعاره»
(۳) «استعاره»، «تضمنین»، «تشبیه»، «مجاز» (۴) «مجاز»، «تشبیه گسترده»، «مجاز»، «تشبیه بلیغ اسنادی»

- ۳۳- آرایه‌های «تشبیه، جناس همسان، استعاره مصرحه، جناس ناهمسان» به ترتیب در کدام گزینه وجود دارد؟
 الف) که حافظ چو مستانه سازد سرود
 ب) چو من اندر تک جویم چو روم آب چه جویم
 ج) نمی‌روم قدمی راه بی اشاره دل
 د) کم نشد از گریه مستانه، خواب غفلتم

۲) «د»، «ج»، «الف»، «ب»

۴) «ب»، «ج»، «د»، «الف»

۱) «الف»، «ب»، «ج»، «د»

۳) «ج»، «ب»، «د»، «الف»

۳۴- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«بین که سیب زرخدان تو چه می‌گوید

۱) یک استعاره مصرحه، تشبیه فشرده، تلمیح

۳) جناس ناقص، تضمین، مجاز

هزار یوسف مصری، فتاده در چه ماست»

۲) تشبیه، تلمیح، جناس ناقص

۴) تلمیح، مجاز، دو استعاره مصرحه

۳۵- آرایه‌های درج‌شده در مقابل کدام بیت از ابیات زیر، کاملاً درست نیست؟

۱) خاک کوی او خوهم کز هر سوش

۲) شمع آمد و گفت چون مرا نیست قرار

۳) به که سر بر سر بالین سلامت بنهم

۴) جواب آن غزل است این که خواجه حافظ گفت

باد جوی مولیان آید همی (تضمین - جناس ناهمسان)

از پنبه نفس زخم چو حلاج از دار (تلمیح - استعاره)

چند از پهلوی من سینه بستر سوزد (مراعات نظیر - تلمیح)

مرا به میکده بر، در خم شراب انداز (جناس - تضمین)

۳۶- آرایه‌های مقابل همه ابیات تماماً درست است؛ به جز:

۱) زین آتش نهفته که در سینه من است

۲) خم ابروی تو در صنعت تیراندازی

۳) آنکه خاشاک بتان از کعبه رفت

۴) من زبانی سرخ دارم با سر سبزی که هست

خورشید شعله‌ایست که در آسمان گرفت (مجاز، تناسب)

برده از دست هر آن کس که کمانی دارد (استعاره مصرحه، تشبیه)

مرد کاسب را حبیب الله گفت (تشبیه، تلمیح)

در چنین هنگامه زیر سایه سرپوش چشم (جناس، استعاره)

۳۷- آرایه‌های «استعاره، جناس، تلمیح، تشبیه و کنایه» به ترتیب، در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

تماشای تو از یوسف خریدن باز می‌دارد

در بند مکن خیره طلب، ملکات دارا

زین‌سان که ما ز آتش دل درگرفته‌ایم

که صد فریاد از فرهاد زرین‌چنگ برخیزد

خوشا منصور کز دار فنا سرمنزلی دارد

الف) اگر بی‌پرده در بازار مصر آیی زلیخا را

ب) در بند مدارا کن و دربند میان را

ج) طوفان نوح، سرد نسازد تنور ما

د) به مژگان بیستون را آن‌چنان از پیش بردارم

ه) مرا سرگشتگی نگذاشت بر زانو گذارم سر

۲) «ج» - «ب» - «ه» - «الف» - «د»

۴) «ج» - «ه» - «ب» - «د» - «الف»

۱) «ه» - «د» - «ج» - «الف» - «ب»

۳) «د» - «ه» - «الف» - «ج» - «ب»

۳۸- در کدام ابیات همه همزه‌ها حذف شده است؟

الف) خیز و در کاسه زر آب طربناک انداز

ب) در سه سال آنچه بیندوختم از شاه و وزیر

ج) دل را چو لاله از می گلگون شکفته‌دار

د) عاشق که به صد زاری در عشق تو جان بدهد

ه) دردی درد کش از زان که هوا می‌خواهی

پیشتر زان که شود کاسه سر خاک انداز

همه بر بود به یک دم فلک چوگانی

اکنون که لاله پرده برافکند و گل شکفت

خصمیش کند جانش گر از کفن اندیشد

باد صاف خور از زان که صفا می‌طلبی

۴) «ج» - «ه»

۳) «الف» - «د»

۲) «ب» - «ه»

۱) «ب» - «الف»

۳۹- کدام بیت فاقد اختیار زبانی است؟

- (۱) جایی که کار دانه کند قطره شراب
- (۲) گشاده رویی ساحل به کار ما ناید
- (۳) مردانه قدم بر سر مستی بنهادیم
- (۴) چند گریبان درم ز شوق جمالش
- آرد به دام طبع ز عالم رمیده را
- سرشک برد به ساحل سفینه ما را
- به زین لگدی بر سر هستی نتوان گفت
- برفکن ای باد صبح دامن خرگاه

۴۰- در همه ابیات اختیار زبانی «حذف همزه و تغییر مصوت کوتاه به بلند» دیده می شود به جز؟

- (۱) خنک باد سحرگاهی که در کوی تو گه گاهش
- (۲) دعایی خوانش ای زاهد که چندین خاطر خسته
- (۳) اندر آ ای جان که در پای تو جان خواهم فشاند
- (۴) به دست باد گهگاهی سلامی می رسان یارا
- مجال خاکبوسی هست و ما را نیست آن یارا
- به همراهی آن جان جهانم می رود بیرون
- دستیاری کن که دستی بر جهان خواهم فشاند
- که از لطف تو خود آخر سلامی می رسد ما را

۴۱- کدام بیت، دارای همه انواع اختیار زبانی است؟

- (۱) هر که را خوابگاه آخر مشتی خاک است
- (۲) با لب خشک گوید او قصه چشمه خضر
- (۳) به حال سعدی بی چاره قهقهه چه زنی؟
- (۴) چنان به پای تو در مردن آرزومندم
- گو چه حاجت که به افلاک کشی ایوان را؟
- بر قد مرد می برد، درزی عشق او قبا
- که چاره در غم تو های های می داند
- که زندگانی خویشم، چنان هوس نکند

۴۲- در کدام بیت، «سو» متفاوت تلفظ می شود؟

- (۱) صغیر از بهر دیدارش نشیند بر سر راهش
- (۲) وگر نگاه امیدی به سوی هیچکس نیست
- (۳) دیده آزادمردان سوی دنیای دل است
- (۴) ای آه پر افشان به سوی عرش الهی
- بود کانشاه خوبان را نظر سوی گدا افتد
- چرا که تیر ندامت بدوخت چشم امیدم
- سفله باشد آنکه روی دل به دنیا می کند
- خواهم که به گردی نرسد تیر شهاب

۴۳- اختیار زبانی در کدام گزینه نادرسر مشخص شده است؟

- (۱) مثنو سخن خصم که بنشین و مرو (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)
- (۲) راه هزار چاره گر از چار سو ببست (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند)
- (۳) بی زلف سرکشش سر سودایی از ملال (حذف همزه)
- (۴) تیزی شمشیر بنگر قوت بازو ببین (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند)

۴۴- به ترتیب، کدام بیت در وزنی همسان و ناهمسان و کدام بیت دارای تغییر کمیت مصوت بلند است؟

- (الف) دو لب چو دو تا لعل و دو یاقوت شکربار
- (ب) روز خوش گشت و هوا صافی و گیتی خرم
- (پ) ابروی یار در نظر و خرقه سوخته
- (ت) تو دارو و درمان دل و دیده ریشی
- (ث) ساقی بیا که از مدد بخت کارساز
- دو رخ چو دو گلبرگ و دو خورشید زره پوش
- آبها جاری و می روشن و دلها بی غم
- جامی به یاد گوشه محراب می زدم
- بیرون ز دل و دیده تو را جا نتوان کرد
- کامی که خواستم ز خدا شد میسر

۴۵- کدام گزاره از لحاظ «عروض و قافیه» دربارهٔ رباعی زیر درست است؟

«آزادی و عشق چون همی نامد راست / بنده شدم و نهادم از یکسو خواست

زین پس چونان که داردم دوست رواست / گفتار و خصومت از میانه برخاست»

(۱) وزن رباعی مستفعل مستفعل مستفعل مستف است.

(۲) ابیات دارای جناس و تشبیه هستند.

(۳) حرف اصلی قافیه دو واج دارد و «ت» حرف روی است.

(۴) دو مورد حذف همزه و دو تغییر کمیت مصوت کوتاه مشهود است.

۴۶- بیت «من اول روز دانستم که با شیرین درافتادم / که چون فرهاد باید شست دست از جان شیرینم» با بیت کدام گزینه ارتباط معنایی ندارد؟

(۱) نی حدیث راه پر خون می‌کند قصه‌های عشق مجنون می‌کند

(۲) شمع حریم عشقم، پروای کشتنم نیست بسیار دیده‌ام من در زیر پا سر خویش

(۳) نام بلبل ز هواداری عشق است بلند ورنه پیداست چه از مشت پری برخیزد

(۴) من به اوج لامکان بردم و گرنه پیش از این عشق‌بازی پله‌ای از دار بالاتر نداشت

۴۷- متن زیر با بیت کدام گزینه دست‌کم در یک موضوع قرابت معنایی دارد؟

«اما آن سه که طالب آنند فراخی معیشت است و رفعت منزلت، و رسیدن به ثواب آخرت؛ و آن چهار که به وسیلت آن بدین اغراض توان رسید الفغدن

مال است از وجه پسندیده و...»

(۱) چون عزّ عزل هست غم زور و زر مخور چون فقر هست دم مال و مل مران

(۲) گر شود عالم پر از خون مال‌مال کی خورد بندهٔ خدا آلا حلال

(۳) حق می‌کند ندا که به ما ره دراز نیست از «مال» لام بفکن و باقی شناس «ما»

(۴) مرو از پی هرچه دل خواهدت که تمکین تن نور جان کاهدت

۴۸- کدام بیت با سایر ابیات قرابت معنایی ندارد؟

(۱) کی رفته‌ای ز دل که تمنا کنم تو را کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را

(۲) ای قوم به حج رفته کجایید کجایید معشوق همین جاست بیایید بیایید

(۳) برای دیدن رویش مگرد گرد جهان که او نشسته چو آیینه با تو رویاروست

(۴) همه تسبیح او همی‌گویند ریگ در دشت و سنگ بر کهسار

۴۹- **نهایی** کدام بیت با بیت زیر مفهوم یکسانی ندارد؟

«برداشته دل ز کار او بخت درمانده پدر به کار او سخت»

(۱) نیست ممکن واژگونی‌های طالع بیش از این سرنوشت ماست نام دیگران همچون نگین

(۲) چو پا به بخت خود و اعتبار خویش زدم به روی دست، مرا سرو آشیان می‌داد

(۳) تنزل از طریق رونق بختم نگون سازد به جز ادبار نبود حاصل سامان اقبالم

(۴) بخت بخت و فلک هم نه مهربان که گهی ز خواب پهلوی بخت نگون بجنانند

۵۰- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

(۱) کوچه‌گرد آستین چون اشک حسرت نیستیم هم‌چو مژگان بر در یک خانه پا افشوده‌ایم

(۲) از من گمان مبر که بیایید خلاف دوست ور متفق شوند جهانی به دشمنی

(۳) پاسبان حرم دل شده‌ام شب همه شب تا درین پرده جز اندیشهٔ او نگذارم

(۴) در دل ندهم ره پس از این مهر بتان را مهر لب او بر در این خانه نهادیم

درس‌های اول تا چهارم

صفحه‌های ۲ تا ۴۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۵۱- به ترتیب هر یک از عبارات زیر با کدام موضوع در ارتباط است؟

- گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست و درباره آن کم‌تر می‌اندیشیم.

- فیلم سینمایی «دورافتاده» نشان می‌دهد فردی برای کشیدن دندان خود، از روش‌های غیرمعارف استفاده می‌کند و برای آن مدت‌ها وقت می‌گذارد.

- به تدریج بر ذخیره دانش علمی جهان اجتماعی می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند.

- زبان

(۱) دانش عمومی - دانش علمی - تلاش‌های علمی - یک پدیده اجتماعی است.

(۲) دانش عمومی - نتیجه عدم وجود دانش عمومی - دانش علمی - یک پدیده اجتماعی است.

(۳) دانش عمومی - نتیجه عدم وجود دانش عمومی - تلاش‌های علمی - درباره آن هم دانش عمومی داریم و هم دانش علمی.

(۴) دانش علمی - دانش عمومی - تلاش‌های علمی - یک پدیده اجتماعی است.

۵۲- کدام گزینه به ترتیب درباره «رابطه دانش علمی و عمومی» درست و درباره «تعارض دانش علمی و عمومی» نادرست است؟

(۱) بر اساس دیدگاه دوم دانش‌ها خلق و بازسازی واقعیت نیستند بلکه کشف و بازخوانی واقعیت هستند - ایده علوم انسانی و اجتماعی بومی در کشور ما در ارتباط با مشکلات به وجود آمده در ارتباط با تعارض دانش علمی و عمومی مطرح شده است.

(۲) در دیدگاه اول تفاوت دانش علمی و دانش عمومی در روش آن‌هاست و دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند - تعارض‌ها گاهی با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاه با طرح ایده‌های جدید حل می‌شود.

(۳) بر اساس دیدگاه سوم هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست زیرا دانش علمی و دانش عمومی رابطه متقابل دارند؛ بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند - با پدید آمدن تعارض‌هایی در ذخیره دانشی ارتباط دوسویه دانش علمی و دانش عمومی قطع می‌شود و دانش علمی به طور همه جانبه از دانش عمومی حمایت نمی‌کند.

(۴) بر اساس دیدگاه اول دانش علمی در مقابل دانش عمومی از ارزش ناچیزی برخوردار است - جهان‌های اجتماعی مختلف بر اساس هویت فرهنگی خود تعاریف متفاوتی از دانش عمومی دارند.

۵۳- کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

(۱) علت بحث نکردن علوم انسانی در خصوص فعالیت‌های غیرارادی انسان، کنش نبودن این نوع فعالیت‌ها است.

(۲) موضوع فلسفه اصل وجود است، یعنی به موجودی خاص نمی‌پردازد.

(۳) موضوع علوم اجتماعی عام‌تر از علوم انسانی است و علوم اجتماعی بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شود.

(۴) برخی موضوع علوم انسانی و علوم اجتماعی را یکسان اما روش‌های آنها را متفاوت می‌دانند. این دسته روش علوم اجتماعی را تجربی می‌دانند.

۵۴- چه تعداد از گزاره‌های زیر نادرست هستند؟

- «جامعه‌شناسی خرد» ارزش‌های اجتماعی و سایر پدیده‌های اجتماعی خرد را مورد بررسی قرار می‌دهد.

- علوم طبیعی با شناخت طبیعت و قوانین آن، به انسان قدرت پیش‌بینی حوادث طبیعی و پیشگیری از آن‌ها را می‌دهد و به او در استفاده از طبیعت کمک می‌کنند.

- در جامعه‌شناسی براساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی، رویکردهای مختلفی شکل گرفته است، جامعه‌شناسی تبیینی، تفسیری و انتقادی سه رویکرد اصلی در جامعه‌شناسی‌اند.

- علوم طبیعی، جهان طبیعی و پدیده‌های آن را مطالعه می‌کند و درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان آگاهی می‌دهند.

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۵۵- به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

(الف) کدام مورد در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم؟

(ب) ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی چه نامیده می‌شود؟

(ج) جامعه‌شناسان برای شناختن نظم چه می‌کنند؟

(۱) نظم اجتماعی - قواعد اجتماعی - عادت‌زدایی

(۲) نظم اجتماعی - قواعد اجتماعی - آشنایی‌زدایی

(۳) نظم اجتماعی - ساختار اجتماعی - تبیین

(۴) نظم اجتماعی - ساختار اجتماعی - آشنایی‌زدایی

۵۶- **نهایی** به ترتیب کدام گزینه جدول زیر را به درستی تکمیل می کند؟

پیش بینی و کنترل پدیده های اجتماعی	«الف»	حقوق، روان شناسی اجتماعی و جغرافیای انسانی
«ج»	بیان چرایی یک پدیده	«ب»

- (۱) تبیین - علوم انسانی - موضوع جامعه شناسی تبیینی
(۲) هم تغییری - علوم اجتماعی - هدف جامعه شناسی تبیینی
(۳) تبیین - علوم اجتماعی - هدف جامعه شناسی تبیینی
(۴) هم تغییری - علوم انسانی - موضوع جامعه شناسی تبیینی

۵۷- به ترتیب علت هر یک از موارد زیر چیست؟

- کنش انسان را نمی توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد.

- در جامعه شناسی تبیینی ضداثرش بودن کینه توزی و خودخواهی قابل مشاهده و فهم نیست.

- فراگیرتر و عمیق تر شدن فجایع انسانی و زیست محیطی

- (۱) روش تجربی توان فهم معانی کنش انسان ها را ندارد - ناتوانی روش های تجربی در جامعه شناسی تبیینی - فهم همدلانه
(۲) انسان ها برخلاف پدیده های طبیعی آگاهانه عمل می کنند - رکود اراده ها - پیشرفت های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا
(۳) تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم - ناتوانی روش های تجربی - روش تجربی توان فهم معانی کنش انسان ها را ندارد
(۴) روش تجربی توان فهم معانی کنش انسان ها را ندارد - با استفاده از روش های تجربی نمی توان گفت که کینه توزی یک ردیلت اخلاقی است - پیشرفت های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا

۵۸- هر کدام از موارد زیر به ترتیب با کدام موضوع در ارتباط اند؟

- انسان در فیلم «تلقین»

- زرد، قرمز، آبی اثر واسیلی کاندینسکی

- جشنواره زیبایی مستر المپیا

- (۱) انسان به مثابه آگاهی و معنا - تفسیر نقاش از اثر خود - سقوط ارزش ها
(۲) انسان به مثابه شیء - فهم همدلانه - افول معانی
(۳) انسان، موجودی آگاه - فهم همدلانه - افول معانی
(۴) انسان به مثابه آگاهی - تفسیر نقاش از اثر خود - رکود اراده ها

۵۹- کدام گزینه از عوارض فضای مجازی نیست؟

- (۱) سبب می شود فرد کاربر با وجود دسترسی به مطالب زیاد و متنوع از دسترسی به مطالب مهم محروم گردد.
(۲) با وجود پیشرفت انسان در علم و تکنولوژی سبب می شود که ارتباط فرد با خدا و عناصر معنوی به تیرگی گراید و به سوی گناه کشیده شود.
(۳) سبب می شود که فرد کاربر از زمان و مکان خودش جدا شود.
(۴) فرد کاربر با وجود آزادی و قدرت، تحت کنترل قرار می گیرد و با وجود سرگرم شدن، سطحی می شود.

۶۰- **نهایی** هر کدام از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی است؟

- «ففس آهنین» به تعبیر مارکس

- اندازه گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین نژاد آریایی

- فاجعه هیروشیما و ناکازاکی

- (۱) رکود اراده ها - سقوط ارزش ها - سقوط ارزش ها
(۲) افول معانی - رکود اراده ها - سقوط ارزش ها
(۳) رکود اراده ها - افول معانی - افول معانی
(۴) سقوط ارزش ها - رکود اراده ها - افول معانی

جامعه‌شناسی (۱)

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤالات ۶۱ تا ۶۵ «یا» به سؤالات ۶۶ تا ۷۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

هویت

(هویت ایرانی ۱، ۲، ۳ و ۴)
صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۴۲

۶۱- به ترتیب پاسخ درست کدام است؟

- چرا زبان فارسی دری مرزهای امپراتوری‌های گورکانی و عثمانی را درنوردید؟
- چگونه تصویری که مستشرقان از هویت جهان اسلام القا می‌کردند در بین جوامع اسلامی رواج پیدا کرد؟
- جامعه ایران چگونه به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد؟

- (۱) چون مسلمانان پس از فتح ایران با نظام دیوانی ایرانیان روبه‌رو شدند - هویت فرهنگی جوامع اسلامی در قالب عناوین ناسیونالیستی امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف تقسیم می‌کند - با بازگشت به یک خویشتن صرفاً تاریخی
- (۲) به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام - هویت فرهنگی جوامع اسلامی در قالب عناوین ناسیونالیستی امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف تقسیم می‌کند - با بازگشت به یک خویشتن صرفاً تاریخی
- (۳) به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام - قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت - با بازگشت به هویت اسلامی خود
- (۴) چون مسلمانان پس از فتح ایران با نظام دیوانی ایرانیان روبه‌رو شدند - قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت - با بازگشت به هویت اسلامی خود

۶۲- به ترتیب پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر چیست؟

- «هژمونی» به چه موردی اطلاق می‌شود؟
- سلبریتی‌ها و ستارگان هنری چه نوع کنشگرانی هستند و چه تأثیری دارند؟
- کدام عبارت در رابطه با مقبولیت درست است؟

- شعار جمهوری فرانسه بر سر در یک کلیسا بعد از قانون سال ۱۹۰۵ میلادی نشان‌دهنده چیست؟

- (۱) اعمال سلطه سیاسی مانند به کارگیری اسلام‌هراسی در آمریکا توسط رسانه‌ها - کنشگران اجتماعی هستند و گاهی تأثیرگذاری اجتماعی و فرهنگی بیشتری در مقایسه با دولت‌ها دارند - قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به دست می‌آید دارای مقبولیت است - تأثیرگذاری نظام سیاسی بر نظام فرهنگی
- (۲) اعمال سلطه نظامی یا اقتصادی یک کشور بر کشورهای دیگر - کنشگران فردی هستند و گاهی تأثیرگذاری اجتماعی و فرهنگی بیشتری در مقایسه با دولت‌ها دارند - مدار مقبولیت حق و باطل بودن است - تأثیر نظام فرهنگی بر نظام سیاسی
- (۳) سلطه به شیوه فرهنگی اعمال می‌شود و از شیوه‌ها و ابزارهای فرهنگی برای توجیه برتری جویی خود استفاده می‌کند - کنشگران فردی هستند و گاهی تأثیرگذاری فرهنگی و اجتماعی بیشتری در مقایسه با دولت‌ها دارند - مدار مقبولیت خواست و اراده کسانی است که قدرت بر آنها اعمال می‌شود - تأثیرگذاری نظام سیاسی بر نظام فرهنگی
- (۴) بیشتر مورد رضایت و پذیرش قرار می‌گیرد - کنشگران اجتماعی هستند و گاهی تأثیرگذاری اجتماعی و فرهنگی بیشتری در مقایسه با دولت‌ها دارند - مقبولیت و مشروعیت حقیقی می‌تواند با هم باشند و در برخی موارد نیز از یکدیگر جدا باشند - تأثیرگذاری نظام فرهنگی بر نظام سیاسی

۶۳- طبق دسته‌بندی ارسطو از انواع حکومت‌ها کدام گزینه جدول زیر را به ترتیب و به درستی کامل می‌کند؟

تعداد حاکمان	شیوه حکومت	بر اساس فضیلت	بر اساس خواست و میل افراد
فرد	«الف»	«ب»	تیرانی
«الف»	آریستوکراسی	«ج»	

- (۱) اکثریت - پولیتی - استبدادی
- (۲) اقلیت - مونارشی - الیگارش
- (۳) اکثریت - الیگارش - دموکراسی
- (۴) اقلیت - پولیتی - مونارشی

۶۴- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر با کدام موضوع در ارتباط هستند؟

- الف) افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی
- ب) پذیرش مهاجران
- ج) تأسیس جهان اجتماعی توحیدی
- د) چاره‌اندیشی برای حل مشکل جمعیت

- (۱) بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر - جبران شاخص و نشانه جهان اجتماعی متجدد - هدف اسلام - نهاد سیاست
- (۲) گسترش فرهنگ و معانی - جبران شاخص و نشانه جهان اجتماعی متجدد - هدف اسلام - نهاد سیاست
- (۳) بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر - زوال قوام خانواده - هدف نهایی تمام جهان‌های اجتماعی - نهاد خانواده
- (۴) گسترش فرهنگ و معانی - زوال قوام خانواده - هدف اسلام - نهاد خانواده

۶۵- کدام موارد زیر نادرست هستند؟

- الف) کنش‌های اقتصادی، بخشی از کنش‌های اجتماعی هستند؛ زیرا در رابطه با دیگران صورت می‌گیرند.
 - ب) تلاش برای اخذ امتیازاتی مانند رویت و رژی در دوره پهلوی و نیز صنایع مونتاژ در آن دوره، صورت‌هایی از هجوم اقتصادی به ایران است.
 - ج) جهان غرب که هویت خود را بر اساس اقتصاد شکل می‌دهد، سرمایه‌داری را عامل اصلی هویت‌یابی افراد می‌داند.
 - د) یک اقتصاد وابسته در بلندمدت احساس رفاه بیشتری را همراه با نوسانات زیاد برای مردم به ارمغان می‌آورد.
- (۱) «الف» - «ب» (۲) «الف» - «ج» (۳) «ب» - «د» (۴) «ب» - «ج»

جامعه‌شناسی (۲)

اگر به سؤال‌های ۶۱ تا ۶۵ پاسخ ندهاید، می‌توانید به سؤال‌های ۶۶ تا ۷۰ پاسخ دهید.

بیداری اسلامی و جهان جدید

(سرآغاز بیداری اسلامی،
انقلاب اسلامی ایران، افق
بیداری اسلامی)
صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۳۶

۶۶- کدام عبارت به‌ترتیب دربارهٔ نخستین بیدارگران اسلامی درست و دربارهٔ نسل اول روشنفکران نادرست است؟

- (۱) نخستین بیدارگران در برابر غرب جنبش‌هایی را ایجاد کردند - بیداری را بازگشت به اسلام نمی‌دانستند.
- (۲) به‌دنبال اصلاح رفتار دولت‌ها در کشورهای اسلامی بودند - اصلاح رفتار دولت را هدف خود نمی‌دانستند.
- (۳) از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند - حکومت آن‌ها در کشورهای اسلامی استبداد استعماری را در پی داشت.
- (۴) بیداری را بازگشت به فرهنگ ایرانی می‌دانستند - نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی‌کردند.

۶۷- هر یک از عبارت‌های زیر با چه موضوعی ارتباط دارند؟

- مقاومت منفی
- جنبش تنباکو
- تغییر ساختار سیاسی
- (۱) حاکمیت ظالمانه و غیرمشروع پادشاه - همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه - جنبش عدالتخانه
- (۲) رقابت با قدرت حاکم - اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت - انقلاب مشروطه
- (۳) تدوین رساله‌های جهادیه - فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی - انقلاب اجتماعی
- (۴) همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه - فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی - تدوین رساله‌های جهادیه

۶۸- موارد کدام گزینه دربارهٔ انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم درست است؟

- الف) انقلاب اسلامی ایران، تنها یک انقلاب سیاسی بود و از آموزه‌های اسلامی بهره می‌برد و به فلسفه‌ها و مکاتب سیاسی غرب تعلق نداشت.
 - ب) انقلاب‌های آزادی‌بخش، اغلب در مقابل بلوک غرب شکل می‌گرفتند و مورد حمایت بلوک شرق بودند.
 - ج) انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق نمی‌شدند و در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند.
 - د) انقلاب اسلامی ایران، انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، همگی جهت‌گیری ضداستعماری داشتند.
- (۱) «الف» و «ب» (۲) «ج» و «د» (۳) «ب» و «د» (۴) «ب» و «ج»

۶۹- علت هر یک از عبارات زیر کدام است؟

- انقلاب اسلامی نخستین انقلابی بود که بعد از انقلاب فرانسه اتفاق افتاد.
- مسئلهٔ اسرائیل به‌عنوان مسئلهٔ جهان اسلام مطرح شد.
- (۱) راهکاری برای مبارزه با صهیونیسم ارائه می‌داد - اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعی
- (۲) زیرا هیچ‌یک از انقلاب‌های پس از انقلاب فرانسه یک انقلاب جدید نبودند - بازگشت به اسلام و اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعی
- (۳) چون به هیچ یک از دو بلوک وابسته نبود - شکل‌گیری انتفاضه
- (۴) همهٔ انقلاب‌ها پس از انقلاب فرانسه در جهت بسط و گسترش آن بودند - بهار عربی

۷۰- به‌ترتیب کدام گزینه با عبارات زیر در ارتباط است؟

- مؤثر در شکل‌گیری و گسترش اندیشه‌های پسامدرن و به‌وجود آمدن رویکرد دینی در غرب
- فروپاشی بلوک شرق به معنای شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد است.
- از نخستین تلاش‌ها برای مقابله با انقلاب اسلامی به‌شمار می‌رود.
- (۱) انقلاب اسلامی - نظریهٔ جنگ تمدن‌ها - کودتای نوژه
- (۲) افول سکولاریسم - نظریهٔ پایان تاریخ فوکویاما - جنگ رژیم بعثی عراق علیه ایران
- (۳) انقلاب اسلامی - نظریهٔ پایان تاریخ فوکویاما - کودتای نوژه
- (۴) افول سکولاریسم - نظریهٔ جنگ تمدن‌ها - جنگ رژیم بعثی عراق علیه ایران

حافظه و علل فراموشی
صفحه‌های ۸۸ تا ۱۱۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۷۱- هر کدام از موقعیت‌های زیر به کدام یک از مراحل حافظه اشاره دارد؟

الف) مریم در امتحان تاریخ با دیدن تصاویر مربوط به سلسله صفوی، اسامی شاهان این سلسله را به یاد می‌آورد و آن‌ها را در برگه امتحانی خود می‌نویسد.

ب) مهتاب اسامی شاعران قرن هشتم را براساس وقایع اتفاق افتاده، به رمز تبدیل کرده و آن‌ها را به حافظه می‌سپارد.

ج) خانواده‌ای که چند سال قبل به شمال کشور سفر کردند و با گذشت چند سال، جزئیات سفر و مسیر را به خاطر دارند.

۱) بازیابی - ذخیره‌سازی - اندوزش ۲) اندوزش - رمزگردانی - بازیابی

۳) بازیابی - رمزگردانی - اندوزش ۴) بازیابی - رمزگردانی - بازیابی

۷۲- کدام یک از عبارت‌های زیر درخصوص «انواع حافظه» درست نمی‌باشد؟

الف) حافظه کاری علاوه بر تأثیرپذیری از زمان، تابع میزان استفاده افراد نیز می‌باشد؛ بنابراین ظرفیت ذخیره‌سازی آن می‌تواند بیشتر از حافظه کوتاه‌مدت باشد.

ب) شباهت حافظه حسی و حافظه بلندمدت در زمان بازیابی اطلاعات و تفاوت این دو حافظه در ظرفیت اندوزش است.

ج) از دلایل اصلی ناتوانی در یادآوری اطلاعات ذخیره‌شده در حافظه کوتاه‌مدت می‌توان به جایگزینی اطلاعات جدید اشاره کرد.

د) ظرفیت حافظه کوتاه‌مدت برای نگهداری اطلاعات محدود و حدود ۵ تا ۹ ماده است.

۱) «الف» - «د» ۲) «ب» - «د» ۳) «الف» - «ج» ۴) فقط «ب»

۷۳- با توجه به حافظه معنایی و رویدادی چند مورد از موارد زیر درست نمی‌باشد؟

الف) نام بردن شهرهای استان سمنان ← حافظه رویدادی

ب) به خاطر داشتن آخرین روز مدرسه ← حافظه رویدادی

ج) حفظ اسامی شعرا برای امتحان ادبیات فارسی ← حافظه معنایی

د) دیدار با مدیر مدرسه در روز یکشنبه در پارک ← حافظه رویدادی

ه) بازگو کردن خاطرات عملیات بیت‌المقدس توسط رزمندگان دفاع مقدس ← حافظه معنایی

۱) یک مورد ۲) سه مورد ۳) دو مورد ۴) هیچ کدام

۷۴- درستی و نادرستی عبارات زیر به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

- خطای از نوع «حذف کردن» را با عنوان «فراموشی» می‌شناسیم.

- فراموشی یعنی ناتوانی در بازشناسی اطلاعاتی که قبلاً وارد حافظه شده است.

- در خطای «حذف کردن» فرد چاله‌های ایجادشده را پر می‌کند.

- «حافظه کاذب» یکی از رایج‌ترین موارد خطای «حذف کردن» است.

۱) درست - نادرست - درست - نادرست ۲) نادرست - درست - درست - نادرست

۳) درست - درست - نادرست - نادرست ۴) نادرست - نادرست - درست - درست

۷۵- دانش‌آموزی پس از اتمام کلاس روان‌شناسی در مدرسه، به خانه می‌رود. با فرض اینکه این دانش‌آموز سه روز دیگر آزمون روان‌شناسی دارد، برای

کسب نتیجه بهتر در آزمون و عدم فراموشی محتوای دروس، کدام گزینه صحیح است؟

۱) بهترین شیوه برای کنترل فراموشی محتوای دروس، مرور در روز پیش از آزمون است.

۲) با نزدیک شدن به روز آزمون، شدت فراموشی محتوای تدریس‌شده در کلاس درس، بیشتر می‌شود.

۳) بهترین زمان مرور مطالب برای جلوگیری از فراموشی محتوای تدریس‌شده در کلاس، مرور سه روز پیش از آزمون است.

۴) در صورتی که این دانش‌آموز وقفه‌ای میان مطالعه‌اش نداشته باشد، عملکرد بهتری در آزمون خواهد داشت.

۷۶- سارا که علاقه زیادی به ادبیات دارد، در حال صحبت در مورد نویسنده‌های مختلف و کتاب‌های آن‌ها با دوستش مریم است. میان صحبت، مریم در مورد طرح جلد یکی از کتاب‌ها می‌پرسد و سارا که نام نویسنده، مترجم و انتشارات آن کتاب را می‌داند، از پاسخ به این سؤال باز می‌ماند. کدام گزینه در مورد سارا صحیح است؟

- (۱) سارا به دلیل عدم علاقه کافی به ادبیات، طرح جلد آن کتاب را فراموش کرده است.
- (۲) سارا طرح جلد آن کتاب را رمزگردانی نکرده است.
- (۳) علاقه زیاد به ادبیات و داشتن اطلاعات بیش از حد در مورد آن کتاب، باعث تداخل اطلاعات در ذهن سارا شده است.
- (۴) دلیل اینکه سارا نام نویسنده و مترجم و انتشارات آن کتاب را به یاد می‌آورد، مرور در زمان مناسب است.

۷۷- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) برای بازیابی واژه «مدرسه»، واژه «معلم» نشانه بازیابی کارآمدتری نسبت به «پلیس» است.
- (۲) استفاده مکرر و طولانی مدت از شماره تلفن‌های ذخیره شده در تلفن همراه، باعث تضعیف حافظه می‌شود.
- (۳) نشانه‌های بازیابی معنایی به علت پیچیده تر بودن، از نشانه‌های حسی ناکارآمدتر هستند.
- (۴) برای واژه «هلو»، واژه «گره» نشانه بازیابی ناکارآمدتر از «سیب» است.

۷۸- هر کدام از عبارت‌های زیر، به ترتیب با کدام یک از موارد مطرح شده، همخوانی بیشتری دارد؟

- مطالب مهم و کاربردی، دوست‌داشتنی هستند و راحت تر رمزگردانی می‌شوند.
- بیشترین فراموشی در ساعات نخستین بعد از یادگیری رخ می‌دهد.
- تکرار مطالب گذشته و رسیدن به مفهوم جدید نسبت به دفعات گذشته.
- افرادی که می‌گویند حافظه ما ضعیف است، مشکل توجه دارند.

- (۱) بیان اهمیت مطلب - کاهش فاصله زمانی بین یادگیری و یادآوری مطلب - مرور کارآمد - پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت
- (۲) ساماندهی مطلب - کاهش فاصله زمانی بین یادگیری و یادآوری مطلب - کاهش اثر تداخل مطلب - پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت
- (۳) بیان اهمیت مطلب - پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت - کاهش اثر تداخل مطلب - کاهش فاصله زمانی بین یادگیری و یادآوری مطلب
- (۴) ساماندهی مطلب - پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت - مرور کارآمد - کاهش فاصله زمانی بین یادگیری و یادآوری مطلب

۷۹- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) روش «یادگیری با استراحت» باعث کاهش اثر تداخل می‌شود و تداخل باعث عملکرد ضعیف در یادگیری می‌شود.
- (۲) عبارت «مهدی وقتی تاکتیک‌های دفاعی را توضیح می‌دهد، خودش را دیوار محکمی در مقابل دروازه تیمش تصور می‌کند که هیچ مهاجمی نمی‌تواند از آن عبور کند.» اشاره به مطالعه چندحسی دارد.
- (۳) روش مطالعه «حسین بعد از مطالعه درس روان‌شناسی، به منظور بررسی پیشرفتش از خود آزمون می‌گیرد و در صورت نیاز به مرور مطالب می‌پردازد.» با روش مطالعه پس‌خبا همخوانی کامل دارد.
- (۴) عبارت «حسین کلمه مانع را به این صورت یاد می‌گیرد که تشکیل‌دهنده حروف اول اصول دین است.» به استفاده از رمزگردانی معنادار اشاره می‌کند.

۸۰- هر یک از موارد زیر، به ترتیب، بیانگر به کارگیری کدام یک از روش‌های بهسازی حافظه است؟

- سارا به منظور یادگیری مفاهیم حافظه حسی و کوتاه مدت، تفاوت‌های آن‌ها را با هم مقایسه می‌کند.
- سعید مطالبی که یاد گرفته است را به صورت خودمانی بازگو می‌کند تا آنچه را که آموخته است را بهتر به خاطر بیاورد.
- معلم روان‌شناسی سعی می‌کند هنگام تدریس، مطالب را با مثال‌های متعددی از زندگی روزمره تدریس کند.
- مهدی هنگام مطالعه، نکات مهم را در نظر می‌گیرد و آن‌ها را یادداشت برداری می‌کند.

- (۱) بسط معنایی - استفاده از رمزگردانی معنادار - تمایزبخشی - ساماندهی مطلب
- (۲) تمایزبخشی - برگردان به زبان خودتان - بسط معنایی - استفاده از چند روش حرکتی
- (۳) تمایزبخشی - استفاده از رمزگردانی معنادار - بسط معنایی - ساماندهی مطلب
- (۴) بسط معنایی - برگردان به زبان خودتان - تمایزبخشی - استفاده از چند روش حرکتی

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه

۱۴۰۴/۹/۱۴

آزمون ۱۴ آذرماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۲۵ تا ۱۰:۴۵ صبح

۹۰ سؤال در ۸۰ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۱) و (۳)	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ (۳)	۵	۱۰۱	۱۰۵	۵
۳	انتخابی	تاریخ (۱)	۵	۱۰۶	۱۱۰	۵
		تاریخ (۲)	۵	۱۱۱	۱۱۵	
۴	اجباری	جغرافیا (۳)	۵	۱۱۶	۱۲۰	۵
۵	انتخابی	جغرافیای ایران (دهم)	۵	۱۲۱	۱۲۵	۵
		جغرافیا (۲)	۵	۱۲۶	۱۳۰	
۶	اجباری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۷	اجباری	منطق	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۸	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۹	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، محمد بحیرایی، شمیم پهلوان شریف، احمد حسن زاده فرد، علی حسینی نوه، شکیب رجبی، رضا خان بابائی، پیمان طیار، علی قهرمان زاده، عباس مالکی، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیر حسین اشتیری، حسن اصحابی، محسن اصغری، سعید جعفری، رضا رنجبری، امیر حسین سعیدی پور، مهدی فروتن، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانا امیری، ریحانه امینی، جواد جلیلیان، امیر حسین خزایی، مریم خسروی دهنوی، یاسین ساعدی، سینا غلامی، مهرداد کرمی، سید آرش مرتضائی‌فر
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، یاس فاطمه ابراهیمیان، محمد عرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، مجید بیگلری، رضا راشدنیا، آرمین ساعدپناه، امیر حسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، افشین کرمیان فرد، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	فاطمه احمدی، علیرضا پدram، جواد جلیلیان، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، آیدا فتاح‌زاده، فرزانه ناظمی، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، پرگل رحیمی، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، محمد قربانی، امیر محمد قلعه‌کاهی، محمد کرمی‌نیا، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	آفرین ساجدی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان، محمد حسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی، امیر شریفی نسب	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: مهسا محمدنیا، معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهرا توکلی	مسئول درس: فریا رتوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	محمد رضا شریفی نگین مرسلی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سید مجتبی رضا زاده، علی ابراهیمی آرانی، محمد حسن سعیدی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری سینا غلامی	مسئول درس: محمد صدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمد حسین صادق‌پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: نیما مروج، محمد حسین صادق‌پور
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی، تابان صیقلی علیرضا سالمی	مسئول درس: محمد صدرا پنجه‌پور ویراستار: مصطفی وکالتی، محمد حسن سعیدی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیر محمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمد حسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی نگین مرسلی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سید مجتبی رضا زاده، محمد حسن سعیدی، علی ابراهیمی آرانی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مehشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **تهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

باسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی (۳):

مِنَ الْأَشْعَارِ الْمَنْسُوبَةِ إِلَى الْإِمَامِ عَلِيٍّ (ع)
الْوَجْهُ النَّافِعُ وَالْوَجْهُ الْمَضَرُّ

(کل درس ۱ + متن و قواعد درس ۲)

صفحه های ۱ تا ۲۷

عربی (۱):

صِنَاعَةُ النَّفْطِ

يَا مَنْ فِي الْبَحَارِ عَجَائِبُهُ

درس های ۷ و ۸

صفحه های ۹۳ تا ۱۱۹

■ ■ عَيْنَ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۸۱ - ۸۹)

۸۱- ﴿كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ﴾: مردم (در آغاز) ...

(۱) یک گروه یگانه بودند و خدا رسولان مژده دهنده را فرستاد.

(۲) امتی یگانه بودند و خداوند پیامبران را بشارت دهنده فرستاد.

(۳) گروهی واحد بودند و خدا رسولان را برای بشارت آنها فرستاد.

(۴) یک امت واحد بودند و خداوند پیامبران را برانگیخت که بشارت دهنده باشند.

۸۲- «سألني صديقي: هل تُصدّق أنّ النفط مادةٌ تُستعمل في صناعات كثيرة و تُعدّ من أهمّ مصادر الطاقة، فلذلك تُسمّى

الذهب الأسود عند بعض الباحثين.»:

(۱) دوستم از من پرسید: آیا راست می گویی که نفت ماده ای است که در بسیاری از صنایع به کار برده می شود و از مهم ترین

منابع انرژی به حساب می آید، از این جهت نزد برخی محققین طلای سیاه نامیده می شود.

(۲) از دوستم پرسیدم: آیا باور می کنی نفت ماده ای است که در بسیاری از صنایع به کار برده می شود و از مهم ترین منابع انرژی

به شمار می آید، به همین دلیل بعضی از پژوهشگران نزد خود آن را طلای سیاه می نامند.

(۳) دوستم از من پرسید: آیا باور می کنی نفت ماده ای است که در صنایع فراوانی به کار می رود و از مهم ترین منابع انرژی به

شمار می آید، از این جهت نزد برخی پژوهشگران طلای سیاه نامیده می شود.

(۴) از دوستم پرسیدم: آیا راست می گویی که نفت ماده ای است که در صنایع بسیاری به کار می رود و از مهم ترین منابع انرژی

به حساب می آید، به همین دلیل بعضی از پژوهشگران نزد خود آن را طلای سیاه می نامند.

۸۳- ﴿لَيْتَ الطَّالِبَ يَعْرِفُونَ أَنَّ الطَّالِبَ الْمُجْتَهِدَ يَقْدِرُ أَنْ يُعَوِّضَ قَلَّةَ اسْتِعْدَادِهِ بِالْاجْتِهَادِ﴾:

(۱) شاید دانشجویان بدانند که دانشجوی کوشا می تواند کم بودن استعدادش را با تلاش جبران نماید!

(۲) ای کاش دانش آموزان بدانند که دانش آموز کوشا می تواند کمی استعدادش را با تلاش جبران کند!

(۳) شاید دانش آموزان بفهمند که دانش آموز تلاشگر توانایی دارد که کم بودن استعداد را با تلاش جبران نماید!

(۴) ای کاش دانشجویان می فهمیدند که دانشجوی تلاشگر توانمند است که کمی استعدادش را با تلاش جبران کند!

۸۴- « بعد أن اختَرع الديناميت أَقبل على شرائه كثيرٌ من رؤساء الشركات و المناجم و القوّات المُسلّحة فَاستطاع مُخترعه أن يَكسب ثروة كبيرة جداً من إنتاج الديناميت و بيعه.»:

(۱) بعد از اینکه دینامیت را اختراع کرد بسیاری از رؤسای شرکت‌ها و معادن و نیروهای مسلّح برای خریدش روی آوردند پس مخترع آن از تولید دینامیت و فروشش توانست که ثروت بزرگی کسب کند.

(۲) پس از اختراع دینامیت بیشتر رؤسای شرکت‌ها و معادن و نیروهای مسلّح، خریدن آن را قبول کردند تا اختراع‌کننده‌اش بتواند ثروت بسیار بزرگی از تولید دینامیت و فروشش به دست آورد.

(۳) پس از آنکه دینامیت اختراع شد بسیاری از رؤسای شرکت‌ها و معادن و نیروهای مسلّح به سویی روی آوردند پس مخترع آن توانست که از فروش دینامیت، به ثروتی بسیار بزرگ دست پیدا کند.

(۴) بعد از اینکه دینامیت اختراع شد بسیاری از رؤسای شرکت‌ها و معادن و نیروهای مسلّح به خرید آن روی آوردند پس اختراع‌کننده‌اش توانست که از تولید دینامیت و فروشش به ثروت بسیار بزرگی دست یابد.

۸۵- « إِستخدامُ الدّيناميتِ في أعمالِ الإنسانِ الصّعبةِ تَسبّبُ في تَسهيلِ حفرِ الأنفاقِ و تحوِيلِ التّلالِ إلى سهول صالحة للزّراعة.»:

(۱) به کارگیری دینامیت در کارهای سخت انسان، منجر به آسان‌سازی حفر تونل‌ها و تبدیل تپه‌ها به دشت‌هایی قابل کِشت شد.

(۲) استفاده از دینامیت در کارهای دشوار انسانی، سبب آسان‌سازی حفر تونل و تبدیل تپه‌ها به دشت‌هایی قابل زراعت می‌شود.

(۳) استفاده از دینامیت در کارهای سخت انسان، منجر به آسان‌شدن حفر تونل‌ها و تبدیل تپه‌ها به دشت‌هایی مناسب کِشت می‌شود.

(۴) به کارگیری دینامیت در کارهای انسان که دشوارند، باعث تسهیل تونل‌سازی و تبدیل تپه‌ها به دشت‌های مناسب برای کشاورزی شد.

۸۶- عَيْنِ الصّحيح:

(۱) تُعدّ بلادنا من أكثر دول العالم تقدّماً في مجال استخراج النّفط و نقله..: کشور ما در زمینه استخراج نفت و انتقال آن، از پیشرفته‌ترین کشورهای دنیا به شمار می‌آید.

(۲) فكرة رائعة أن يُولد الإنسان الطّاقة الكهربائيّة من تيّار الماء في المحيطات..: فکری جالب است که انسان بتواند از جریان آب اقیانوس‌ها انرژی الکتریکی تولید کند.

(۳) للكلبِ آذان يقدر بها على سماع أصواتٍ لا تُسمَع عادة..: گوش‌های سگ می‌توانند صداهایی را بشنوند که معمولاً شنیده نمی‌شود.

(۴) هناك لوحات تُحذّر المواطنين من حفر الأرض لبناء العمارة أو الزّراعة..: تابلوهایی وجود دارد که به هموطنان درباره کندن زمین برای ساخت ساختمان یا کشاورزی هشدار داده می‌شود.

۸۷- عَيْنِ الْخَطَا:

- (۱) نشرتُ مقالة ما كان لي قصد سيئ من انتشارها أبداً.: مقالة‌ای را منتشر کردم که هرگز هدف بدی از پخش آن نداشتم.
- (۲) لا نأخذ الحق من أهل الباطل بل نطلبه من أهله.: حق را از اهل باطل نمی‌گیریم بلکه آن را از اهلس می‌خواهیم.
- (۳) لست سوي لحم و عظم و عصب كجميع الناس.: مانند همه مردم، به‌جز گوشت و استخوان و عصب نیستم.
- (۴) تُقَجَّر الأرض لنقل الغاز إلى القرى البعيدة.: برای انتقال گاز به روستاهای دور، زمین منفجر می‌شود.
- ۸۸- « برتری دانشمند بر غیر خود، مانند برتری پیامبر بر امت خویش است؛ عَيْنِ الصَّحِيح:

- (۱) فضل العالم على غيره، كفضل النبي على أمته.
- (۲) فضل العالم على الآخرين، مثل فضل نبي على أمته.
- (۳) الفضل للعالم على غيره، مثل فضل أنبياء على الأمة.
- (۴) الفضل للعالم على أحد آخر، كفضل الأنبياء على الأمة.
- ۸۹- عَيْنِ الصَّحِيح في المفهوم: « از مكافات عمل غافل مشو / گندم از گندم بروید جو ز جوا »
- (۱) اِعْمَلْ لِدُنْيَاكَ كَأَنَّكَ تَعِيشُ أَبَدًا.
- (۲) إِذَا قَدَّرْتَ عَلَى عَدُوِّكَ فَاعْفُ عَنْهُ.
- (۳) مَنْ زَرَعَ الْعَدَوَانَ حَصَدَ الْخُسْرَانَ.
- (۴) الدَّهْرُ يَوْمَانِ؛ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ.

■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٩٠ - ٩٤) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

تعتبر الشمس أكبر و أقرب نجم إلى الكرة الأرضية، تبعد الشمس عن الأرض مسافة ١٤٩,٦ مليون كيلومتراً. كباقي النجوم فإن الشمس تتكوّن بمعظمها من الهيدروجين و الهيليوم، حيث يشكّل الهيدروجين ٧٤% منها، ثم تتحوّل ذرات الهيدروجين إلى هيليوم لإنتاج الطاقة. تفقد الشمس خلال التفاعلات النووية في قلبها ما يقارب ٦٠٠ مليون طنّ كلّ ثانية من مادّتها، و يُنتج عن هذه التفاعلات حرارة تصل في مركز النواة* إلى ١٥ مليون درجة مئوية.

رغم هذه الأرقام الخيالية التي ذُكرت عن حرارة الشمس، نعلم أنّ ما يصل إلى الأرض من حرارة ما هو إلّا المناسب للحياة، و هذه هي حكمة الله و فضله على البشرية، فلو تحركت الشمس قليلاً نحو الأرض، لانقرضت الحياة و لاحتُرقت الأرض، ولكن سبحانه الله الذي خلق كلّ شيء بميزان. (* النواة = جزء مركزي بداخلها)

۹۰- عَيْنِ الصَّحِيح حسب النص:

- (۱) حرارة الشمس في مركز النواة تكون مناسبة للحياة!
- (۲) لإنتاج الطاقة تتحوّل كلّ ذرات الهيدروجين إلى الهيليوم!
- (۳) حرارة الشمس على سطحها تصل إلى ١٥ مليون درجة مئوية!
- (۴) يشكّل الهيليوم ما يقارب خمسة و عشرين في المئة من مادّة الشمس!

۹۱- ماذا يحدث خلال تفاعلات الشمس النووية؟ عيّن الخطأ:

- (١) تزيد المادة في مركز النواة تدريجياً!
- (٢) تتحول ذرات الهيدروجين إلى الهيليوم!
- (٣) تُنتج الطاقة الشمسية التي تنتشر في العالم!
- (٤) تزداد الحرارة في الشمس خصوصاً في قلبها!

۹۲- عيّن الموضوع الذي ما جاء في النص:

- (١) درجة حرارة الشمس!
- (٢) وجود الحياة في الكواكب!
- (٣) آية من آيات حكمة الله!
- (٤) مسافة الشمس عنا!

■ عيّن الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (٩٣ و ٩٤)

۹۳- « نجم - تتكوّن - الهيدروجين - تفقد »:

- (١) تتكوّن: فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب تفعّل، و له حرفان زائدان / فعل و فاعل، خبر لـ «إنّ» المشبهة بالفعل
- (٢) نجم: اسم - مفرد مذكر (جمعه التفسير: نجوم) - معرب / مضاف اليه و مجرور بعلامة الكسرة، مضافه: أقرب
- (٣) الهيدروجين: اسم - مذكر - معرب / مفعول لفعل «يُشكّل» و منصوب بعلامة «الياء»
- (٤) تفقد: مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - متعدّ / فعل، و فاعله «الشمس»؛ الجملة فعلية

۹۴- « تتحوّل - ذُكرت - تحرّكت - احترقت »:

- (١) تتحوّل: فعل مضارع - مزيد ثلاثي، مصدره: تحوّل - متعدّ / فعل و فاعله: ذرات؛ الجملة فعلية
- (٢) ذُكرت: فعل ماضٍ - صيغته للمفرد المؤنث الغائب - مجرد ثلاثي - مجهول / فعل و نائب فاعل
- (٣) تحرّكت: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي، و بآؤه: تفعّل - معلوم (مبني للمعلوم) / فعل و فاعله: الشمس
- (٤) احترقت: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي، من باب افتعال، له حرفان زائدان - معلوم - لازم / فاعله: الأرض

■ عيّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٩٥ - ١٠٠)

۹۵- عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) كَانَّ الْمُشْتَرِي مُتَرَدِّدٌ فِي شِرَاءِ الْبِضَاعَةِ؛ وَلَكِنَّ الْبَائِعَ عَازِمٌ عَلَى بَيْعِهَا.
- (٢) تُنَمَّحُ جَائِزَةُ نَوْبِلَ فِي كُلِّ سَنَةٍ إِلَى مَنْ يُفِيدُ الْبَشَرِيَّةَ فِي مَجَالَاتٍ مُحدَّدةٍ.
- (٣) اِهْتَمَّ الْفَرْدُ مُنْذُ صَغَرِهِ بِهَذِهِ الْمَادَّةِ، وَ عَمِلَ عَلَى تَطْوِيرِهَا مُجَدِّدًا، لِيُمنَعَ انفجارها.
- (٤) بَعْدَ أَنْ اخْتَرَعَ نَوْبِلَ الدِّينَامِيَّتْ، إِزْدَادَتِ الْحُرُوبُ وَ كَثُرَتِ أَدَوَاتُ التَّخْرِيبِ بِهَذِهِ الْمَادَّةِ.

۹۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ: (عن «لا» النافية للجنس)

- (۱) لا الغرفة في هذا الفندق الكبير أجمل من غرفتنا.
- (۲) فهمت أنه لا مدرسة أفضل من التجربة في الحياة.
- (۳) لا شراء ثبت في قائمة الكتب العلمية للمكتبة.
- (۴) لا حيلة لكم إلا الاعتماد على قدراتكم.

۹۷- عَيْنِ اسم الفاعل يكون حالاً:

- (۱) أعتذر إلى الله و أنا مُقِرّة بارتكاب الذنوب و المعاصي في حياتي.
- (۲) صارَ الناس مُتَعَجِّبين مِن تَسَاقُطِ الأسماك على أراضيهم.
- (۳) فَهَمَّنا العالمُ المُجَدِّ سَبَبَ فضل العلم على العبادة أمس.
- (۴) رَاقِبُوا المَرافِقَ عامّة و لا تُخزِبُوا أماكن تَمَتُّكها الدّولة.

۹۸- عَيْنِ الجملة التي يُمكن أن يكون فعلها مجهولاً:

- (۱) يغلقُ الموظفُ النوافذ و الأبوابَ قبلَ الخروجِ من العمل.
- (۲) يكرمُ صاحبُ المنزلِ ضيوفه بلسانٍ طيّبٍ و ابتسامَةٍ جميلةٍ.
- (۳) يسمعُ صوتَ البلبلِ الجميلِ من بينِ الأشجارِ الخضراءِ كلّ صباحٍ.
- (۴) يعطي المعلمُ في الاصطفافِ الصّباحيِّ الطّلابَ جوائزَ ثمينةً لاجتهادهم في الدّراسة.

۹۹- عَيْنِ ما ليس فيه «نون الوقاية»:

- (۱) قال خَطِي في نفسه: حَسَنَنِي بالتدريب الطّويل رجاءً.
- (۲) أصدقائي يقولون لي دائماً: نَتَمَنَّى لك أياماً سعيدة.
- (۳) هؤلاء الأصدقاء لَمْ يسألوني عن مباراة فريقنا الهامّة.
- (۴) أعجبنى الطّفلُ اليتيمُ الذي لم تُكن له رجلٌ.

۱۰۰- عَيْنِ «الباء» الجارة تختلف في المعنى:

- (۱) رَفَعَنِي شيءٌ بَعْتَهُ إلى الأعلى بِقُوّةٍ.
- (۲) ﴿إِقْرَأْ وَ رَبِّكَ الْأَكْرَمُ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ﴾
- (۳) تَضَرَّبُهَا الدّلافينُ بأنوفها الحادّة و تَقْتُلُهَا.
- (۴) الدّلافينُ تُحِبُّ أن تُقَفِّدَ الإنسانَ بالبحارِ مِنَ الغرقِ.

درس‌های اول تا چهارم+
درس پنجم: نهضت
مشروطه ایران
صفحه‌های ۱ تا ۷۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

تاریخ (۳)

۱۰۱- کدام گزینه به‌ترتیب از راست به چپ، فرایند به قدرت رسیدن «تاپلئون بناپارت» را به‌درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) حمله به زندان باستیل - امضای قانون اساسی - عزل پادشاه و برقراری نظام جمهوری - اعدام لویی شانزدهم و همسرش، ماری آنتوانت - جنگ با فرانسه - اجرای کودتا - رسیدن به قدرت
- (۲) حمله به زندان باستیل - عزل پادشاه و برقراری نظام جمهوری - امضای قانون اساسی - اعدام لویی شانزدهم و همسرش، ماری آنتوانت - جنگ با فرانسه - اجرای کودتا - رسیدن به قدرت
- (۳) امضای قانون اساسی - حمله به زندان باستیل - عزل پادشاه و برقراری نظام جمهوری - جنگ با فرانسه - اعدام لویی شانزدهم و همسرش، ماری آنتوانت - اجرای کودتا - رسیدن به قدرت
- (۴) عزل پادشاه و برقراری نظام جمهوری - حمله به زندان باستیل - امضای قانون اساسی - اعدام لویی شانزدهم و همسرش، ماری آنتوانت - جنگ با فرانسه - اجرای کودتا - رسیدن به قدرت

۱۰۲- کدام‌یک از پرونده‌های زیر، نمی‌تواند در حیطه کاری محاکم عرف باشد؟

- (۱) پرونده‌ای مربوط به یک بازرگان است که بیش از سه سال، مالیات مربوط به دولت را پرداخت نکرده است.
- (۲) پرونده‌ای مربوط به یک تکه زمینی است و طرفین که پسر عمو هستند، مدعی آن زمین می‌باشند. یکی از طرفین، مدعی است که زمین ارث اجدادی وی است و طرف دیگر، ادعا می‌کند که این زمین قبلاً برای پدر وی بوده است.
- (۳) پرونده‌ای مربوط به فردی است که سعی داشته در جهت تضعیف موقعیت شاه، بر ضد وی شایعه‌پراکنی نماید و حتی سوءقصدی ناموفق در پرونده او ذکر شده است.
- (۴) پرونده‌ای مربوط به یک دزد بسیار ماهر است که به صورت نامحسوس و از قبل برنامه‌ریزی‌شده، به دکان حاج محمدعلی خسارات بسیاری وارد کرده است.

۱۰۳- کدام موارد درباره وضعیت کشاورزی در عصر قاجار درست هستند؟

- (الف) در آستانه جنگ جهانی دوم، زمین‌های وسیعی از ایران زیر کشت پنبه بوده و میزان تولید بیش از ۳۰ هزار تن برآورد شده است.
 - (ب) در زمان ناصرالدین شاه، برای مقابله با قحطی، کشاورزان به کشت سیب‌زمینی تشویق می‌شدند.
 - (ج) جنگ داخلی آمریکا، موجب افزایش تولید و صادرات پنبه از ایران به روسیه شد.
 - (د) تجاری شدن کشاورزی ایران در عصر قاجار، تغییر چندانی در فنون کشاورزی ایران ایجاد نکرد.
- (۱) «الف» و «ب» (۲) «ب» و «ج» (۳) «ج» و «د» (۴) «الف» و «د»

۱۰۴- کدام گزینه ترتیب زمانی رویدادهای زیر را که منجر به انقلاب مشروطه شدند، به‌درستی نشان داده است؟ (از راست به چپ)

- (الف) پوشیدن لباس روحانیان در جشن بالماسکه
 - (ب) برخورد خشونت‌آمیز مأموران با مردم در پی اعتراض به گرانی قند
 - (ج) تجمع عده‌ای از مردم در باغ سفارت انگلستان
 - (د) تحصن روحانیان و مردم در صحن حضرت عبدالعظیم در شهر ری
- (۱) «الف» - «ب» - «د» - «ج» (۲) «ب» - «ج» - «الف» - «د» (۳) «ب» - «د» - «الف» - «ج» (۴) «الف» - «ج» - «ب» - «د»

۱۰۵- **نهایی** کدام مورد، تحول عمیق و اساسی در تاریخ‌نگاری در ایران را فراهم آورد؟

- (۱) گسترش کشفیات باستان‌شناسی
- (۲) گسترش فعالیت مطبوعات و شکل‌گیری آرشیو ملی ایران
- (۳) علاقه و اشتیاق مورخان به حقیقت‌نویسی و نکوهش تملق‌گویی
- (۴) تأسیس دارالفنون و ایجاد دارالطباعه دولتی و دارالترجمه همایونی

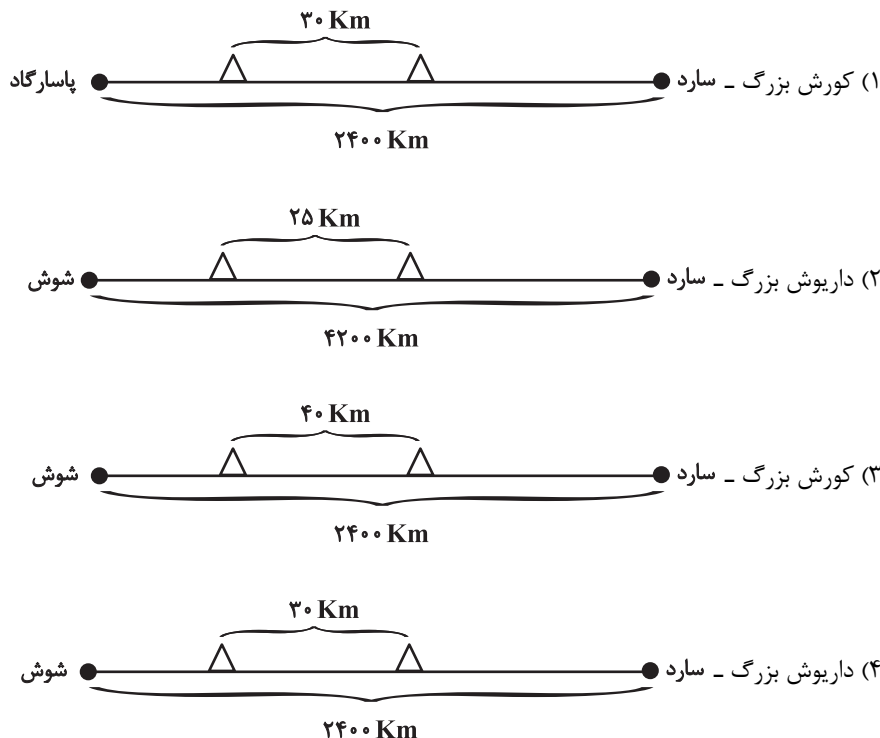

فصل سوم: ایران در عصر باستان
(درس‌های ۱۳ تا ۱۶)
صفحه‌های ۱۱۸ تا ۱۵۲

در این بخش، از میان سؤالات تاریخ (۱) و تاریخ (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤالات ۱۰۶ تا ۱۱۰ «یا» به سؤالات ۱۱۱ تا ۱۱۵ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

تاریخ (۱)

۱۰۶- به ترتیب جاده شاه‌ی به دستور چه کسی احداث شد و کدام مورد آن را دقیق‌تر توصیف می‌کند؟ (Δ = کاروانسرا)

۱۰۷- با توجه به جنس «سکه‌های در گردش» در عبارت‌های زیر، کدام گزینه نمی‌تواند درست باشد؟

الف) قبل از داریوش بزرگ، این نوع سکه بیشتر در مناطقی مثل بابل، لیدی و شهرهای فینیقی‌نشین سواحل شرقی دریای مدیترانه رایج بود.

ب) داریوش این سکه‌ها را با وزن و عیار مشخص ضرب می‌کرد که در سرتاسر قلمرو هخامنشیان و حتی فراتر از آن اعتبار داشت و این سکه‌ها، به دریک شهرت فراوان یافت.

ج) ساتراپ‌ها با اجازه پادشاه می‌توانستند این سکه‌ها را ضرب کنند.

د) در دوران اشکانیان و به ویژه ساسانیان کاربرد پول به خصوص در شهرها گسترش یافت و این سکه‌ها در مبادلات تجاری در منطقه وسیعی به جریان افتاد.

(۱) در پاسخ قسمت‌های «ج» و «د»، هیچ وجه اشتراکی وجود ندارد.

(۲) در پاسخ قسمت‌های «الف» و «ب»، یک وجه مشترک وجود دارد.

(۳) هیچ وجه اشتراکی بین قسمت «ب» و «د» وجود ندارد.

(۴) در پاسخ قسمت «ج»، به سکه‌های نقره‌ای می‌توان اشاره کرد.

۱۰۸- کدام یک از عبارات‌های زیر، پیرامون وضعیت دین در دوره ساسانیان نادرست است؟

الف) سکه‌ها و آثار مورخان یونانی و رومی از منابع خبری درباره دین ساسانیان هستند؛ اما همچنان درباره دین ساسانیان، کمتر از دین اشکانیان اطلاعات داریم.

ب) پادشاهان ساسانی برای تصمیم‌گیری در مسائل حکومتی با موبدان مشورت می‌کردند که در رأس آنان، موبدان موبد قرار داشت که جایگاه بلندی در آتشکده داشت.

ج) پیشرفت دین مسیحیت در قلمرو ساسانی و درگرفتن مباحث اعتقادی میان ادیان مختلف، منجر به مکتوب کردن اوستای شفاهی شد؛ اما همچنان تمایل بیشتر به نقل شفاهی آن بود.

د) پادشاهان ساسانی به پشتیبانی کامل از دین زرتشت پرداختند و روحانیان زرتشتی نیز حاکمیت پادشاهان ساسانی را تأیید کردند؛ در نتیجه در این دوره، دین و سیاست به هم گره خوردند.

۱) «الف» و «ب» ۲) «الف» و «د»

۳) «ب» و «ج» ۴) «ج» و «د»

۱۰۹- با توجه به موضوع آموزش در ایران باستان، یک کودک چهارساله درون خانواده خود توسط مادر، با چه مباحث‌هایی آشنا می‌شود و این کودک تا چه سنی درون خانواده پرورش می‌یافت؟

۱) آداب و رسوم خانوادگی، اجتماعی، دینی و میهنی - تا پنج یا هفت سالگی

۲) آداب و رسوم خانوادگی، اجتماعی، دینی و میهنی - تا هفت یا ده سالگی

۳) وفاداری، دلیری، بردباری و اهمیت خردورزی - تا پنج یا هفت سالگی

۴) وفاداری، دلیری، بردباری و اهمیت خردورزی - تا هفت یا ده سالگی

۱۱۰- کدام یک از موارد زیر، مرتبط با هنر دوره ساسانیان است؟

الف) از ویژگی‌های شاخص هنر و معماری این دوره، درباری بودن آن و نمایش شکوه شاهانه بود.

ب) کاربرد گسترده گنبد، ایوان و طاق در معماری بناها و کاخ‌های این دوره، کاملاً مشهود بوده است.

ج) این دوران، در ابتدا با دنباله‌روی از دستاوردهای هنری یونانیان آغاز شد؛ اما به تدریج از نفوذ هنر یونانی کاسته شد.

د) از این دوره، نقش برجسته‌های بزرگی باقی مانده است که در بیشترشان، اعطای منصب شاهی از سوی اهوره‌مزدا به شاه و صحنه‌هایی از پیروزی‌های شاهان بر دشمنانشان به تصویر کشیده شده است.

۱) «الف» و «ب» ۲) «ب» و «د»

۳) «ج» و «د» ۴) «الف» و «ج»

تاریخ (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۰۶ تا ۱۱۰ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۱۱ تا ۱۱۵ پاسخ دهید.

فصل سوم: ایران؛ از ورود اسلام
تا پایان صفویه
فصل چهارم: اروپا در قرون وسطا
و عصر جدید
(درس‌های ۱۳ تا ۱۶)
صفحه‌های ۱۳۵ تا ۱۸۶

۱۱۱- در رابطه با مقایسه دوران حکومت شاه اسماعیل اول با شاه تهماسب، کدام گزینه درست است؟

(۱) هر دو آن‌ها زمانی به پادشاهی رسیدند که اوضاع سیاسی ایران دچار آشفتگی بود؛ اما شاه تهماسب با همراهی سپاهی از قزلباش‌ها حکومت را از

آق‌قویونلوها گرفت و شاه اسماعیل، حکومت را از پدر خود به ارث برد.

(۲) هر دو با حملات متعدد ازبکان به مرزهای شرقی ایران مواجه بودند و شاه تهماسب پس از آنکه ازبکان را شکست داد و آنان را از خراسان عقب راند،

با ارتش عثمانی درگیر شد.

(۳) شاه اسماعیل توانست با اتخاذ تدابیر مناسب و بهره‌گیری از مشاوران آگاه، ۵۴ سال حکومت کند که این ۳۰ سال بیشتر از دوران حکومت شاه

تهماسب بود.

(۴) در دوران شاه اسماعیل، قزلباش‌ها مطیع شاه بودند و در تاج‌گذاری وی نقش پررنگی ایفا کردند و در نبرد چالدران، شجاعت و رشادت بسیاری در

برابر آتش توپخانه عثمانی از خود نشان دادند؛ اما در آغاز پادشاهی شاه تهماسب به خودسری پرداختند.

۱۱۲- کدام گزینه اطلاعات درستی درباره علما و دانشمندان عصر صفوی ارائه می‌دهد؟

(۱) میرداماد، مؤلف کتاب بحارالانوار است.

(۲) ملاصدرا، بنیان‌گذار مکتب فلسفی حکمت متعالیه است.

(۳) محمدباقر مجلسی، بنیان‌گذار مکتب فلسفی اصفهان است.

(۴) شیخ بهایی، مؤسس مدرسه چهارباغ در اصفهان است.

۱۱۳- به ترتیب (شباهت - تفاوت - شباهت) عبارتهای زیر در کدام گزینه نوشته شده است؟

الف) اربابان از جمله شاهان، درصدد برآمدند قسمت‌هایی از زمین‌ها و املاک خود را در برابر دریافت خدمات نظامی و غیرنظامی به زیردستان و یا اشراف درجه دوم واگذار کنند.

ب) سرف‌ها در پایین‌ترین مرتبه نظام اجتماعی فئودالی قرار داشتند.

ج) عده‌ای از کشاورزان به خاطر ناامنی و هرج و مرج، زمین خود را به فرد نیرومندی واگذار کردند.

۱) الف) اشراف درجه دوم در پدید آمدن سلسله مراتبی از ارباب یا فئودال و باجگزار یا واسال نقش داشتند. ب) حملات طوایف غیرمتمدن از شمال و شرق، موجب گسترش ناامنی شد و پادشاهان به دلیل ناتوانی در تأمین هزینه ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبوده‌اند. ج) اربابان فئودالی کلیه حقوقی را که خاص شاهان بود، تصاحب کردند.

۲) الف) حملات طوایف غیرمتمدن از شمال و شرق، موجب گسترش ناامنی شد و پادشاهان به دلیل ناتوانی در تأمین هزینه ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبوده‌اند. ب) اشراف درجه دوم در پدید آمدن سلسله مراتبی از ارباب یا فئودال و باجگزار یا واسال نقش داشتند. ج) اربابان فئودالی کلیه حقوقی را که خاص شاهان بود، تصاحب کردند.

۳) الف) اربابان فئودالی کلیه حقوقی را که خاص شاهان بود، تصاحب کردند. ب) حملات طوایف غیرمتمدن از شمال و شرق، موجب گسترش ناامنی شد و پادشاهان به دلیل ناتوانی در تأمین هزینه ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبوده‌اند. ج) اشراف درجه دوم در پدید آمدن سلسله مراتبی از ارباب یا فئودال و باجگزار یا واسال نقش داشتند.

۴) الف) اشراف درجه دوم در پدید آمدن سلسله مراتبی از ارباب یا فئودال و باجگزار یا واسال نقش داشتند. ب) اربابان فئودالی کلیه حقوقی را که خاص شاهان بود، تصاحب کردند. ج) حملات طوایف غیرمتمدن از شمال و شرق، موجب گسترش ناامنی شد و پادشاهان به دلیل ناتوانی در تأمین هزینه ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبوده‌اند.

۱۱۴- به ترتیب، هریک از عبارتهای زیر، با کدام مورد مرتبط است؟

- مرکز داد و ستد کالاهای قیمتی فلزی و چرمی بود و تجارت پارچه را در بخش وسیعی از اروپا به خود اختصاص داده بود.

- دنیاگرایی و میل به لذت‌جویی انسان را از رسیدن به سعادت و خوشبختی در جهان آخرت باز می‌دارد.

- با ایجاد انجمن‌ها و شوراهای مختلف، نقش مؤثری در اداره امور شهرها به عهده گرفتند.

- مشهورترین آثار نقاشی داوینچی هستند.

۱) فلورانس - عقیده کلیسا - بورژوا - شام آخر و لبخند ژکوند ۲) رم - اومانيسم - بورژوا - مدرسه آتن و مونالیزا

۳) فلورانس - اومانيسم - فئودال‌ها - مدرسه آتن و مونالیزا ۴) رم - عقیده کلیسا - فئودال‌ها - شام آخر و لبخند ژکوند

۱۱۵- کدام گزینه رابطه علت و معلولی رویدادهای تاریخی دوران رنسانس را به درستی نمایش می‌دهد؟

۱) فراگیر شدن پژوهش‌های علمی و نشر علم در اروپا کمک فراوانی به توسعه صنعت چاپ کرد.

۲) انقلاب علمی در سده ۱۷ و ۱۸ میلادی سبب شکل‌گیری اهتمام و اعتنا به روش تجربی شد.

۳) نهضت پروتستان، وحدت کلیسای کاتولیک را از میان برد و باعث بروز سلسله جنگ‌های مذهبی شد.

۴) با کشف سرزمین‌ها و راه‌های جدید، اطلاعات جغرافیایی اروپاییان افزایش یافته و مهارت دریانوردی آنان توسعه یافت.

جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس اول: شهرها و روستاها
درس دوم: مدیریت شهر و روستا
فنون و مهارت‌های جغرافیایی (۱)
صفحه‌های ۴۰ تا ۱

۱۱۶- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه مطلب درستی پیرامون تفاوت‌های شهر و روستا ارائه می‌دهد؟

الف) وسعت و فضای سکونت و فعالیت

ب) متداول‌ترین ملاک تفاوت

ج) مهم‌ترین ملاک تفاوت

د) فرهنگ و مناسبات اجتماعی

۱) رابطه «الف» با «د» برخلاف رابطه «ب» با «ج» مستقیم نیست.

۲) رابطه «الف» با «ب» برخلاف رابطه «ج» با «د» معکوس نیست.

۳) رابطه «ب» با «د» همانند رابطه «الف» با «ج» معکوس است.

۴) رابطه «ب» با «ج» همانند رابطه «ب» با «د» مستقیم است.

۱۱۷- **نتیجه** کدام گزینه ویژگی‌های مادرشهر (متروپل) را به درستی بیان می‌کند؟

۱) مادرشهر پرجمعیت‌ترین شهر یک ناحیه است که تنها نقش اقتصادی دارد.

۲) مادرشهر بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا کشور است.

۳) شهری بزرگ که اهمیت خود را از کشاورزی و صنعت می‌گیرد.

۴) شهری بزرگ که به سبب جاذبه‌های گردشگری، مرکزیت یافته است.

۱۱۸- **نتیجه** طراحی خط بساواپی مربوط به کدام یک از مسائل و مشکلات شهری است و کدام یک از شهرهای زیر، جرم‌خیزتر است؟

۱) شهر هوشمند - شهری که با وجود دوربین‌های مداربسته در یک محله نور کافی ندارد.

۲) مبلمان شهری - شهری که محله‌های حومه‌نشین زیادی دارد.

۳) شهر هوشمند - شهری که حومه‌های فقیرنشین و حاشیه‌نشین زیادی دارد.

۴) مبلمان شهری - شهری که معابر روشن دارد و محله‌های مخروبه و فرسوده آن بازسازی شده است.

۱۱۹- کدام موارد به صورت نادرست بیان شده‌اند؟

الف) تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی، از وظایف مهم جهاد سازندگی کشور است.

ب) روستاییان با فقر اقتصادی و فقر دسترسی به خدمات و امکانات روبه‌رو هستند.

ج) امروزه صرفاً توسعه کشاورزی، مهم‌ترین عامل توسعه روستایی محسوب می‌شود.

د) فناوری‌های مربوط به انقلاب سبز، گران است و همه کشاورزان توانایی مالی تهیه آن‌ها را ندارند.

۱) «الف» و «د» ۲) «الف» و «ج» ۳) «ب» و «د» ۴) «ج» و «ب»

۱۲۰- پیرامون روند و مراحل کار سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS)، کدام موارد نادرست بیان شده‌اند؟

الف) در مرحله ورودی، داده‌های مربوط به خیابان‌ها، ساختمان‌ها و پوشش گیاهی هرکدام در قالب یک لایه جمع‌آوری می‌شوند.

ب) در مرحله خروجی، مدل‌سازی مبتنی بر داده‌های چند لایه از دنیای واقعی انجام می‌گیرد.

ج) در مرحله ورودی، اطلاعات به صورت اعداد در نرم‌افزار مربوطه وارد می‌شوند.

د) در مرحله خروجی، تلفیق لایه‌های مختلف داده‌ها برای ارائه اطلاعات مورد نیاز به کاربران انجام می‌پذیرد.

۱) «الف» و «ب» ۲) «ب» و «د»

۳) «ج» و «د» ۴) «الف» و «ج»

فصل سوم: جغرافیای

انسانی ایران

(درس‌های ۹ و ۱۰)

صفحه‌های ۸۳ تا ۱۰۶

در این بخش، از میان سؤالات جغرافیای ایران و جغرافیا (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤالات ۱۲۱ تا ۱۲۵ «یا» به سؤالات ۱۲۶ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جغرافیای ایران

۱۲۱- در گزینه‌های زیر ویژگی‌های مربوط به انواع سکونتگاه‌ها ذکر شده است. در کدام گزینه افزایش جمعیت در سکونتگاه اول زمینه‌ساز ایجاد سکونتگاه دوم شده است؟

- (۱) عرضه خدمات کمتر و محدودتر - استفاده مستقیم از منابع طبیعی
- (۲) اوضاع مساعد برای دامپروری - اشتغال در بخش خدمات و صنعت
- (۳) عدم یکجانشینی دائم - پابندی به آداب و رسوم
- (۴) وابستگی فعالیت به زمین - تفاوت در ارزش‌ها و آداب و رسوم

۱۲۲- شهری حول محور ریلی قرار دارد و پس از مدتی نقش صنعتی خویش را از دست داده و نقش اداری به خود گرفته است. این شهر چه نوع شهری است و چه حالتی را تجربه کرده است؟

- (۱) شعاعی - امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند.
 - (۲) خطی - امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند.
 - (۳) شطرنجی - نقش سکونتگاه‌ها در چهره و سیمای آن‌ها منعکس می‌شود.
 - (۴) خطی - نقش سکونتگاه‌ها در چهره و سیمای آن‌ها منعکس می‌شود.
- ۱۲۳- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام گزینه اطلاعات درستی بیان می‌کند؟
الف) تولید این محصولات باعث رونق صنایع غذایی در کشور شده است.

ب) تنوع آب و هوایی در ایران، موقعیت مساعدی را برای تولید انواع این محصولات فراهم آورده است.

ج) این بخش از کشاورزی، از مهم‌ترین اقلام صادراتی کشور است که هر ساله ارز فراوانی را وارد کشور می‌کند.

د) گستردگی کشور در عرض جغرافیایی، تنوع اقلیمی و گونه‌های گیاهی، وضعیت مناسبی را برای این بخش به وجود آورده است.

- (۱) عبارت «الف» مانند عبارت «د»، مربوط به بخش دامداری کشور است.
- (۲) عبارت «ب» برخلاف «الف» و مانند «ج»، مربوط به بخش زراعت در کشاورزی است.
- (۳) عبارت «ج» مانند «د» و برخلاف «ب»، مربوط به بخش باغداری در کشاورزی است.
- (۴) عبارت‌های «د»، «ب» و «ج» به ترتیب مربوط به زراعت، دامداری و باغداری است.

۱۲۴- چرا استان‌هایی مانند اصفهان و یزد در دو بخش معدن و صنعت نقش برجسته‌ای دارند؟

- (۱) وجود منابع نفت و گاز گسترده در این استان‌ها زمینه‌ساز توسعه صنایع پتروشیمی شده است.
- (۲) قرارگیری در کنار مرزهای آبی کشور باعث رونق حمل و نقل کالا و تمرکز صنایع صادراتی شده است.
- (۳) تمرکز معادن فلزی و دسترسی به زیرساخت‌های صنعتی موجب شکل‌گیری صنایع سنگین در این استان‌ها شده است.
- (۴) استقرار صنایع دستی گسترده، عامل اصلی توسعه صنایع ماشینی در این استان‌ها بوده است.

۱۲۵- کدام یک از عبارت‌های زیر پیرامون «خدمات» درست است؟

الف) امروزه زیربنای توسعه اقتصادی براساس سیستم حمل و نقل و ارتباطات مناسب آن شکل می‌گیرد و کمک زیادی به ترسیم سایر بخش‌های اقتصادی می‌کند.

ب) برای تربیت انسان‌های سالم و رشدیافته، دولت‌ها هزینه بسیاری صرف می‌کنند؛ اما اطمینان دارند اثربخشی و بازدهی آن در درازمدت به دست خواهد آمد.

ج) بخش خدمات رگ حیاتی جامعه هستند و تمام فعالیت‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی جامعه را تدوام می‌بخشند و در نتیجه نتایج مثبتی برای یک کشور دارد.

د) سازمان جهانی گردشگری، ایران را از نظر جاذبه‌های طبیعی، در رتبه پنجم و از نظر جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی، در رتبه دهم جهانی قرار داده است.

(۲) «الف» و «ب» و «ج»

(۱) «ب» و «د»

(۴) همه عبارت‌ها درست بیان شده‌اند.

(۳) «د» و «ج»

فصل چهارم: نواحی سیاسی
(درس‌های ۹ تا ۱۱)
صفحه‌های ۱۱۵ تا ۱۵۹

اگر به سؤال‌های ۱۲۱ تا ۱۲۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۲۶ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.

جغرافیا (۲)

۱۲۶- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

الف) استقلال محدود یک واحد سیاسی در اداره امور خود در داخل یک کشور

ب) فراهم کردن تجهیزات لازم برای هر بخش از فضای مدرسه

ج) وارد شدن به این مناطق بدون اخذ ویزا

د) تأثیرپذیری سیاست از جغرافیا

۱) مورد «الف» به نواحی‌ای مانند نخجوان اشاره دارد و «ب» مربوط به رکن سازه (ساختار) انسانی مدرسه است.

۲) ایجاد طرح ترافیک، مثالی از مورد «د» است و «ج» به ناحیه‌ای مانند قشم اشاره دارد.

۳) موارد «الف» و «ج» با یکدیگر هم‌پوشانی دارند و از ویژگی‌های یک منطقه محسوب می‌شوند.

۴) مورد «ج» ویژگی مشترک مناطق آزاد و کشورهای عضو اتحادیه اروپا است و قسمتی از کشور چین ویژگی «الف» را داراست.

۱۲۷- با توجه به تعریف کتاب درسی از انواع مرزها با دسته‌بندی‌های متفاوت، کدام گزینه اطلاعات جدول زیر را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

نوع مرز	توضیحات
«الف»	مبنای تعیین مرز دو کشور، پدیده‌های طبیعی هستند که بین آن دو قرار گرفته‌اند.
مرز پیشتاز	«ب»
«ج»	مرزهایی هستند که با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین می‌شوند.

۱) مرزهای غیرطبیعی - ب) برای تعیین خطوط مرزی، از مختصات جغرافیایی استفاده می‌شود.

۲) مرزهای تطبیقی - ب) مرزهایی که از زمان‌های قدیم در نواحی خالی از سکنه ترسیم شده‌اند و بعدها نیز مورد قبول ساکنان دو کشور همسایه قرار گرفته‌اند.

۳) مرزهای طبیعی - ب) مرزهایی که در تعیین آن‌ها شرایط فرهنگی در نظر گرفته نشده است.

۴) مرزهای تحمیلی - ب) مرزهایی که گروه‌های انسانی را که از نظر قومی، زبانی و دینی متفاوت‌اند، از یکدیگر جدا می‌کنند.

۱۲۸- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام گزینه درست بیان شده است؟

الف) در برخی از نظام‌های سیاسی، هر ایالت در امور و برنامه‌ریزی توسعه اقتصادی و اجتماعی خود به طور مستقل تصمیم‌گیری و عمل می‌کند.

ب) گاهی بخش اعظم کشور به صورت هماهنگ اداره می‌شود و تنها یک یا چند منطقه به‌صورت خودمختار، اختیارات سیاسی و اجرایی دارند.

۱) «الف» بیانگر نظام سیاسی تک‌ساخت (یکپارچه) است و «ب» می‌تواند نشان‌دهنده نظام سیاسی انگلستان و جمهوری آذربایجان باشد.

۲) «الف» بیانگر نظام سیاسی فدرال است و در «ب»، بخش اعظم کشور از نظر برنامه‌ریزی و اجرا متفاوت با یکدیگر عمل می‌کنند.

۳) «الف» می‌تواند نشان‌دهنده نظام سیاسی بعضی از کشورهای اروپایی نظیر فرانسه باشد و «ب» بیانگر نظام سیاسی ناحیه‌ای و ترکیبی است.

۴) «الف» می‌تواند نشان‌دهنده الگوی سیاسی استرالیا باشد و در «ب»، نواحی خودمختار، در سیاست خارجی و واحد پول تابع حکومت مرکزی هستند.

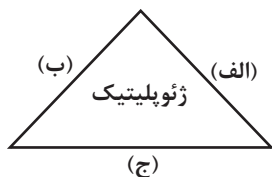
۱۲۹- با توجه به شکل زیر، کدام گزاره کاملاً درست بیان شده است؟

۱) اگر احداث تونل مناش در نتیجه توافق کشورهای فرانسه و انگلستان را مثالی از تأثیر متقابل «الف» و «ب» بدانیم، «ج» نشانگر «سیاست» است.

۲) اگر تأثیر تصمیمات حکومت بر تقسیم شهری به بخش مرفه‌نشین و زاغنه‌نشین در فیلیپین را مصداقی از تأثیر متقابل «ب» و «ج» بدانیم، «الف» بیانگر «قدرت» است.

۳) اگر احداث تونل مناش در نتیجه توافق کشورهای فرانسه و انگلستان را مثالی از تأثیر متقابل «الف» و «ب» بدانیم، «ج» نشانگر «جغرافیا» است.

۴) اگر تأثیر تصمیمات حکومت بر تقسیم شهری به بخش مرفه‌نشین و زاغنه‌نشین در فیلیپین را مصداقی از تأثیر متقابل «ب» و «ج» بدانیم، «الف» بیانگر «جغرافیا» است.

۱۳۰- با فرض در نظر گرفتن شکل کشورهای نروژ (۱)، اندونزی (۲) و لهستان (۳)، کدام گزینه به‌درستی ذکر شده است؟

۱) شکل کشور (۳)، جمع و جور و فشرده است و کشور (۲) درون یک کشور دیگر محصور شده است.

۲) کشور (۲) درون یک کشور دیگر محصور شده است و کشور (۳) یک بخش دالان مانند دارد که از سرزمین اصلی جدا افتاده است.

۳) شکل کشور (۲) فشرده و جمع و جور است و کشور (۱) درون یک کشور دیگر محصور شده است.

۴) طول کشور (۱) شش برابر عرضش است و شکل کشور (۳)، جمع و جور و فشرده است.

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس‌های اول تا چهارم +
درس پنجم: خدا در فلسفه
(قسمت اول)
صفحه‌های ۱ تا ۴۰

۱۳۱- بر اساس گام‌های لازم برای شناخت نسبت میان ماهیت و وجود، کدام عبارت درست است؟

- (۱) در حمل «موجود» بر «جیوه» لازم است نشان دهیم که جیوه ویژگی‌های اصلی فلزات و مایعات را دارد و از این رو «فلز مایع» است.
- (۲) نگاه فلسفی به یک گیاه مستلزم انکار تفاوت بین اجزای گیاه و خود آن است، چرا که این نگاه واقعیت‌ها را امر واحد در نظر می‌گیرد.
- (۳) اشاره کردن به هر چیزی مستلزم آن است که هستی آن را درک کرده باشیم، ولی لزوماً به این معنا نیست که چپستی آن را نیز شناخته‌ایم.
- (۴) اگر مفهومی را بشناسیم ولی در درک تمام اجزای ذاتش یا در فهم وجودش خطا کرده باشیم، نتیجه می‌شود که حمل وجود بر ماهیت دلیل می‌خواهد.

۱۳۲- **نهایت** در کدام مورد رابطه میان موضوع و محمول در هر دو قضیه یکسان است؟

- (۱) گیاه سه‌بعدی است. - سیاهی رنگ است.
- (۲) حیوان اسب است. - اکسیژن گاز است.
- (۳) مجموع زوایای مثلث ۱۸۰ درجه است. - مثلث متساوی‌الاضلاع است.
- (۴) این شکل دایره است. - جمادات جسم هستند.

۱۳۳- حمل «شیرین» بر «شکر» از نظر نسبت‌های سه‌گانه شبیه کدام حمل است؟

- (۱) سخت بر فلز
- (۲) دارای کتاب بر نویسنده
- (۳) جامد بر جسم
- (۴) جامد بر سنگ

۱۳۴- دو موجود A و B در رابطه‌ای علی قرار دارند که وجود B تنها به وجود A وابسته است، بر این اساس کدام یک از گزاره‌های زیر صحیح هستند؟

(الف) اگر A وجود نداشته باشد، B نیز وجود ندارد.

(ب) اگر B وجود داشته باشد، لزوماً A نیز وجود دارد.

(ج) این رابطه شبیه رابطه دوستی است.

(د) علت می‌تواند بدون معلول وجود داشته باشد، اما معلول بدون علت وجود ندارد.

- (۱) «الف» و «ب» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «ج» و «د»

۱۳۵- پاسخ سؤالات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- اینکه همه چیز از همه چیز امکان وجود یافتن ندارد به کدام یک از اصول فلسفی مربوط است؟

- پیدا کردن پاسخ اینکه از هر علتی کدام معلول پدید می‌آید با کدام ابزار معرفتی امکان‌پذیر است؟

(۱) وجوب - تنها با عقل (۲) سنخیت - تجربه

(۳) سنخیت - تنها با عقل (۴) علّیت - تجربه

۱۳۶- قبول کدام مورد مستلزم انکار اصل علیت یا یکی از لوازم آن است؟

- (۱) ممکن است آنچه از وضعیت فعلی جهان می‌دانیم سبب شود اتفاقات آینده را به گونه‌ای خلاف واقع تشخیص دهیم.
- (۲) نمی‌توانیم برخی حوادث جهان را پیش‌بینی کنیم، زیرا گاهی برخی جزئیات مطابق با طراحی اولیه پیش نمی‌روند.
- (۳) اختیار بشر ممکن است بر فرجام جهان تأثیرگذار باشد، پس داده‌های ما برای پیش‌بینی دقیق فرجام جهان، ناکافی است.
- (۴) تک‌تک حوادث جهان قابلیت پیش‌بینی دارند، هرچند ممکن است امکانات فعلی ما برای این کار کافی نباشند.

۱۳۷- **نهایی** در رابطه با معانی اتفاق کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) لازمه پذیرش معنای اول اتفاق پذیرش معنای سوم آن است.
- (۲) معنای دوم اتفاق ملازم با ظاهر شدن اثراتی بی‌ربط و غیرمنطقی از پدیده‌هاست.
- (۳) افراد موافق با معنی اول اتفاق، در واقع علت ناقصه را علت تامه فرض کرده‌اند.
- (۴) تاکنون پیش نیامده کسی خداوند را انکار کند، اما برای جهان غایتی متصور باشد.

۱۳۸- مفهوم بیت کدام گزینه می‌تواند معنای سوم اتفاق را نفی کند؟

- (۱) پیر ما گفت خطا بر قلم صنع نرفت آفرین بر نظر پاک خطاپوشش باد
- (۲) همینست بسنده‌ست اگر بشنوی که گر خار کاری سمن ندروی
- (۳) بر او گشته ترسان بر او گشته لرزان زهی علتی کان دواپی ندارد
- (۴) این جهان کوه است و فعل ما ندا سوی ما آید نداها را صدا

۱۳۹- **نهایی** اولین مقدمه برهان حرکت ارسطو کدام است؟

- (۱) تسلسل محال است.
- (۲) در جهان حرکت وجود دارد.
- (۳) محرکی وجود دارد که متحرک نیست.
- (۴) اگر چیزی محرک باشد، نباید متحرک باشد.

۱۴۰- کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) غلبه تفکر حس‌گرایی در غرب و نگاه صرفاً مادی به انسان در جوامع غربی به‌ترتیب منجر به بحران معناداری زندگی و ظهور فیلسوفانی چون کرکگور، برگسون و ... شد.
- (۲) فیلسوفان عقل‌گرایی چون دکارت و کانت اثبات وجود خدا را مقدمه معناداری زندگی آدمی می‌دانستند.
- (۳) بنا بر اعتقاد کاتینگهام دلیل وجود خدا در تجربه‌های درونی ما نهفته است، نه در استدلال‌های صرفاً عقلی و فلسفی.
- (۴) کرکگور می‌گوید انسان ابتدا باید وارد عرصه زندگی حقیقی و برتر شود تا خداوند به او هدیه‌ای به نام ایمان را پیش کش کند.

اقسام استدلال استقرایی
(درس ۵)
صفحه‌های ۳۹ تا ۵۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۴۱- در کدام استدلال، مقدمات از نتیجه حمایت مطلق می‌کنند؟

- (۱) در سایت مدرسه آمده بود معلمان این مدرسه دارای مدرک دکترا هستند؛ پس دبیر ما هم دکترا دارد.
- (۲) دبیران دارای سابقه بالا، مانند قطعات فرسوده یک دستگاه هستند؛ باید کنار گذاشته شوند تا بتوان از نیروهای جدید و تازه‌نفس استفاده کرد.
- (۳) با چند نفر از مدرسان این مؤسسه که صحبت می‌کردم در تیزهوشان درس خوانده بودند؛ پس همه مدرسان آن فارغ‌التحصیل مدارس خاص‌اند.
- (۴) دیروز از جلوی مدرسه‌ای عبور می‌کردم، درهایش بسته بود، جمعه یا روز تعطیل هم نبود، هوا هم که آلوده نیست؛ حتماً برای تعمیرات تعطیل کرده‌اند.

۱۴۲- درباره تمثیل کدام مورد به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) به علت معروف بودن آموزشگاه «پیام نو» مؤسسه‌ای دیگر اسم آموزشگاه خود را «پیام تو» گذاشت، بنابراین از استقرای تمثیلی استفاده کرده است.
- (۲) هر چه وجه مشابهت بیشتر باشد، قوی‌تر می‌شود اما هیچ‌گاه یقینی نمی‌شود.
- (۳) اگر وجه مشابهت کمتر باشد میل به مغالطه‌ای به نام تمثیل ناروا می‌کند.
- (۴) در آثار ادبی ایرانی و نیز صنایع هوایی کاربردهای زیادی دارد.

۱۴۳- نتایج استقرای تمثیلی احتمالی است؛ زیرا ...

- (۱) به صرف مشابهت ظاهری دو امر نمی‌توان احکام یکی را بر دیگری تسری داد.
- (۲) کاربردی در علوم مختلف ندارد.
- (۳) نتایج آن جزئی است.
- (۴) ماهیت مستقلى ندارد و نوعی استقرای تعمیمی است.

۱۴۴- «آهن فلز است و در دمای طبیعی جامد است؛ پس جیوه نیز که فلز است مانند آهن در دمای طبیعی جامد است.» کدام‌یک از گزینه‌های زیر درباره

این استدلال درست است؟

- (۱) استدلال تمثیلی معتبر
- (۲) مغالطه تمثیل ناروا
- (۳) استدلال قیاسی نامعتبر
- (۴) استنتاج بهترین تبیین

۱۴۵- در بیت «سحر را با معجزه کرده قیاس/ هر دو را بر مکر پندارد اساس» چه نوع مغالطه‌ای وجود دارد؟

- (۱) استدلال تمثیلی مخالف
- (۲) تمثیل ناروا
- (۳) تمثیل و مقایسه
- (۴) تعمیم شتاب‌زده

۱۴۶- نوع کدام استدلال با استدلال موجود در بیت زیر متفاوت است؟

- «غم عشق آمد و غم‌های دگر پاک ببرد سوزنی باید کز پای برآرد خاری»
- (۱) عیب پاکان زود بر مردم هویدا می‌شود در میان شیر خالص موی رسوا می‌شود
- (۲) می‌توان از عالم افسرده، دل برداشت زود از تنور سرد می‌گردد به گرمی نان جدا
- (۳) چنان به موی تو آشفته‌ام، به بوی تو مست که نیستم خبر از هرچه در دو عالم هست
- (۴) دل چو شد غافل ز حق، فرمانپذیر تن بُود می‌برد هر جا که خواهد اسب خواب‌آلوده را

۱۴۷- کدام گزینه در حوزه استقرا، مصداقی از مغالطه تعمیم شتاب‌زده نمی‌تواند باشد؟

- (۱) دانشمندان در نتیجه آزمایش‌های مختلف متوجه تأثیرگذاری سیگار بر میزان کاهش عمر انسان شده‌اند.
- (۲) پس از شمارش آرای تمام حوزه‌های رأی‌گیری در سه کلانشهر، کارشناسان معتقدند حزب سیاسی A پیروز انتخابات شده است.
- (۳) بر اساس آمار مسابقه فوتبال در پایان نیمه اول، چون تعداد موقعیت‌های خطرناک تیم B بیشتر است، آنها پیروز خواهند شد.
- (۴) جغرافی‌دانان در ژاپن پس از مشاهده و ثبت کامل چند زلزله، به این نتیجه رسیدند که همه زلزله‌ها در یک ریشتر یکسان اتفاق می‌افتد.
- ۱۴۸- فرض کنید نمونه‌هایی از آهن، روی و مس در شرایط مختلف حرارتی منبسط می‌شوند و بر اساس این مشاهدات استنباط می‌کنیم که تمام فلزات در اثر حرارت منبسط می‌شوند. این استنتاج از نوع استدلال استقرای تعمیمی است. با توجه به ماهیت استقرای تعمیمی، کدام گزینه بهترین توصیف را درباره این استنتاج بیان می‌کند؟

- (۱) چون فقط سه فلز بررسی شده‌اند، نمی‌توان با قطعیت گفت: همه فلزات منبسط می‌شوند؛ نمونه‌ها کافی و جامع نیستند.
- (۲) نمونه‌های انتخاب‌شده کاملاً تصادفی هستند، پس استنتاج قطعاً صحیح است.
- (۳) چون آزمایش‌ها در شرایط مختلف انجام شده، نتایج به همه فلزات تعمیم داده می‌شود.
- (۴) استدلال استقرایی همیشه منجر به نتایج یقینی و قطعی می‌شود و بنابراین تعمیم این نتیجه صحیح است.

۱۴۹- کدام استدلال استقرایی از نظر قوت، معتبرتر از بقیه است؟

- (۱) هر روز از ابتدای تاریخ تاکنون زمین به دور خورشید چرخیده است؛ بنابراین فردا هم چنین خواهد بود.
- (۲) در سه بار خرید اخیر، فروشنده کنار خیابان سیب‌های خوبی به من داده است؛ بنابراین همیشه از او سیب خوب خواهم گرفت.
- (۳) در پنج سال گذشته، تیم فوتبال شهرم در اولین بازی فصل شکست خورده است؛ بنابراین امسال هم شکست می‌خورد.
- (۴) در چند خانه‌ای که بازدید کرده‌ام، همه آشپزخانه‌ها کوچک بوده‌اند؛ بنابراین تمام خانه‌های این شهر آشپزخانه کوچک دارند.

۱۵۰- استنتاج بهترین تبیین را باید نوعی ... دانست که ...

- (۱) استقرا - فرضیه‌های علمی را رد می‌کند.
- (۲) استقرا - در زندگی روزمره کاربرد دارد.
- (۳) قیاس - نتیجه‌اش احتمالی است.
- (۴) قیاس - فرضیه‌های علمی را بررسی می‌کند.

امکان شناخت

(درس ۶)

صفحه‌های ۴۳ تا ۴۹

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۱۵۱- اختلاف نظر دو نفر درباره موضوعی واحد و تلاش هر کدام از آن‌ها برای تبیین دیدگاه خود مؤید کدام نکته نیست؟

(۱) قابل انتقال بودن شناخت

(۲) قابل حصول بودن شناخت

(۳) متکثر بودن واقعیات

(۴) متکثر بودن ادراکات

۱۵۲- بر اساس بحث «چیستی معرفت»، هنگامی که فردی می‌گوید «می‌دانم توپ آنجاست»، کدام نکته فلسفی در باب معرفت روشن می‌شود؟

(۱) معرفت صرفاً به معنای هماهنگی ذهنی شخص با ذهن دیگران است.

(۲) معرفت همان توافق جمعی بر سر معنای الفاظ است.

(۳) معرفت به معنای پیش‌بینی پدیده‌های آینده بر پایه تجربه است.

(۴) معرفت آگاهی نسبت به واقعیت خارجی و داشتن مابه‌ازای عینی در خارج است.

۱۵۳- کدام عبارت درباره «معرفت‌شناسی» صحیح نیست؟

(۱) یکی از تفاوت‌های معرفت‌شناسی امروزه با گذشته، بررسی مستقل مباحث آن در شاخه‌ای جداگانه است.

(۲) امکان معرفت یک امر بدیهی است، اما کسانی انکارش کرده‌اند.

(۳) معرفت‌شناسی شامل فلسفه نیز می‌شود و به خود شناخت می‌پردازد.

(۴) معنا و مفهوم معرفت چنان روشن است که نیازی به تعریف ندارد.

۱۵۴- کدام مورد، عبارت زیر را به نحو مناسب تکمیل می‌کند؟

«هر نوع شک در مقوله شناخت متناقض ... و گرگیاس با توجه به اینکه در سخن منکر امکان شناخت بود، در عمل منکر امکان شناخت ...»

(۱) است - بود

(۲) نیست - نبود

(۳) است - نبود

(۴) نیست - بود

۱۵۵- کدام‌یک از گزینه‌های زیر به شکاکیت مطلق معرفتی اشاره ندارد؟

(۱) حقایق بسیاری وجود دارد که هنوز انسان نتوانسته آنها را پیدا کند.

(۲) ما نمی‌توانیم به علم مطابق واقع برسیم.

(۳) هیچ شناخت یقینی وجود ندارد.

(۴) انسان حتی در شناخت امور محسوس هم همواره خطا می‌کند.

۱۵۶- کدام گزینه درباره امکان معرفت نادرست است؟

- (۱) با اینکه چیستی و امکان معرفت برای همگان روشن است، اما گروهی در گذشته و اکنون نسبت به امکان معرفت مشکوک هستند.
- (۲) اینکه هم‌اکنون شما در حال خواندن و بررسی این گزینه هستید از نشانه‌های امکان شناخت است.
- (۳) شک در توانایی‌های انسان برای شناخت برخی امور و همین‌طور شک در اصل امکان شناخت خودمتناقض است.
- (۴) این سؤال که «آیا می‌توان فهمید در سیارات دیگر موجوداتی شبیه انسان وجود دارند یا خیر؟» مربوط به شکاکیت نسبی است.

۱۵۷- کدام گزاره بهتر نشان‌دهنده پیشرفت دانش انسان است؟

- (۱) پیشرفت دانش تنها به‌وسیله کشف اطلاعات جدید در مورد پدیده‌ها و گشودن شاخه‌های تازه علم انجام می‌شود و تصحیح خطاهای گذشته تأثیری در آن ندارد.
- (۲) پیشرفت دانش شامل دو شاخه مکمل است: کشف حقایق جدید و اصلاح اشتباهات گذشته؛ به همین دلیل دانش‌های قدیمی بدون تغییر و به‌صورت کامل حفظ می‌شوند.
- (۳) پیشرفت دانش به دو شکل انجام می‌شود، کشف اطلاعات تازه و اصلاح دانش‌های قبلی، به‌طوری‌که دانش گذشته ممکن است به‌طور کامل بازنگری شود و تغییر یابد.
- (۴) دانش انسان همواره به‌صورت خطی و بدون اشتباه پیشرفت کرده است، زیرا خطاها نشان‌دهنده ناتوانی بشر در کسب معرفت هستند.

۱۵۸- «اصلاح مدل اتمی رادرفورد توسط نیلز بور، فیزیکدان آلمانی» به کدام یک از حیطه‌های معرفت‌شناسی مربوط می‌شود؟

- (۱) ابزارهای شناخت
- (۲) قلمرو شناخت
- (۳) ماهیت شناخت
- (۴) امکان شناخت

۱۵۹- اگر بپذیریم که «شناخت همواره با خطا و اشتباه همراه است»، کدام پیامد منطقی از آن ناشی می‌شود؟

- (۱) شناخت تنها در صورتی معتبر است که به تجربه حسی محدود گردد.
- (۲) امکان هیچ‌گونه معرفت یقینی وجود ندارد.
- (۳) معرفت یقینی صرفاً در امور ذهنی محدود می‌شود.
- (۴) حقیقت عینی نفی می‌شود.

۱۶۰- عبارت «حقایق بسیاری در جهان خلقت وجود دارد که هنوز برای انسان قابل شناسایی نیست» نشان‌دهنده چیست؟

- (۱) نامحدودبودن شناخت آدمی
- (۲) تدریجی بودن فرایند شناخت
- (۳) تردید در امکان معرفت
- (۴) وجود خطا در شناخت

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

بازیگران اصلی در میدان اقتصاد
(درس‌های ۶ و ۷)
صفحه‌های ۵۵ تا ۸۰

۱۶۱- کدام یک از عبارت‌های زیر به وظایف دولت در بخش «ارائه کالای عمومی» اشاره دارد؟

الف) سرمایه‌گذاری در حوزه خدمات عمومی

ب) بهبود امنیت خرید و فروش و مبادلات

ج) وضع مجموعه گسترده‌ای از قوانین و مقررات

د) تأمین امنیت مردم کشور

هـ) تضمین وجود اطلاعات و آگاهی‌های لازم برای مبادله

۱) «الف» - «د» ۲) «ب» - «ه» ۳) «ب» - «ج» - «د» ۴) «الف» - «ج» - «ه»

۱۶۲- کدام مورد درباره نوعی از مالیات که چندمرحله‌ای است و از تفاوت بین قیمت کالا و خدمات عرضه شده با کالا و خدمات خریداری شده در دوره‌ای

مشخص گرفته می‌شود، درست است؟

۱) برای حمایت از صنایع داخلی به کار گرفته می‌شود.

۲) نهایتاً به وسیله مصرف‌کننده نهایی پرداخت می‌شود، اما وظیفه قانونی پرداخت آن به عهده تولیدکنندگان و فروشندگان است.

۳) با ایجاد شفافیت، فرار مالیاتی را کاهش می‌دهد.

۴) بر مبنای ثروت افراد محاسبه می‌شود.

۱۶۳- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح دو پرسش زیر است؟

الف) با توجه به جریان چرخشی درآمد، کدام گزینه صحیح نمی‌باشد؟

ب) کدام مورد درباره تأمین منابع مالی دولت، برای ارائه خدمات و کالاهای عمومی، درست است؟

۱) الف) در بازار عوامل تولید، دولت کالاها و خدمات تولیدی توسط بنگاه‌ها را خریداری و مبالغ را تحت عنوان قیمت آن کالاها و خدمات پرداخت می‌کند.

ب) فروش اوراق مشارکت - ایجاد بدهی - عوارض نوسازی

۲) الف) دولت با دریافت مالیات از شرکت‌ها و خانواده‌ها و پرداخت یارانه به آن‌ها نقشی مهم در اقتصاد ایفا می‌کند. ب) خرید اوراق مشارکت - پرداخت یارانه

- فروش دارایی‌های تجدیدنپذیر

۳) الف) بنگاه‌های اقتصادی و دولت‌ها، دو بازیگر اصلی اقتصادی هستند که برای رفع نیاز خانوارها به صحنه آمده‌اند. ب) فروش اوراق مشارکت - ایجاد بدهی

- عوارض نوسازی

۴) الف) در بازار عوامل تولید، دولت کالاها و خدمات تولیدی توسط بنگاه‌ها را خریداری و مبالغ را تحت عنوان قیمت آن کالاها و خدمات پرداخت می‌کند.

ب) خرید اوراق مشارکت - پرداخت یارانه - فروش دارایی‌های تجدیدنپذیر

محل انجام محاسبات

۱۶۴- جدول زیر یک فرایند سه مرحله‌ای از مراحل تولید لباس را نشان می‌دهد؛ با فرض وجود نرخ ۹ درصد برای مالیات بر ارزش افزوده:

مرحله ۱: کشاورز پنبه را کشت می‌دهد و آن را به قیمت ۲۵,۰۰۰ تومان به پارچه‌باف می‌فروشد.	مرحله ۲: پارچه‌باف، پارچه را می‌بافد و به قیمت ۴۵,۰۰۰ تومان به خیاط می‌فروشد.	مرحله ۳: خیاط لباس را می‌دوزد و آن را به قیمت ۹۰,۰۰۰ تومان به مغازه‌دار می‌فروشد.
---	--	--

الف) مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده

ب) مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله دوم

ج) قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده در مرحله اول، کدام است؟

(۱) ۸,۰۰۰ تومان - ۲,۸۰۰ تومان - ۲۷,۲۵۰ تومان (۲) ۸,۱۰۰ تومان - ۲,۸۰۰ تومان - ۲۶,۸۰۰ تومان

(۳) ۸,۰۰۰ تومان - ۱,۸۰۰ تومان - ۲۶,۸۰۰ تومان (۴) ۸,۱۰۰ تومان - ۱,۸۰۰ تومان - ۲۷,۲۵۰ تومان

۱۶۵- در ارتباط با «تاب‌آوری و انعطاف‌پذیری هنگام تحریم‌ها»، کدام مورد نادرست است؟

(۱) باید بر مزیت‌های مطلق و نسبی موجود در کشور، تمرکز کرد.

(۲) خودکفایی در تأمین کالاهای راهبردی در داخل، راه را برای تأمین نیازهای اساسی هموار می‌سازد.

(۳) گوناگونی راه‌های تأمین نیازها از طریق واردات، به تاب‌آوری اقتصاد در هنگام تحریم، کمک می‌کند.

(۴) فاصله گرفتن از اقتصاد تک‌محصولی، کشورهای سلطه‌گر را برای تحریم اقتصادی با شکست مواجه می‌کند.

۱۶۶- کدام گزینه در ارتباط با «کالاهای راهبردی» درست است؟

(۱) کالاهای راهبردی تنها برای تأمین نیازهای نظامی و دفاعی هستند.

(۲) هدف از حمایت برای تأمین کالاهای راهبردی دوری از آسیب‌پذیری اقتصاد کشور است.

(۳) کالاهای راهبردی در کشورهای مختلف یکسان تعریف می‌شود.

(۴) کالاهای راهبردی در زمان بحران، جنگ و تحریم‌های اقتصادی اهمیت دارند.

۱۶۷- کارگاهی کالایی را در سال به تعداد ۲۰,۰۰۰ تولید و به قیمت هر واحد ۱۲۰,۰۰۰ تومان فروخته است. در صورتی که در هر ماه مبلغ ۶۵ میلیون

تومان در فرایند تولید هزینه شود و دولت، مالیاتی معادل ۱۰ درصد به‌طور سالیانه، بر سود حاصل از فعالیت تولیدی کارگاه وضع کند، پاسخ

پرسش‌های زیر به‌ترتیب از راست به چپ، کدام است؟

الف) مالیات ماهیانه کارگاه به‌طور متوسط چند تومان است؟

ب) مانده خالص سالیانه کارگاه چند میلیون تومان است؟

(۱) ۱۳,۵۰۰,۰۰۰ - ۱۶۰۶ (۲) ۱۶۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۶۰۶

(۳) ۱۳,۵۰۰,۰۰۰ - ۱۴۵۸ (۴) ۱۶۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۴۵۸

۱۶۸- جدول زیر، میزان تولید دو کالا را در سه کشور نشان می‌دهد. با فرض این که هر سه کشور به یک اندازه از نیروی کار، سرمایه و دانش فنی برخوردار باشند، به ترتیب:

نام کشور نام کالا	ایران	برزیل	هند
پسته	۷۰	۴۰	۲۰
قهوه	۳۵	۶۵	۱۰

الف) کدام کشور باید به تولید قهوه بپردازد؟

ب) کشور هند در تولید کدام محصول مزیت نسبی دارد؟

ج) چرا کشور هند باید از اصل مزیت نسبی استفاده کند؟

۱) ایران - قهوه - زیرا در تولید پسته مزیت مطلق ندارد و باید آن را از دو کشور دیگر وارد کند.

۲) برزیل - پسته - زیرا هزینه تمام شده تولید قهوه در هند، از دو کشور دیگر کم تر است.

۳) ایران - قهوه - زیرا برای تولید مقدار مشخصی از این دو کالا، باید منابع بیشتری را صرف کند.

۴) برزیل - پسته - زیرا هیچ کدام از دو کالا را به صرفه تولید نمی‌کند.

۱۶۹- در هر یک از شرایط زیر کدام اقدام برای دولت‌ها، مناسب تر است؟

- یک کشور در حال توسعه می‌خواهد از صنایع داخلی خود حمایت کند و از میزان وابستگی‌اش به کشورهای دیگر بکاهد.

- کشوری توسعه یافته قصد دارد روابط اقتصادی‌اش را با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با او دارند، گسترش دهد.

۱) متنوع کردن بازار فروش محصولات وارداتی - افزایش تعرفه کالاهای وارداتی

۲) افزایش صادرات - نقض پیمان‌های تجاری

۳) کاهش تعرفه کالاهای وارداتی - خلق مزیت‌های جدید اقتصادی

۴) افزایش تعرفه کالاهای وارداتی - وضع پیمان‌های تجاری با کشورهای هم‌نظر

۱۷۰- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) پیامد رعایت نشدن اصل مزیت‌های مطلق و نسبی، کدام است؟

ب) مزیت اقتصاد تک‌محصولی در جامعه شهری چیست؟

۱) افزایش تعامل قدرتمند با دیگران - تخصص‌گرایی و تولید براساس اصل مزیت مطلق یا نسبی

۲) افزایش تعامل قدرتمند با دیگران - تمرکز بر مزیت‌های مطلق

۳) کاهش رفاه جامعه - تخصص‌گرایی و تولید براساس اصل مزیت مطلق یا نسبی

۴) کاهش رفاه جامعه - خلق مزیت‌های جدید

دانش آموز عزیز، سؤالات عمومی از شماره ۲۰۱ شروع می شود، دقت نمایید تا گزینه ها را به درستی وارد پاسخ برگ کنید.

دفترچه سؤال ؟

عمومی دوازدهم

رشته انسانی

۱۴ آذر ماه ۱۴۰۴

تعداد سؤالات و زمان پاسخ گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی ۳	۲۰	۲۰۱ - ۲۲۰	۲۰
دین و زندگی ۳	۱۰	۲۲۱ - ۲۳۰	۱۰
زبان انگلیسی ۳	۱۰	۲۳۱ - ۲۴۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۰

مراحان به ترتیب حروف الفبا

فارسی	حسن افتاده، حسین پرهیزگار، سعید جعفری، نازنین فاطمه حاجیلو، ابوالفضل عباس زاده، الهام محمدی
دین و زندگی	محسن بیاتی، فردین سماقی، مرتضی محسنی کبیر، میثم هاشمی
زبان انگلیسی	رحمت اله استیری، ایمان حسن پور، محمد سلیمانی، محمد مهدی دغلاوی

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	مسئول درس های مستندسازی
فارسی	نازنین فاطمه حاجیلو	نازنین فاطمه حاجیلو	محسن اصغری، مرتضی منشاری	—	فریبا رنوفی، امیر محمد کماسی مهدی یعقوبیان، محسن جمشیدی
دین و زندگی	محمد مهدی مانده علی	محمد مهدی مانده علی	امیر مهدی افشار یاسین ساعدی	—	سجاد حقیقی پور، مجتبی رضا زاده، علی ابراهیمی آرائی
اقلیت های مذهبی	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	—	—
زبان انگلیسی	رحمت اله استیری	رحمت اله استیری	ماتده سالاری، محدثه مرآتی، فاطمه نقدی	ماتده سالاری، محمد سعید رضایی	سپهر اشتیاقی، علیرضا رمضان زاده

کلاس های آنلاین عمومی

نام درس	نام دبیر	روز	ساعت
زبان انگلیسی ۳	محدثه مرآتی	سه شنبه	۱۷ - ۱۸
عربی، زبان قرآن ۳	ابوطالب درانی	سه شنبه	۱۹ - ۲۰
دین و زندگی ۳	سجاد حقیقی پور	چهارشنبه	۱۹ - ۲۰
فارسی ۳	نازنین حاجیلو	پنجشنبه	۱۹ - ۲۰

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رنوفی
حروف نگار و صفحه آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	حمید عباسی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۴۳

۲۰ دقیقه

فارسی ۳

ستایش / ادبیات تعلیمی /
ادبیات غنایی
ادبیات سفر و زندگی
(از پاریز تا پاریس)
درس ۱ تا پایان درس ۸
صفحه ۱۰ تا ۷۱

۲۰۱- با توجه به واژگان مشخص شده، معنی نوشته شده در مقابل کدام گزینه، نادرست است؟

- (۱) چه نیکو گفت با جمشید دستور که بانادان نه شیون باد و نه سور (فرمان)
(۲) کز نیستان تا مرا بریده اند در نفیرم مرد و زن نالیده اند (فریاد و زاری)
(۳) نی، حریف هر که از یاری برید پرده هایش پرده های ما درید (دوست و همراه)
(۴) بی گاه شد بی گاه شد، خورشید اندر چاه شد خورشید جان عاشقان در خلوت الله شد (غروب یا شب شد).

۲۰۲- کدام گزینه، املاي درست را از بین دو املاي پیشنهادی انتخاب کرده است؟

- (۱) صبح، هنگام چریغ آفتاب کنار «قنات حسنی» در شهر سیرجان (اتراق / اطراق) می کردیم.
(۲) زیرا آن روز سیصد تومان پول مجموعاً تهیه کرده بودم که به تهران بیایم و این، مخارج (قریب / غریب) شش ماه من بود.
(۳) دیوارهای کهن روم که هنوز (طاق / طاق) ضربی دروازه های آن باقی است، حکایت از روزگاران گذشته دارد.
(۴) جزیره های کوچک و بزرگ، مثل وصله های رنگارنگ بر (تیلسان / طیلسان) آبی مدیترانه دوخته شده است.

۲۰۳- نقش دستوری کلمات مشخص شده در ابیات کدام گزینه، به ترتیب با کلمات مشخص شده در عبارات زیر یکسان است؟

- باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده.

- اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده.

- الف) محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت مست گفت: «ای دوست، این پیراهن است، افسار نیست»
ب) گفت: «از بهر غرامت، جامه ات بیرون کنم» گفت: «پوسیده است، جز نقشی ز پود و تار نیست»
ج) ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد
د) گفت: «می باید تو را تا خانه قاضی برم» گفت: «رو، صبح آی، قاضی نیمه شب بیدار نیست»

- (۱) ج، د / الف، ب (۲) ب، د / الف، ج (۳) ب، الف / ب، ج (۴) ج، ب / الف، د

۲۰۴- توضیحات کدام گزینه، در مورد مبحث «گروه اسمی و وابسته های وابسته» درست است؟

- (۱) ناچار می بایست ده فرسخ راه را پیموده به سیرجان بروم: «ده» وابسته و وابسته از نوع «مميز» است.
(۲) شوخی روزگار است که مهد دموکراسی عالم ... در این عبارت، وابسته و وابسته از نوع «صفت مضاف الیه» یافت می شود.
(۳) به یاد گذشته ها و خاطرات پاریز و خواندن بینوایان ویکتور هوگو ... : «ویکتور هوگو» وابسته و وابسته از نوع «صفت مضاف الیه» است.
(۴) ... برای چسباندن در پاکت به کار می رود، پاره کرد: وابسته و وابسته در این عبارت، از نوع «مضاف الیه مضاف الیه» است.

۲۰۵- آرایه بخش مشخص شده در کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) از سیم به سر یکی کله خود ز آهن به میان یکی کمر بند (استعاره از برف)
(۲) تا وارهی از دم ستوران وین مردم نحس دیوماند (استعاره از انسان های پست و نالان)
(۳) تو قلب فسرده زمینی از درد ورم نموده یک چنند (مجاز از دماوند)
(۴) برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند (مجاز از فر و شکوه)

۲۰۶- میان قسمت‌های مشخص‌شده آرایهٔ مشترک ... برقرار است.

(الف) خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان این ملک که بغداد و ری‌اش نام نهادند

(ب) کرانه‌های فرات، خط از کرانهٔ رود تیبر می‌خواندند.

(ج) متوجه شدم قدرت قلم این نویسنده تا چه حد بوده است.

(۱) استعاره (۲) ایهام (۳) مجاز (۴) ایهام تناسب

۲۰۷- آثار موجود در کدام گزینه، همگی در یک نوع ادبی جای می‌گیرند؟

(۱) گلستان - مثل درخت، در شب باران - از پاریز تا پاریس

(۲) مثنوی معنوی - تمهیدات - کلیله و دمنه

(۳) فی حقیقة‌العشق - فیه ما فیه - شعر «دماوندیه»

(۴) دیوان اشعار فرخی یزدی - روایت سنگرزازان ۲ - قصهٔ شیرین فرهاد

۲۰۸- مفهوم نهایی ابیات زیر در کدام گزینه دقیق‌تر بیان شده است؟

«بنده همان به که ز تقصیر خویش عذر به درگاه خدای آورد

ورنه سزاوار خداوندی‌اش کس نتواند که به جای آورد»

(۱) ناتوانی انسان از شکرگزاری شایسته و بایستهٔ خداوند

(۲) بخشایش گناهان انسان از سوی باری تعالی

(۳) لزوم عذرخواهی انسان از گناهان خود

(۴) مذمت کوتاهی نمودن انسان‌ها در عبادت خداوند

۲۰۹- عبارت و شعر کدام گزینه، با یکدیگر قرابت معنایی ندارند؟

(۱) عشق، آتش است، هر جا که باشد، جز او رخت، دیگری نهد. هر جا که رسد، سوزد و به رنگ خود گرداند.

زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست

(۲) وجود عاشق از عشق است؛ بی عشق چگونه زندگانی کند؟! حیات از عشق می‌شناس و ممات بی‌عشق می‌یاب.

بی‌عشق زیستن را جز نیستی، چه نام است؟ یعنی اگر نباشی، کار دلم تمام است

(۳) در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند و خود را ایثار عشق کند.

من که هر آن چه داشتم اول ره گذاشتم حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو

(۴) هر که عاشق نیست، خودبین و پرکین باشد و خودرای بود. عاشقی بی‌خودی و بی‌رایی باشد.

ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد

۲۱۰- مفهوم عبارت در کدام گزینه نادرست آمده است؟

(۱) آدمی به هر جا می‌رود، گمان می‌کند به غایت‌القضای مقصود خود رسیده است: محدود بودن اندیشهٔ آدمی و بی‌کرانه بودن جهان هستی

(۲) اما چه استبعادی دارد که عمری باشد و روزی خاطراتی از سفر ماه هم بنویسم! دور از انتظار بودن

(۳) تنها در این دو شهر یک «سرپری» زدیم: توقف کوتاه کردن

(۴) آخرین چراغ امپراتوری روم را موسولینی روشن کرد ... اما همه می‌دانیم که «دولت مستعجل» بود: زودگذر بودن عمر آخرین امپراتوری روم

تبدیل به تست نمونه سؤال‌های امتحانی

۲۱۱- تمام واژه‌های کدام گزینه، درست معنا شده است؟

(۱) بنات: گیاهان - مدام: می

(۲) تاک: رز- ثنا: روشنایی

(۳) درهم: مسکوک طلا- صواب: مصلحت

(۴) قسیم: صاحب‌جمال - ورق: برگ

۲۱۲- در کدام گزینه، دو نادرستی املائی یافت می‌شود؟

(۱) اسیر بعضی لبخند کنایه‌آمیزی می‌زند و می‌گوید: «خیال کردید ما الاغ هستیم؟ ما آن الاغی را که بار مین رویش بود، گرفتیم.»

(۲) همه به هم ظل زدیم و در میان بخت و حیرت اسیر دشمن، همراه با حاجی با صدای بلندی از ته دل خندیدیم... .

(۳) «حاج احمد آقا! پسر گل‌گلاب! دشمن عن‌غریب است که توی این دشت وسیع عملیات کند...»

(۴) خر سلانه‌سلانه راه می‌آید و گاهی می‌ایستد و این سو و آن سو را بو می‌کشد و علف و خواری را پوزه می‌زند و دوباره راه می‌افتد.

۲۱۳- کدام گروه اسمی، «صفت مضاف‌الیه» دارد؟

(۱) معلم شریف باسواد (۲) دهات دورافتاده ایران

(۳) قلم این نویسنده (۴) چند شعاع کم‌نور خورشید

۲۱۴- در کدام بیت «کنایه» نمی‌یابید؟

(۱) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب‌قلم نداشت

(۲) در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هرکس که فکر جامعه را محترم نداشت

(۳) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است

(۴) فرخی ز جان و دل می‌کند در این محفل دل نثار استقلال، جان فدای آزادی

۲۱۵- با توجه به ابیات در جدول زیر، آرایه‌ها به‌ترتیب در کدام گزینه آمده‌اند؟ (یک آرایه اضافی است.)

۱- کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند	کی بود؟ کجا بود؟ کی‌اش نام نهادند؟	الف) حسن تعلیل
۲- صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب	تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند	ب) جناس همسان
۳- آیین طریق از نفس پیر مغان یافت	آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند	ج) مجاز
		د) ایهام

(۴) ب، ج، د

(۳) د، ج، الف

(۲) د، الف، ب

(۱) ب، الف، ج

۲۱۶- عبارت زیر، کدام مثل را یادآوری نمی‌کند؟

«از بیم عقرب جرّارهٔ دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیهٔ حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.»

(۱) از باران به ناودان پناه بردن (۲) از چاله به چاه افتادن

(۳) با زبان خوش مار را از سوراخ بیرون کشیدن (۴) از بیم مار به دهان اژدها رفتن

۲۱۷- کدام گزینه، جاهای خالی شعر زیر را به ترتیب کامل می‌کند؟

«پیش از من و تو بسیار، بودند و نقش بستند الف

تا در زمانه باقی‌ست آواز باد و باران» ب

(۱) دیوار زندگی را زین گونه یادگاران - فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران

(۲) کاین گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران - ای جویبار جاری! زین سایه برگ مگریز

(۳) کاین گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران - بیرون نمی‌توان کرد حتی به روزگاران

(۴) دیوار زندگی را زین گونه یادگاران - وین نغمهٔ محبت بعد از من و تو ماند

۲۱۸- دو بیت زیر، کدام مفهوم را خاطرنشان می‌سازند؟

گفت: «تا داروغه را گوئیم، در مسجد بخواب» گفت: «مسجد، خوابگاه مردم بدکار نیست»

گفت: «دیناری بده پنهان و خود را وارهان» گفت: «کار شرع، کار درهم و دینار نیست»

(۱) قداست پدیده‌های شرعی (۲) تغییرپذیری احکام شرعی

(۳) تعرض‌ناپذیری احکام شرعی (۴) قیمت‌ناپذیری پدیده‌های شرعی

۲۱۹- مقصود از «بدحالان» و «خوشحالان» در بیت زیر، به ترتیب چیست؟

«من به هر جمعیتی، نالان شدم جفت بدحالان و خوشحالان شدم»

(۱) عاشقان - کسانی که عاشق نیستند (۲) رهروان حق - مردم عادی

(۳) دورماندگان از درگاه حق - مقربان درگاه حق (۴) فیلسوفان - عارفان

۲۲۰- با توجه به حکایت زیر از «تذکرة الاولیا»ی عطار، نویسنده، چه مهارت‌هایی را برای گذران زندگی ضروری می‌داند؟

«نقل است که از او [ابراهیم ادهم] پرسیدند که روزگار چگونه می‌گذرانی؟ گفت: «سه مرکب دارم؛ بازپسته؛ چون نعمتی پدید آید، بر مرکب شکر نشینم

و پیش او باز شوم و چون بلایی پدید آید، بر مرکب صبر نشینم و پیش باز روم و چون طاعتی پیدا گردد، بر مرکب اخلاص نشینم و پیش روم.»»

(۱) اسب‌سواری، بر مرکب نشستن، پیش رفتن (۲) شکر به‌جا آوردن، صبر کردن، اخلاص‌ورزی

(۳) طاعت، اخلاص، پیش رفتن (۴) پرسیدن، گذراندن، گفتن

۱۰ دقیقه

دین و زندگی ۳

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئول حوزه دریافت نمایید.

هستی بخش / یگانه بی‌همتا /
توحید و سبک زندگی
فقط برای تو / قدرت پرواز /
سنت‌های خداوند در زندگی
درس ۱ تا پایان درس ۶
صفحه ۲ تا صفحه ۷۶

۲۲۱- کدام گزینه به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر را به درستی تعیین کرده است؟

(الف) انسان می‌تواند به شناخت صفات و افعال الهی دست یابد.

(ب) نیازمندی جهان به خداوند، گاهی قطع یا کم می‌شود.

(ج) هر موجودی، نیازمند یک پدیدآورنده است.

(۱) ص، ص، غ (۲) ص، غ، ص

(۳) غ، ص، ص (۴) ص، غ، غ

۲۲۲- عبارت قرآنی «و الله ما فی السماوات و ما فی الارض ...» بیانگر کدام مرتبه از توحید است؟

(۱) توحید در مالکیت (۲) توحید در ربوبیت

(۳) توحید در ولایت (۴) توحید عملی

۲۲۳- دیدگاه انسان موحد نسبت به سختی‌ها و حوادث زندگی چگونه می‌باشد و چرا او دارای آرامش روحی است؟

(۱) آن را بخشی از زندگی‌اش تلقی می‌کند و در مقابلش می‌ایستد. - زیرا زندگی‌اش بر اساس رضایت خداست.

(۲) آن را بستری برای رشد و شکوفایی قرار می‌دهد. - زیرا زندگی‌اش بر اساس رضایت خداست.

(۳) آن را بستری برای رشد و شکوفایی قرار می‌دهد. - زیرا تنها به امور معنوی می‌پردازد.

(۴) آن را بخشی از زندگی‌اش تلقی می‌کند و در مقابلش می‌ایستد - زیرا تنها به امور معنوی می‌پردازد.

۲۲۴- در کلام امیر دل‌ها علی (ع) برای وجوب روزه چه فلسفه‌ای ذکر شده است و این سخن ما را به چه سویی هدایت می‌کند؟

(۱) افزایش خلوص انسان‌ها - نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان از میوه‌های درخت اخلاص

(۲) افزایش خلوص انسان‌ها - نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان از راه‌های تقویت اخلاص

(۳) آزمودن اخلاص مردم - دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات از راه‌های تقویت اخلاص

(۴) آزمودن اخلاص مردم - دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات از میوه‌های درخت اخلاص

۲۲۵- عبارات «هیچ عاقل مر کلوخی را زند»، «این که فردا این کنم یا آن کنم» و «گر نبودی اختیار این شرم چیست؟» به ترتیب، مربوط به کدام یک از

شواهد و نشانه‌های وجود اختیار در انسان می‌باشند؟

(۱) مسئولیت‌پذیری - احساس رضایت یا پشیمانی - تفکر و تصمیم

(۲) احساس رضایت یا پشیمانی - تفکر و تصمیم - مسئولیت‌پذیری

(۳) تفکر و تصمیم - مسئولیت‌پذیری - تفکر و تصمیم

(۴) مسئولیت‌پذیری - تفکر و تصمیم - احساس رضایت یا پشیمانی

۲۲۶- به ترتیب، هریک از مثال‌های «نوشتن یک متن» و «جابه‌جایی یک نیمکت» مصداق کدام نوع از از علی که در پیدایش یک پدیده دخالت دارند، می‌باشند؟

(۱) عرضی - عرضی (۲) عرضی - طولی

(۳) طولی - طولی (۴) طولی - عرضی

۲۲۷- آیه «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ» بیانگر کدام یک از سنت‌های الهی در زندگی انسان است؟

(۱) ابتلاء (۲) توفیق الهی

(۳) امداد عام الهی (۴) املاء و استدراج

۲۲۸- آیا فرصت دادن خداوند به ستمگران و ظالمان به نفعشان است و این موضوع، مصداق کدام سنت الهی می‌باشد؟

(۱) بله - املاء و استدراج (۲) خیر - سبقت رحمت بر غضب

(۳) خیر - املاء و استدراج (۴) بله - سبقت رحمت بر غضب

۲۲۹- در کدام گزینه به نمونه‌هایی از سنت الهی سبقت رحمت بر غضب اشاره شده است؟

(۱) حفظ آبروی بندگان گناهکار - آمرزش گناهان با توبه - آمرزش برخی گناهان با انجام کار نیک

(۲) ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی مؤمن - آمرزش گناهان با توبه - آمرزش برخی گناهان با انجام کار نیک

(۳) حفظ آبروی بندگان گناهکار - آمرزش گناهان با توبه - آمرزش همه گناهان با انجام کار نیک

(۴) ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی مؤمن - ثبت فوری کارهای نیک و گناه انسان‌ها - آمرزش گناهان با توبه

۲۳۰- حدیث شریف امام صادق (ع) مبنی بر این‌که «مَنْ يَمُوتُ بِالذَّنْبِ...» با کدام یک از سنت‌های الهی ارتباط دارد و ابتلاء در لغت به چه معناست؟

(۱) املاء و استدراج - امتحان (۲) تأثیر اعمال انسان در زندگی او - امتحان

(۳) املا و استدراج - آسان نمودن (۴) تأثیر اعمال انسان در زندگی او - آسان نمودن

زبان انگلیسی ۳

۱۰ دقیقه

PART A: Grammar, Writhing and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Sense of Appreciation
Look it Up!
درس ۱ و ۲
صفحه ۱۵ تا صفحه ۵۱

231- The latest fashion trends ... very carefully by designers before they are presented to the public.

- 1) studied 2) were studying 3) are studied 4) have studied

232- My uncle had the responsibility of checking the guests at my sister's wedding, ...?

- 1) didn't he 2) hadn't he 3) does he 4) did he

233- Grace had the proper tools for fixing the heater, ... she called her dad for extra help.

- 1) and 2) but 3) or 4) so

234- He tried to stay strong, but eventually ... into tears during the emotional goodbye.

- 1) elicited 2) confirmed 3) burst 4) paused

235- Only a few of the essays handed to the professor ... noticeable mistakes.

- 1) arranged 2) translated 3) contained 4) celebrated

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Language is indispensable to humans. It helps us share our thoughts, express our emotions, and understand one another. Without language, we wouldn't be able to build relationships or learn from others. Over time, languages have gradually developed, changing in sounds, grammar, and vocabulary. That's why the way people speak today is often very different from how their grandparents spoke.

Around the world, there are thousands of languages. Some are spoken by millions of people, while others are used by only a small group. Sadly, many of these smaller languages are disappearing. When a language dies, we also lose part of a culture and history. That's why many specialists are working hard to protect endangered languages before they are lost forever.

Not all languages are spoken with voices. Sign languages use hand movements and facial expressions to share meaning. They are used by people who are deaf or hard of hearing and are just as rich and meaningful as spoken ones.

Learning another language can also help you personally. It can boost your self-confidence, strengthen your brain and help you understand different cultures. In today's global world, speaking more than one language can help you open doors in both personal life and work.

236- What is the main idea of the passage?

- 1) Sign languages are more useful than spoken languages.
2) Only major languages help people in daily situations.
3) Language connects people and changes across history.
4) Language is used only for speaking with other people.

237- Which of the following is TRUE according to the passage?

- 1) The way people speak today is often the same as how their grandparents spoke.
2) The way people speak today is often similar to how their grandparents spoke.
3) The way people speak today is often like how their grandparents spoke.
4) The way people speak today often differs from how their grandparents spoke.

238- Why do a lot of experts want to protect small languages according to the passage?

- 1) Because they help people travel easily to new places.
2) Because their disappearance means losing culture and history.
3) Because their speakers often forget how to use them.
4) Because they are spoken in places with no written signs.

239- What does the passage say about sign languages?

- 1) They are only used in small schools abroad. 2) They are easier to understand than grammar.
3) They use hands and faces to show meaning. 4) They cannot express feelings in daily life.

240- According to the passage, the word "boost" is CLOSEST in meaning to

- 1) worsen 2) lessen 3) reduce 4) improve

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۱۴ آذر

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه تولید

مسئول آزمون	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مسئول دفترچه	حامد کریمی
ویراستار	آرین غلامی
طراحان	حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، حامد کریمی، امیر حسین افجه، امیر علی حسینی‌زاده، فرزاد شیرمحمدلی
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون‌خواه
ویراستار مستندسازی	ستایش یآوری

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

استعداد تحلیلی

بر اساس متن زیر به سه پرسشی که در پی می‌آید پاسخ دهید. بند پایانی یک جای خالی دارد که باید آن را بیابید.

(۱) در تحلیل انقلاب فرانسه، نمی‌توان صرفاً به خیزش توده‌ها یا سقوط سلطنت بسنده کرد؛ بلکه باید آن را به‌مثابه یک دگرگونی ساختاری در نظام منابع‌هایی تلقی کرد که در اینجا، نه فقط به معنای اقتصادی یا مالی، بلکه به‌عنوان شبکه‌های مشروعیت، قدرت، و دانش تعریف می‌شوند.

(۲) پیش از انقلاب فرانسه، منابع مشروعیت عمدتاً در نهاد سلطنت، کلیسا و اشرافیت متمرکز شده بود؛ اما با ظهور گفتمان‌های روشنگری، این منابع به چالش کشیده و به‌تدریج به نهادهای مردمی، عقلانیت عمومی و قانون‌گذاری مدنی منتقل شدند.

(۳) از منظر جامعه‌شناختی، می‌توان گفت انقلاب فرانسه منابع را در سطحی بی‌سابقه بازتوزیع کرد. طبقه سوم، که تا پیش از آن به منابع تصمیم‌گیری دسترسی نداشت، با تشکیل مجلس ملی و تدوین اعلامیه حقوق بشر، توانست بخشی از منابع قدرت را تصاحب کند. این جابه‌جایی نه‌تنها ساختار سیاسی را دگرگون کرد، بلکه در حوزه‌های فرهنگی، آموزشی و حقوقی نیز بازتاب یافت.

(۴) نکته مهم آن است که انقلاب فرانسه، برخلاف شورش‌های، واجد یک منطق انتقالی بود: انتقال منابع از نهادهای موروثی به نهادهای انتخابی. این منطق، هرچند با خشونت و افراط‌گرایی همراه شد، در بلندمدت، بنیان‌های دولت مدرن را شکل داد. بنابراین پرسش از انقلاب فرانسه، در سطحی عمیق‌تر، پرسش از نحوه بازتعریف منابع در یک جامعه در حال گذار است

۲۵۱- در کدام بند نیاز بیشتری به ویرایش دیده می‌شود؟

(۲) بند دوم

(۱) بند نخست

(۴) بند چهارم

(۳) بند سوم

۲۵۲- با واژه‌های به‌هم‌ریخته زیر که با تعداد و جایگاه نادرست نقاط نوشته شده است، عبارتی می‌توان ساخت که به‌خوبی ماهیت و نتایج انقلاب فرانسه را

توصیف کند. شکل درست عبارت چند نقطه دارد؟

نهادها(ی) - غقلائی - ائثچاپی - شثنی - چاپگزپشی - مئاپخ - مشزوغپث - پا - و

(۲) ۲۹

(۱) ۲۸

(۴) ۳۱

(۳) ۳۰

۲۵۳- برای پُر کردن جای خالی متن، همه حروف به‌هم‌ریخته کدام گزینه - با همان اندازه که هست - کلمه مناسبی می‌سازد؟

(۲) ب ز ن ا ه ح

(۱) ق م ی ع ط

(۴) م ه چ م غ

(۳) ی ص س ل غ

۲۵۴- با همه حروف به هم ریخته «ا ب ت د س ص ع ه» عبارتی کوتاه و کنایی ساخته می‌شود. رفتار شخصی را که با این ویژگی توصیف می‌شود، کدام

گزینه بهتر شرح داده است؟

(۱) نامشخص، بلا تکلیف، بدون پشتوانه و ثبات، در حال تعلیق و سرگردانی

(۲) بخش کوچکی نشان‌دهنده کیفیت یا خصوصیات کل مجموعه، مثال کوچک بیانگر کلیت موضوع

(۳) تغییر مداوم روندها و عادات دیرینه، به ویژه در سنین بالا یا کارهای مهم

(۴) احتیاط بیش از حد، محافظه‌کاری، پرهیز از خطر و عمل کردن با ترس و تردید

۲۵۵- کدام گزینه با گفته‌های متن زیر تطابق بیشتری دارد؟

جنبش فراواقع‌گرایی در اوایل قرن بیستم، تحت تأثیر نظریات زیگموند فروید درباره ناخودآگاه، به کاوش در عوالم رؤیا و تخیل پرداخت. آندره برتون

و سالوادور دالی، با استفاده از ترفندهای «نوشتن خودکار» و «تصاویر ذهنی غریب»، به خلق آثاری پرداختند که مرز میان واقعیت و خیال را درهم

می‌شکستند. این جنبش، به دنبال رهایی بیان از قید منطق و اخلاق بود و تأثیری عمیق بر ادبیات، نقاشی و سینما برجای گذاشت.

(۱) جنبش فراواقع‌گرایی با هدف رهایی بیان از قید منطق، از کاوش ناخودآگاه آدمی بر اساس نظریات فروید سرچشمه می‌گرفت.

(۲) هدف اصلی فراواقع‌گرایی، تفسیر و بازسازی بصری آثار ادبی در عوالم رؤیا و به تصویر کشیدن مرزهای جدید میان اخلاق و واقعیت بود.

(۳) هنرمندان مکتب فراواقع‌گرایی، با تمرکز بر ترفند «نوشتن خودکار»، تأثیر عمیقی بر سینما و نقاشی در نیمه دوم قرن بیستم برجای گذاشتند.

(۴) آندره برتون و سالوادور دالی به دنبال آن بودند که با بهره‌گیری از ناخودآگاه، تأثیر منطق را بر آثار هنری به صورت کامل از بین ببرند.

۲۵۶- مفهوم کدام بیت از عبارت «به قدر فهم مستمعان سخن گفتن» دورتر است؟

(۱) به قدر عقل هر کس گوی با وی / اگر اهلی مده دیوانه را می

(۲) چون که با کودک سروکارت فتاد / پس زبان کودکی باید گشاد

(۳) پست می‌گویم به اندازه عقل / عیب نبود این بود کار رسول

(۴) گردن و ریش و قد و پای دراز / از حماقت حدیث گوید باز

۲۵۷- اگر ابیات زیر را برای ساخت یک حکایت کوتاه مرتب کنیم، کدام بیت در جایگاه دوم قرار می‌گیرد؟

الف) به یک سالش آمد ز دل بر دهان / به یک روز شد منتشر در جهان

ب) یکی ز آن میان گفت و زنه‌ار خواست / مکش بندگان کاین گناه از تو خاست

ج) بفرمود جلاد را بی‌دریغ / که بردار سرهای اینان به تیغ

د) «تکیش» با غلامان یکی راز گفت / که این را نباید به کس بازگفت

(۲) ب

(۱) الف

(۴) د

(۳) ج

در دو پرسش بعدی، اگر مقدار «الف» بزرگ‌تر بود گزینه «۱» و اگر مقدار «ب» بزرگ‌تر بود گزینه «۲» را انتخاب کنید. اگر مقادیر «الف» و «ب»

مساوی بودند گزینه «۳» را علامت بزنید و اگر با داده موجود امکان مقایسه بین «الف» و «ب» نبود، گزینه «۴» را انتخاب کنید.

۲۵۸- سه فرزند یک خانواده مجموعاً مقداری پول داشتند. ابتدا فرزند بزرگ‌تر یک چهارم پول را خرج کرد، سپس فرزند دوم یک سوم باقی‌مانده را خرج

کرد و از آن‌چه باقی‌مانده بود، برادر سوم یک دوم را خرج کرد.

الف) اختلاف خرج فرزندان اول و دوم

ب) اختلاف خرج فرزندان دوم و سوم

۲۵۹- مستطیلی غیرمربع را یک بار حول طول و بار دیگر حول عرض آن دوران داده و استوانه ساخته‌ایم.

الف) حجم استوانه اول

ب) حجم استوانه دوم

۲۶۰- کدام عدد هم بر ۸ بخش‌پذیر است و هم بر ۹؟

(۲) ۵۴۰۵۳۰۵۲۰

(۱) ۱۶۱۷۱۸۱۹۲۰

(۴) ۲۴۲۳۲۲۲۱۲۰

(۳) ۶۴۰۶۳۰۶۲۰

۲۶۱- حاصل ضرب هر دو عدد متوالی، حتماً بر عدد دو بخش پذیر است. حاصل ضرب هر سه عدد متوالی نیز حتماً بر عدد سه بخش پذیر است. حاصل ضرب

حداقل هر چند عدد متوالی حتماً بر شش بخش پذیر است؟

(۲) چهار

(۱) سه

(۴) شش

(۳) پنج

۲۶۲- در جدول سودوکوی زیر، در هر ردیف و ستون، باید دقیقاً یکی از اعداد یک، دو، سه و چهار قرار بگیرد. چند شکل برای کامل شده جدول نهایی

		۳	
	۴		۲
۲			۱

متصور است؟

(۲) چهار

(۱) هشت

(۴) یک

(۳) دو

* در سه پرسش بعدی، مناسب ترین عدد جایگزین علامت سؤال الگو را تعیین کنید.

۷۵, ۸۷, ۱۰۲, ۱۰۵, ?

۲۶۳-

(۴) ۲۱۲

(۳) ۲۱۱

(۲) ۱۱۲

(۱) ۱۱۱

۹ ۸ ۷ ۵	→ ۴	۱ ۷ ۵ ۳	→ ۶	۵ ۳ ۹ ۴	→ ۶	۷ ۸ ۲ ۶	→ ?
------------	-----	------------	-----	------------	-----	------------	-----

۲۶۴-

(۲) ۴

(۱) ۳

(۴) ۶

(۳) ۵

۹۱۱, ۳۳۱, ۳۱۳, ۱۹۱, ۱۳۳, ?

۲۶۵-

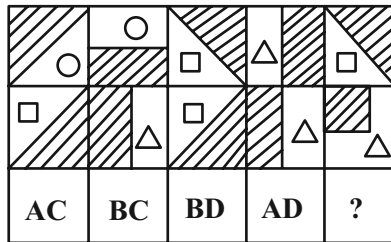
(۲) ۹۳

(۱) ۳۹

(۴) ۹۱۳

(۳) ۱۱۹

۲۶۶- در کدگذاری زیر کدام گزینه بهتر به جای علامت سؤال قرار می گیرد؟

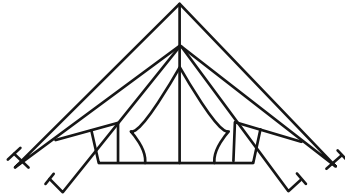
AC (۱)

AD (۲)

BC (۳)

BD (۴)

۲۶۷- در شکل زیر چند مثلث وجود دارد؟

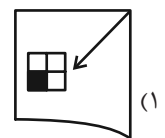
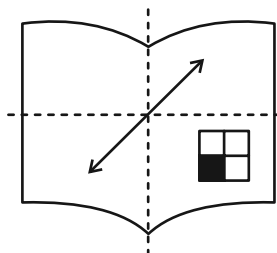
۵ (۱)

۶ (۲)

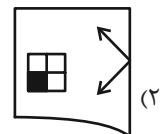
۷ (۳)

۸ (۴)

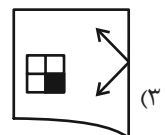
۲۶۸- اگر برگه شفاف را که طرح زیر روی آن رسم شده است، دو بار از روی خط چین های نشان داده شده تا بزنیم، کدام شکل حاصل خواهد شد؟

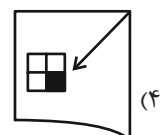
(۱)

(۲)

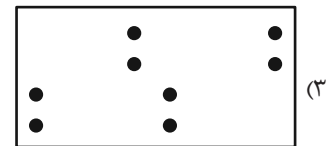
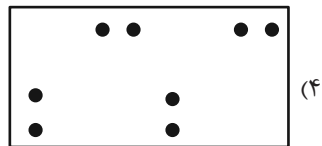
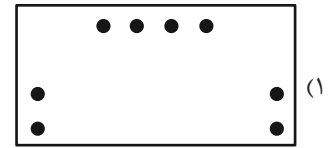
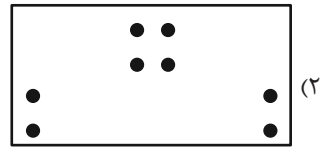
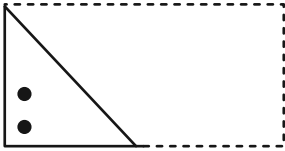

(۳)

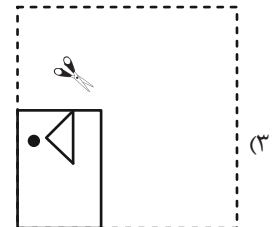
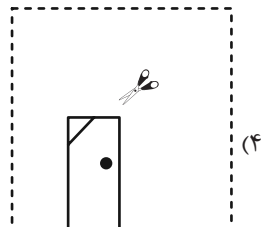
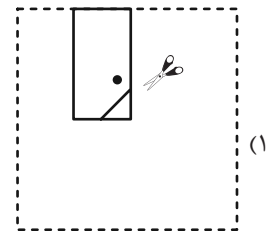
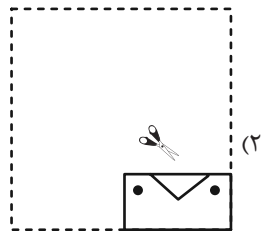
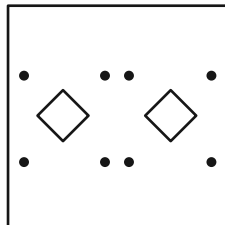

(۴)

۲۶۹- اگر برگه تا و سوراخ شده زیر را باز کنیم، کدام شکل حاصل می‌شود؟

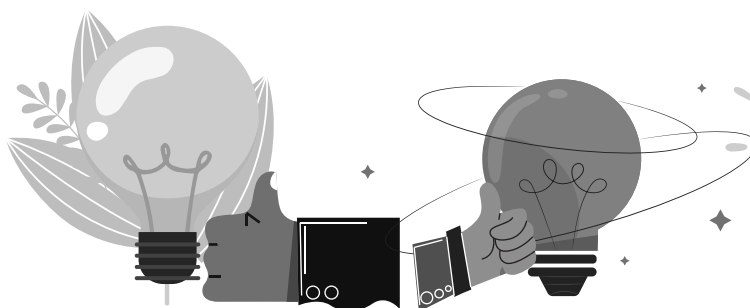
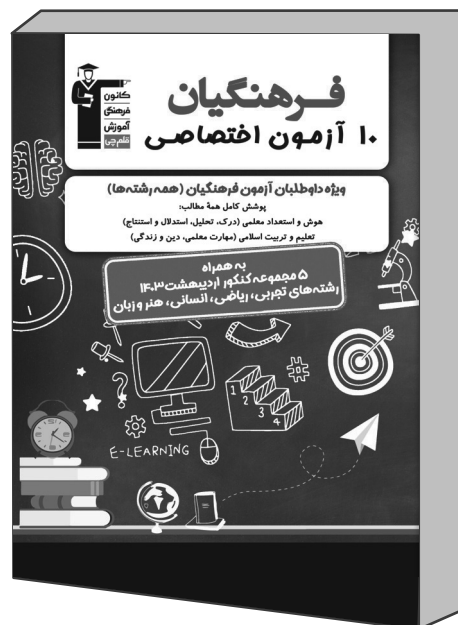

۲۷۰- چهار برگه کاغذ را تا و سوراخ کرده و با برش به شکل‌های زیر درآورده‌ایم. کدام برگه کاغذ را اگر باز کنیم شکل زیر حاصل می‌شود؟

منابع مناسب هوش و استعداد

دوره دوم

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۴ آذرماه ۱۴۰۴

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، محمد بحیرایی، شمیم پهلوان شریف، احمد حسن زاده فرد، علی حسینی نوه، شکیب رجبی، رضا خانباثانی، پیمان طیار، علی قهرمان زاده، عباس مالکی، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیر حسین اشتیری، حسن اصحابی، محسن اصغری، سعید جعفری، رضا رنجبری، امیر حسین سعیدی پور، مهدی فروتن، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانا امیری، ریحانه امینی، جواد جلیلیان، امیر حسین خزایی، مریم خسروی دهنوی، یاسین ساعدی، سینا غلامی، مهرداد کرمی، سید آرش مرتضائی‌فر
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، یاس فاطمه ابراهیمیان، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، مجید بیگلری، رضا راشدنیا، آرمین ساعدپناه، امیر حسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، افشین کرمیان فرد، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	فاطمه احمدی، علیرضا پدram، جواد جلیلیان، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، آیدا فتاح‌زاده، فرزانه ناظمی، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، پرگل رحیمی، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، محمد قربانی، امیر محمد قلعه‌کاهی، محمد کرمی‌نیا، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	آفرین ساجدی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی، امیر شریفی‌نسب	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: مهسا محمدنیا، معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهرا توکلی سید آرش مرتضائی‌فر	مسئول درس: فریا رتوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	محمد رضا شریفی نگین مرسلی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرائی، محمدحسن سعیدی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسین صادق‌پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: نیما مروج، محمدحسین صادق‌پور
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی، تابان صیقلی علیرضا سالمی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: یحیی بلوچی، مصطفی وکالتی، محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیر محمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی نگین مرسلی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، محمدحسن سعیدی، علی ابراهیمی آرائی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **تهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

ریاضی و آمار (۳)

۱- گزینه «۲»

(رضا فانیپائی)

برای این که عددی مضرب ۵ باشد، رقم یکانش باید ۰ یا ۵ باشد.

$$\frac{4}{6,5,4,3} \times \frac{5}{6,5,4,3} \times \frac{4}{6,5,4,3} \times \frac{3}{6,5,4,3} \times \frac{1}{\text{صفر}} = 240$$

$$\frac{3}{6,5,4,3} \times \frac{5}{6,5,4,3} \times \frac{4}{6,5,4,3} \times \frac{3}{6,5,4,3} \times \frac{1}{5} = 180$$

$$\xrightarrow{\text{اصل جمع}} 240 + 180 = 420$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۴، مشابه امتحان نهایی دی ۱۳۹۲)

۲- گزینه «۳»

(مهمر نظامی)

روش اول: باید یکی از همکلاسی‌ها در تیم باشند یا اصلاً هیچ کدام از آن‌ها در تیم نباشند، پس:

$$\binom{2}{1} \times \binom{7}{5} + \binom{2}{0} \times \binom{7}{6} = 2 \times \frac{7 \times 6}{2 \times 1} + 1 \times 7 = 49$$

روش دوم: تعداد حالاتی که دو همکلاسی در تیم هستند را از کل حالات کم می‌کنیم:

$$\binom{9}{6} - \binom{2}{2} \times \binom{7}{4} = \frac{9 \times 8 \times 7}{3 \times 2 \times 1} - 1 \times \frac{7 \times 6 \times 5}{3 \times 2 \times 1} = 84 - 35 = 49$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۳- گزینه «۲»

(مهمر اسری)

هر یک از پیشامدهای A و B و C را می‌نویسیم:

پیشامد A عدد اول آمدن تاس است: $A = \{2, 3, 5\}$ پیشامد B مربع کامل آمدن تاس است: $B = \{1, 4\}$ پیشامد C عدد کوچکتر از ۴ آمدن تاس است: $C = \{1, 2, 3\}$

با توجه به هر سه پیشامد، تنها دو پیشامد A و B ناسازگارند. (اشتراکی ندارند) بنابراین پاسخ گزینه «۲» است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۹)

۴- گزینه «۲»

(علی قهرمان‌زاده)

$$A \subseteq B' \xrightarrow{\text{ناسازگار}} P(A \cap B) = 0$$

$$P(A \cup B) - P(A) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) - P(A)$$

$$= P(B)$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۹)

۵- گزینه «۱»

(احمد حسن زاده فرد)

تعداد کل حالت‌ها ۶ است. $\{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ تعداد اعداد اول از ۱ تا ۶ سه عدد $\{2, 3, 5\}$ است.

$$P(A) = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۷، مشابه امتحان نهایی فروردین ۱۴۰۱)

۶- گزینه «۴»

(عباس مالکی)

$$\text{تعداد حالات مطلوب} = \frac{5}{1} \times \frac{4}{1} \times \frac{4}{1} \times \frac{3}{1} \times \frac{2}{1} \times \frac{2}{1} \times \frac{1}{1} = 4! \times 5!$$

۵ عدد $\rightarrow 1, 4, 6, 8, 9$ اعداد غیر اول۴ عدد $\rightarrow 2, 3, 5, 7$ اعداد اول

$$\left. \begin{matrix} n(A) = 4! \times 5! \\ n(S) = 9! \end{matrix} \right\} \Rightarrow P(A) = \frac{4! \times 5!}{9!} = \frac{4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 5!}{9 \times 8 \times 7 \times 6 \times 5!} = \frac{1}{126}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۷)

۷- گزینه «۳»

(مهمر نظامی)

پراکندگی نمرات کلاس A بیشتر است، یعنی داده دورافتاده داریم، پس بهتر است به جای میانگین از میانه استفاده کنیم، بنابراین گزینه «۱» نادرست است.

از طرفی چون در کلاس B داده دورافتاده نداریم، میانگین، شاخص مناسبی برای معیار گرایش به مرکز است، پس گزینه «۲» نادرست است در کلاس B چون داده دور افتاده نداریم، پس بهتر است از نمودار میانگین - انحراف معیار استفاده کرد، پس گزینه «۳» درست است.

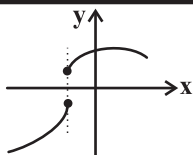
در گزینه «۴» به دلیل وجود داده دور افتاده در کلاس A شاخص دامنه میان چارکی بهتر از شاخص انحراف معیار است، پس این گزینه هم نادرست است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۱)

۸- گزینه «۱»

(مهمر اسری)

چون طبق نمودار دایره‌ای 360° مربوط به افراد زیر ۲۰ سال است. تعداد آن را به دست می‌آوریم: (کل افراد ۱۰۰۰ نفر هستند)

گزینه «۲»: تابع نیست. چون از عضو یک هیچ پیکانی خارج نشده است در صورتی که از هر عضو A باید دقیقاً یک پیکان خارج شود.

گزینه «۳»: رابطه تابع نیست $\Rightarrow (2,3), (2,4)$, $\frac{4}{2} = 2$

گزینه «۴»: تابع است. زیرا هر خط موازی محور y ها نمودار را در حداکثر در یک نقطه قطع می کند (به تو خالی بودن نقطه نمودار توجه کنید)

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه های ۲۲ تا ۲۴)

۱۲- گزینه «۳»

(شکیب ربی)

می دانیم خروجی ها در تابع ثابت با هم برابرند، یعنی برد تک عضوی می باشد، پس باید انتهای فلش ها در تابع f یکسان باشند، بنابراین:

$$m^2 = 1 \Rightarrow m = \pm 1$$

از طرفی در تابع همانی ورودی و خروجی با هم برابرند، یعنی ابتدا و انتهای هر فلش یکسان می باشند پس $m = -1$ و $n = \sqrt{4} = 2$

$$\Rightarrow m + n = -1 + 2 = 1$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه های ۲۶ تا ۳۲)

۱۳- گزینه «۱»

(عباس مالکی)

$$\xrightarrow{\text{همانی}} 2n = t \Rightarrow 4n^2 = t^2 (*)$$

$$\xrightarrow{\text{همانی}} 2m = t^2 (**)$$

$$\xrightarrow{*, **} 4n^2 = 2m \Rightarrow 4n^2 - 1 = 2m - 1$$

$$\xrightarrow{\text{همانی}} 2m - 1 = -1 + n$$

$$\rightarrow 4n^2 - 1 = -1 + n \Rightarrow 4n^2 - n = 0$$

$$\Rightarrow n(4n - 1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = 0 & \text{چون } n > 0 \text{ غلط} \\ n = \frac{1}{4} & \text{ق ق} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه های ۳۰ تا ۳۲)

۱۴- گزینه «۱»

(علی حسینی نوه)

با توجه به نکات سؤال در دامنه تابع $a, f, \frac{1}{a}$ و $\sqrt{a}$ وجود دارند.

اعداد دیگر هم می توانند باشند یا نباشند.

$$\frac{36}{360} = \frac{x}{1000} \Rightarrow x = \frac{36000}{360} = 100 \text{ سال } 20 \text{ نفر زیر}$$

حالا اگر اردو برگزار شود تعداد افراد زیر ۲۰ سال نسبت به قبل (۱۰۰ نفر) دو برابر اضافه می شود، یعنی:

$$100 + 2(100) = 100 + 200 = 300 \text{ سال نفر جدید}$$

و همچنین تعداد کل افراد نیز ۲۰۰ نفر اضافه می شود، یعنی:

$$1000 + 200 = 1200 \text{ کل افراد جدید در بازدید روزانه}$$

بنابراین درصد افراد زیر ۲۰ را حساب می کنیم:

$$\frac{300}{1200} = \frac{x}{100}$$

$$\Rightarrow x = \frac{300 \times 100}{1200} = \frac{1}{4} \times 100 = 25\%$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۴۳)

۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه ای)

در مرحله تحلیل داده ها، معیارها و نمودارها و دیگر نتایج آماری را ارائه می دهیم. در این مرحله داده های کمی را توصیف می کنیم. طرح ایده های جدید مربوط به مرحله بحث و نتیجه گیری است. همچنین روش انجام کار در مرحله طرح و برنامه ریزی مشخص می شود.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۳۱ تا ۳۷)

۱۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه ای)

طبق نمودار زنگوله ای داده شده، داده ها منطبق بر منحنی نرمال هستند و میانگین آن ها $\bar{x} = 19$ است. از طرفی طبق نمودار میانگین-انحراف معیار، مجموع انحراف معیار و میانگین داده ها برابر با $20/5$ است، پس:

$$\bar{x} + \sigma = 20/5 \Rightarrow 19 + \sigma = 20/5 \Rightarrow \sigma = 1/5$$

همچنین می دانیم در نمودار نرمال، تقریباً ۹۶ درصد داده ها در محدوده

$$\bar{x} - 2\sigma \text{ تا } \bar{x} + 2\sigma \text{ هستند که به صورت } \frac{19 - 2 \times 1/5}{16} \text{ تا}$$

$$\frac{19 + 2 \times 1/5}{22} \text{ می شود.}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۳۵)

ریاضی و آمار (۲)

۱۱- گزینه «۴»

(شمیم پولوان شریف)

گزینه ها را بررسی می کنیم:

گزینه «۱»: نمودار داده شده تابع نیست چون خطی موازی محور y ها وجود دارد که نمودار را در بیش از یک نقطه قطع می کند.

(معمد بفرمایی)

۱۷- گزینه «۲»

اگر تابع f ثابت باشد و از نقطه $(1, 2)$ بگذرد، آنگاه $f(1) = 2$ و به ازای

$$f(x) = 2 \quad \text{هر } x \in D_f \text{ داریم:}$$

سایر گزینه‌ها درست هستند.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۲)

(معمد بفرمایی)

۱۸- گزینه «۴»

$$f(1) = 5 \xrightarrow{\text{ضابطه بالایی}} 3 \times 1 + a = 5 \Rightarrow a = 2$$

$$f(-1) = 2 \xrightarrow{\text{ضابطه پایینی}} (-1)^2 + b = 2 \Rightarrow b = 1$$

$$\Rightarrow f(2b) + f(-a) = f(2) + f(-2)$$

$$= (6 + 2) + ((-2)^2 + 1) = 8 + 5 = 13$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۳)

(کتاب آبی پیمان‌ای)

۱۹- گزینه «۳»

مقدار تابع در مرز ناحیه یعنی $x = 0$ ، از ضابطه بالایی تابع به دست می‌آید که برابر با $f(0) = -0 + 1 = 1$ است، پس گزینه «۲» حذف می‌شود.

همچنین مقدار ضابطه پایینی تابع در مرز ناحیه یعنی $x = 0$ ، برابر با $y = 0 + 1 = 1$ است، پس گزینه «۱» نیز حذف می‌شود. در محدوده $x > 0$

(x های مثبت) نمودار تابع $x^2 + 1$ یک سهمی است که دهانه آن رو به بالاست، پس جواب گزینه «۳» است.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه ۳۲)

(کتاب آبی پیمان‌ای)

۲۰- گزینه «۴»

نمودار تابع را رسم می‌کنیم:

$$f(x) = \begin{cases} x^2 - 1, & x \geq 0 \\ x, & x < 0 \end{cases}$$

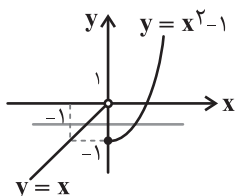
$$\begin{array}{c|c} x & -1 \\ \hline y & -1 \end{array}$$

با توجه به نمودار، هر خط $y = k$ ، به طوری

که $-1 \leq k < 0$ باشد، نمودار تابع f را در دو

نقطه قطع می‌کند. با توجه به گزینه‌ها، خط

$y = -\frac{1}{2}$ تابع f را در دو نقطه قطع می‌کند.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه ۲۹)

$$(\sqrt{a}, a) \in f$$

از آنجایی که تابع f ثابت است، پس:

$$\Rightarrow f(x) = a$$

$$f(a) = a, f\left(\frac{1}{a}\right) = a, f(a^2) = a$$

$$\Rightarrow a \times a = a \Rightarrow a^2 = a \Rightarrow a^2 - a = 0$$

$$\Rightarrow a(a - 1) = 0 \Rightarrow a = 1 \text{ یا } a = 0$$

چون $a \neq 0$ است، پس $a = 1$ قابل قبول است.

پس در دامنه تابع f ، 1 ، $\frac{1}{3}$ و $\sqrt{3}$ حتماً باید وجود داشته باشند.

طبق گزینه‌ها، گزینه «۱» قابل قبول است.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ و ۳۲)

(شکلیب ریاضی)

۱۵- گزینه «۴»

از آنجا که تابع f همانی است، پس:

$$\begin{cases} a^2 - 4a = -3 \Rightarrow a^2 - 4a + 3 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ a = 3 \end{cases} \\ 2n + 3 = \frac{-1}{n} \Rightarrow 2n^2 + 3n = -1 \Rightarrow 2n^2 + 3n + 1 = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = -1 \\ n = -\frac{1}{2} \end{cases} \end{cases}$$

با توجه به اعداد بدست آمده برای a و n و زوج مرتب آخر که $\frac{1}{a} = -n$

است $a = 1$ و $n = -1$ قابل قبول است.

پس خروجی تابع ثابت g برابر ۱ می‌شود، و چون تابع ثابت است برای هر ورودی خروجی همان یک است.

$$g(\sqrt{2}) = g(5) = 1$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۲)

(پیمان طیار)

۱۶- گزینه «۳»

مقدار $f(3)$ را از دو ضابطه می‌توان بدست آورد که باید هر دو مقدار برابر باشند.

$$\left. \begin{aligned} f(3) &= 3^2 - 1 = 8 \\ f(3) &= 4(3) + a = 12 + a \end{aligned} \right\} \Rightarrow 12 + a = 8$$

$$\Rightarrow a = 8 - 12$$

$$\Rightarrow a = -4$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۳)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)

۲۱- گزینه «۱»

(امیرحسین اشتری)

فقط در این گزینه ویژگی‌های موردنظر به‌درستی آورده شده‌اند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: هر دو مورد از ویژگی‌های فکری شعر هستند.

گزینه «۳»: فراوانی ترکیبات نو از ویژگی‌های زبانی است.

گزینه «۴»: هر دو مورد از ویژگی‌های فکری شعر هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۲۲- گزینه «۱»

(حسن اصحابی)

دلایل مذکور در این گزینه موجب توجه به «فارسی‌نویسی» در این دوره شدند، نه موجب گسترش کاربرد لغات عربی.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۵)

۲۳- گزینه «۲»

(سعید یعفری)

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در دوره بیداری نگرش شاعران و نویسندگان از کلی‌نگری و ذهنیت‌گرایی به جزئی‌نگری و عینیت‌گرایی تغییر کرد.

گزینه «۲»: تنها تحقیق ادبی و تاریخی این دوره «تاریخ بیداری ایرانیان» است. «داستان باستان» از رمان‌های این دوره بود.

گزینه «۴»: ابوالقاسم لاهوتی و فرخی یزدی از شاخص‌ترین شاعران حوزه «کارگری»‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۹، ۲۰، ۴۴ و ۴۶،

مشابه کتاب سوالات پرتکرار امتحانی)

۲۴- گزینه «۱»

(حسن اصحابی)

بررسی عبارات نادرست:

الف) «گلشن صبا» به تقلید از «بوستان» سعدی نوشته شده است.

ج) فرخی یزدی به سبب آزادی‌خواهی به زندان افتاد و تحت تأثیر شاعران گذشته به‌ویژه مسعود سعد و سعدی بود، اما شعر «ای قلم» سروده نسیم شمال است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳، ۱۶ و ۱۷)

۲۵- گزینه «۲»

(مجتبی فراهی)

انجمن ادبی خاقان در تهران با ریاست فتحعلی‌شاه قاجار تشکیل شد.

مشتاق اصفهانی در زمان نادرشاه و کریم‌خان زند با همراهی چند تن دیگر از ادیبان انجمن ادبی اصفهان را اداره می‌کردند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۲،

مشابه کتاب سوالات پرتکرار امتحانی)

۲۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

سه مورد درست و دو مورد نادرست است:

ب) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های تاریخی بود.

ت) ترجمه آثار اروپایی در ایران با ایجاد چاپخانه در زمان فتحعلی‌شاه آغاز شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۲۷- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

در عبارات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» ویژگی موزون‌بودن کلام و مسجع‌بودن برخی عبارات کوتاه، نشان از سبک قائم‌مقام دارد که مشابه سبک گلستان سعدی است. عبارت گزینه «۳» فاقد این ویژگی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه ۲۰)

۲۸- گزینه «۴»

(الهام مممری)

در بیت گزینه «۴» یکی از ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی وجود دارد:

آوردن متمم با دو حرف اضافه (به آب اندر): «آب» متمم است که با دو حرف اضافه «به» و «اندر» همراه شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «ورود اصطلاحات عرفانی» از ویژگی‌های فکری سبک عراقی است؛ «فنا» یکی از اصطلاحات عرفانی است که در این بیت به کار گرفته شده است.

گزینه «۲»: «استفاده از ترکیبات نو» از ویژگی‌های زبانی سبک عراقی است:

«سیماب‌دل»

گزینه «۳»: «به‌کارگیری ردیف‌های فعلی و اسمی دشوار در شعر» از ویژگی‌های ادبی سبک عراقی است: «شبت خوش باد، من رفتم» ردیف است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۲۹- گزینه «۴»

(حسن اصحابی)

در سبک بیداری دانش‌ها و فنون نوین مورد توجه قرار گرفت، اما در این بیت حافظ علوم و فنون مختلف را را بدون معرفت شهودی بی‌فایده می‌داند (مفهوم بیت پالایش درون و توجه به دنیای درونی در مقابل دنیای بیرون است که از ویژگی‌های سبک عراقی است).

بررسی ویژگی‌های فکری ابیات سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آزادی‌خواهی (مطابق با مفهوم آزادی در ادبیات بیداری)

گزینه «۲»: وطن‌پرستی؛ شاعر (ادیب‌الممالک) وطن را به باغ پدری تشبیه می‌کند که به بیگانگان واگذار شده است و غم و اندوه ملت را ناشی از همین می‌داند.

گزینه «۳»: انتقاد از اجرای نادرست «قانون» که در ظاهر مبتنی بر انتخابات و مردم‌سالاری است، اما درواقع دموکراسی واقعی نیست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۳۰- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا امیری)

تشبیه گسترده «د»: «جسم تو مانند جان روح است»

استعاره مصرحه «ج»: «یاقوت آبدار» استعاره مصرحه از لب‌یار

مجاز «الف»: «خلق» مجاز از مردم

استعاره مکنیه «ب»: وفای تو را مانند نوزاد پرورش می‌دهم. فعل «می‌پرورم» و مفعول «وفا» نامتجانس است.

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۱- گزینه ۱

(سیدعلیرضا امیری)

صورت مرتب شده مصراع «مرا دست هجرانت خاری نهاد»: هجران تو خاری [بر] دست من نهاد. (در واقع «رای فک اضافه» مرا دست را به شکل دست من درآورده است.)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «تن من (مشبه) همچون (ادات) هلال (مشبه‌به) گشته است. / «مه دلربای تو» استعاره از صورت یار است.

گزینه ۳: «تو» تشبیه‌های فشرده: «[تو] خورشید حسن هستی» و «خورشید حسن» / تشبیه گسترده: «من ذره‌وار «وار» ادات تشبیه است.

گزینه ۴: «شاعر» «خاک پای یار» را به «سرمه» تشبیه کرده است.

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۲- گزینه ۱

(سیدعلیرضا امیری)

الف) «نفس» مجاز از لحظه

ب) «شکر» استعاره از لب

ج) «باغ ارم» تلمیح دارد. اشاره به داستان باغ اساطیری متعلق به شداد بن عاد که با هدف داشتن یک بهشت زمینی ساخته شد، ولی در هنگام افتتاحیه باغ ارم خداوند جان او را گرفت تا نمادی شود از کسانی که نسبت به وعده خداوند کافرنند و دنیا را همه چیز می‌دانند و به آن اعتماد تام دارند. د) «نقد داغ» اضافه تشبیهی است. شاعر داغ و درد را به پول نقد مانند کرده است.

علت رد گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: بیت «د» فاقد استعاره است.

گزینه ۳: بیت «الف» فاقد استعاره و بیت «ب» فاقد تضمین است.

گزینه ۴: بیت «ج» فاقد مجاز است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۳- گزینه ۳

(الهام ممیری)

بیت «ج»: تشبیه: استعاره دل، خضر است.

بیت «ب»: «جوی»: ۱- رود کوچک ۲- پیدا کردن، یافتن

جناس همسان: اندر تک جویم (مصراع اول): در ته رود کوچک قرار دارم، جویم (در مصراع دوم): پیدا کنم

بیت «د»: «سنگ» استعاره مصرحه از «خواب غفلت»

بیت «الف»: جناس ناهمسان: رود و سرود

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۴- گزینه ۴

(رضا رنبری)

تلمیح: «یوسف مصری و چاه» اشاره دارد به چاهی که برادران یوسف از حسادت او را در آن انداختند. / تشبیه: «سیب زنخدان» اضافه تشبیهی است، زنخدان در گودی و زیبایی به سیب مانند شده است. / استعاره مصرحه: «یوسف مصری» استعاره از عاشقان و «چه» استعاره از چانه

معشوق/ مجاز: «هزار» مجاز از تعداد بسیار

توجه: در بیت آرایه «تضمین و جناس ناقص» مشاهده نمی‌شود. («که و چه» - «چه و چه» نمی‌توانند جناس بسازند.)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۵- گزینه ۳

(سعید پعفری)

مراعات نظیر: سر، پهلوی، سینه، بالین، بستر / تلمیح: ندارد.

تشریح سایر ابیات:

گزینه ۱: «تضمین: مصراع دوم، برگرفته از شعر «بوی جوی مولیان آید همی» از رودکی / جناس ناهمسان: کوی، جوی

گزینه ۲: «تلمیح: اشاره به داستان منصور حلاج دارد. / استعاره: شمع آمد و گفت. (تشخیص)

گزینه ۴: «جناس: بر، در / تضمین: «مرا به میکده بر، در خم شراب انداز» از حافظ

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۶- گزینه ۲

(مجتبی فرهادی)

تشبیه: تشبیه مضمیر(پنهان) ابرو به کمان / استعاره: فاقد استعاره مصرحه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «مجاز: سینه مجاز از دل / تناسب: آتش، شعله

گزینه ۳: تشبیه (اضافه تشبیهی): خاشاک بتان / تلمیح: داستان فتح مکه و شکستن بت‌ها

گزینه ۴: «جناس: سر، در / استعاره (اضافه استعاری: سرپوش چشم. شاعر چشم را به ظرفی که سرپوش دارد مانند کرده است)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۷- گزینه ۲

(یاسین مهریان)

استعاره: بیت «ج»: «تنور» استعاره از دل یا وجود

جناس: بیت «ب»: «در بند» و «در بند»، دارای نوعی جناس تام هستند. «در بند»، به معنای «در زندان» و ترکیبی از حرف اضافه و اسم «بند» است و «در بند»، به عنوان یک فعل پیشوندی محسوب می‌شود و تفاوت معنایی آن‌ها، مشخص است.

تلمیح: بیت «ه»: اشاره به منصور حلاج و به دار کشیده شدن وی

تشبیه: بیت «الف»: تشبیه تفضیلی و پنهان «تو (معشوق)» به «یوسف»

کنایه: بیت «د»: «زین چنگ بودن» کنایه از مشهور و معروف بودن است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۸- گزینه ۲

(سیدعلیرضا امیری)

الف) «زر» + «آب»: زر آب (فاقد حذف همزه) / «طربناک» + «انداز»: طرب نا کن داز (دارای حذف همزه) / «خاک» + «انداز»: خاک کن داز (دارای حذف همزه)

ب) «سال» + «آنچه»: سال آن چه (دارای حذف همزه) / «ببندوختم» + «از»: ببین دوختم (دارای حذف همزه)

ج) «لاله» + «از»: لال از (فاقد حذف همزه) / «بر» + «افکند»: بر افکند (دارای حذف همزه)

د) «گر» + «از»: گر از (فاقد حذف همزه) / «کفن» + «اندیشد»: کف نند (دارای حذف همزه)

ه) «کیش» + «آر»: کیش آر (دارای حذف همزه) / «خور» + «آر»: خور آر (دارای حذف همزه)

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۳- گزینه «۳»

(مهری فروتن)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن این بیت (مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن) می‌باشد که در هجای دوازدهم مصراع اول این بیت، مصوت کوتاه (-) به صورت بلند تلفظ می‌شود و این بیت دارای اختیار زبانی (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه) می‌باشد.

گزینه «۲»: وزن این بیت (مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن) می‌باشد که در ابتدا رکن دوم مصراع اول این بیت، مصوت بلند (ای) به صورت کوتاه تلفظ می‌شود و همچنین در هجای دوازدهم مصراع دوم، مصوت کوتاه (-) به صورت بلند تلفظ می‌شود بنابراین این بیت نیز اختیار شاعری زبانی دارد.

گزینه «۳»: وزن این بیت (مفعول مفاعیل مفاعیل فاعلن) می‌باشد که با توجه به وزن شعر تمامی هجاها بدون اختیار زبانی تلفظ می‌شوند، بنابراین پاسخ سؤال این گزینه می‌باشد.

نکته: در نگارش این بیت در هجای دوم مصراع دوم همزه‌ای وجود ندارد که بر اساس اختیار زبانی حذف شده باشد.

گزینه «۴»: وزن این بیت (مفتعلن فاعلات مفتعلن فع) می‌باشد که در آن هجای چهارم مصراع دوم به صورت (نی) تلفظ می‌شود، بنابراین این بیت دارای حذف همزه و اختیار زبانی می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴- گزینه «۴»

(امیرحسین سعیدی پور)

در هجای سوم از مصراع اول، اختیار زبانی «تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند» اتفاق افتاده است. در مصراع دوم نیز در هجای چهارم شاهد اختیار زبانی «تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند» هستیم. اما در هیچ کدام از مصراع‌های گزینه «۴»، اختیار «حذف همزه» دیده نمی‌شود. وزن بیت «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» است.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴- گزینه «۲»

(یاسین مهربان)

حذف همزه: «گوید او»: گو ی دو / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: «ه» در ترکیب «چشمه خضر»، بلند تلفظ می‌شود. / کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: مصوت بلند «ی» در ترکیب «درزی عشق»، کوتاه تلفظ می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

گزینه «۳»: فاقد حذف همزه

گزینه «۴»: فاقد بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۲- گزینه «۴»

(رضا رنجبری)

«سو» در این گزینه با توجه به اختیارات شاعری (مفاعیل = سو ی عر ش)، کوتاه تلفظ می‌شود. / وزن بیت: مفعول مفاعیل مفاعیل فاعلن

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «سو» به صورت بلند تلفظ می‌شود. (مفاعیلن = ن ظر سو ی) / وزن بیت: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

گزینه «۲»: «سو» به صورت بلند تلفظ می‌شود. (مفاعیلن = ب سو ی هی) / وزن بیت: مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن

گزینه «۳»: «سو» به صورت بلند تلفظ می‌شود. (فاعلاتن = سو ی دن یا) / وزن بیت: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۳- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا امیری)

را	ه	هـ	زا	ر	چا	ر
-	U	U	-	U	-	U
گ	رَز	چا	ر	سو	پ	ست
U	-	-	U	-	U	-

در هجای دوم مصوت کوتاه «پ» بلند تلفظ می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در ترکیب «سخن خصم» مصوت کوتاه «پ» بلند تلفظ می‌شود.

گزینه «۳»: در عبارت «سودایی از» حذف همزه وجود دارد.

گزینه «۴»: در واژه «تیزی» مصوت بلند «ی» کوتاه تلفظ می‌شود.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۴- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا امیری)

بیت «الف» در وزن «مفعول مفاعیل مفاعیل فاعلن» یا همان «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» سروده شده است، بنابراین هم صورت همسان دارد و هم صورت ناهمسان.

در بیت «ت» مصوت بلند «او» در واژه «دارو» کوتاه تلفظ می‌شود.

تشریح سایر ابیات:

وزن بیت «ب»، فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن است و مصوت بلند «ای» در پایان واژه‌های «صافی» و «جاری» کوتاه تلفظ می‌شود و دارای اختیار زبانی است.

وزن بیت «پ»، مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن یا همان مستفعلن مفاعیل مستفعلن فعل است و مصوت بلند «ای» در پایان واژه‌های «ابرو» و «جامی» کوتاه تلفظ نمی‌شود و فاقد اختیار زبانی است.

۴۷- گزینه «۲»

(حسن اصفهانی)

نثر صورت سؤال به پرهیز از مادیات اشاره ندارد، بلکه می‌گوید اهل دنیا هم طالب رفاه در زندگی و جاه و مقام هستند و هم طالب ثواب آخرت. ضمناً به یکی از راه‌های رسیدن به این اهداف اشاره می‌کند که اندوختن مال از راه پسندیده و حلال است.

از میان ابیات گزینه‌ها تنها بیت گزینه «۲» توصیه‌ای راجع به شیوه صحیح کسب مال دارد. در این بیت شاعر می‌گوید حتی اگر تمام عالم در خون غرق شود، باز بنده خدا روزی‌اش را از راه حلال کسب می‌کند و جز حلال نمی‌خورد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: توصیه به پرهیز از دنیا و مادیات

گزینه «۳»: چشم‌پوشی از مال و ثروت دنیا راه را به‌سوی شناخت خداوند می‌گشاید.

گزینه «۴»: نفی تبعیت از نفس (تأثیر منفی خواهش‌های نفسانی و جسمانی بر ارزش جان انسان)

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۸۴)

۴۸- گزینه «۴»

(امیرحسین اشری)

همه گزینه‌ها درباره حضور همیشگی خداوند است، اما گزینه «۴» درباره تسبیح خدا توسط همه موجودات است.

(علوم و فنون ادبی (۱) مفهوم، صفحه ۹۳)

۴۹- گزینه «۲»

(مفسن اصفری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال با ابیات مرتبط: بخت‌برگشتگی و نگون‌بختی انسان

مفهوم بیت گزینه «۲»: شاعر در این بیت پشت‌پازدن به بخت و اقبال را موجب بلندمرتبی خود می‌داند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، فودارزیایی صفحه ۲۸)

۵۰- گزینه «۲»

(الهام ممدری)

مفهوم مشترک گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»، وفاداری به محبوب و پرهیز از عشق‌ورزی به دیگران است، اما بیت گزینه «۲» می‌گوید: تصور مکن که به ناسازگاری با دوست کاری بر دست من رود حتی اگر عالمی به خصومت با من، هم‌دست و متحد شوند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۰۰)

وزن بیت «ث»، مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن یا همان مستفععلن مفاعیل مستفععلن فعل است و مصوت بلند «ای» در پایان واژه‌های «ساقی» و «کامی» کوتاه تلفظ نمی‌شود و فاقد اختیار زبانی است.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۵- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدری)

موارد حذف همزه: «نهادم از» و «خصومت از» / موارد تغییر کمیت مصوت: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه پایان کلمات «بنده» و «میانه»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن رباعی مفعول مفاعیل مفاعیل فعل است.

گزینه «۲»: جناس: «راست» و «خواست» / فاقد تشبیه

گزینه «۳»: حروف اصلی قافیه: «است» و «حرف روی «ت» است.

(علوم و فنون ادبی، ترکیبی)

۴۶- گزینه «۳»

(الهام ممدری)

معنای بیت صورت سؤال: من از همان روز نخست که به عشق گرفتار شدم، یقین کردم که باید مانند فرهاد جان خود را در این راه فدا کنم. شاعر مسیر عاشقی را دشوار و پر از درد و رنج بیان می‌کند و می‌گوید که در راه عشق بیم آن است که جان خود را از دست بدهی. این مفهوم در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» نیز مشاهده می‌شود.

تشریح معنای ابیات گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نی سخن از راه دشوار و خونین عشق می‌گوید و در این مورد از عشق مجنون و عاقبت او که به مرگ دچار شد، داستان‌ها می‌گوید.

گزینه «۲»: من همانند شمع بارگاه عشق هستم و باکی از مردن ندارم. چراکه در این راه بسیار دچار خطر و مشکلات شده‌ام.

گزینه «۳»: بلبل به خاطر عاشق‌بودن و قدم‌گذاشتن در راه عشق است که شهرتی یافته و نامش بر سر زبان‌ها افتاده است. ملاحظه می‌کنید که این بیت بیشتر به ارزش‌بخش‌بودن عشق اشاره دارد و بنابراین با بیت صورت سؤال هم‌مفهوم نیست.

گزینه «۴»: این بیت اشاره به منصور حلاج دارد که در مسیر عشق به دار آویخته شد و جان خود را از دست داد. معنای بیت: عشق در نهایت به جان‌بازی ختم می‌شد و پلای (مرحله‌ای) پس از این پله (مرحله) وجود نداشت.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۰۵)

جامعه‌شناسی (۳)

۵۱- گزینه «۳»

(امیر حسین قزایی)

- دانش عمومی گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی است.
- فیلم سینمایی «دورافتاده» بیانگر اهمیت دانش عمومی است.
- تلاش علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جهان اجتماعی می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند.
- زبان یک پدیده اجتماعی است که ما درباره آن هم دانش عمومی و هم دانش علمی داریم.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۴ و ۵)

۵۲- گزینه «۳»

(مریم فسروی دهنوی)

گزینه «۱»: نادرست (بر اساس دیدگاه دوم دانش‌ها خلق و بازسازی واقعیت هستند). - درست
گزینه «۲»: درست - درست
گزینه «۳»: درست - نادرست (دانش عمومی به طور همه جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند)
گزینه «۴»: نادرست (دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است). - نادرست (جهان‌های اجتماعی مختلف بر اساس هویت فرهنگی خود تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند).

(جامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۶ تا ۸)

۵۳- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

تشریح عبارت نادرست:

موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۵۴- گزینه «۳»

(مهرداد کرمی - هگلان)

تشریح موارد نادرست:

- جامعه‌شناسی خرد کنش اجتماعی و سایر پدیده‌های اجتماعی خرد را مورد بررسی قرار می‌دهد. (ارزش‌ها و عقاید اجتماعی در جامعه‌شناسی کلان مورد بررسی قرار می‌گیرند).

- علوم اجتماعی ظرفیت دآوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را دارد همچنین درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۶)

۵۵- گزینه «۴»

(سینا غلامی)

- نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم.

- ساختار اجتماعی ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی است.

- جامعه‌شناسان برای شناختن نظم از امور آشنا و مأنوس، آشنایی‌زدایی می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰، ۲۱ و ۲۳)

۵۶- گزینه «۳»

(سید آرش مرتضائی‌فر)

- منظور از تبیین بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن است.

- رشته‌های مذکور همگی از علوم اجتماعی هستند.

- پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی هدف جامعه‌شناسی تبیینی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۶، ۲۵ و ۲۷)

۵۷- گزینه «۴»

(سید آرش مرتضائی‌فر)

- کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد زیرا اگرچه حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند اما روش تجربی توان فهم معانی کنش انسان‌ها را ندارد.

- در جامعه‌شناسی تبیینی ارزش بودن مهربانی و ضد ارزش بودن کینه‌توزی و خودخواهی قابل مشاهده و فهم نیست؛ زیرا با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک ردیلت اخلاقی است.

- پیشرفت‌های چشم‌گیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا به فراگیرتر و عمیق‌تر شدن فجایع انسانی و زیست‌محیطی منجر شده است.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۵۸- گزینه «۱»

(سید آرش مرتضائی‌فر)

- «انسان در فیلم سینمایی «عصر جدید» شیء و در فیلم سینمایی «تلقین» موجودی آگاه دانسته شده است.»

- زرد، قرمز، آبی اثر واسیلی کاندینسکی، خالق نقاشی‌های مدرن انتزاعی، این نقاشی‌ها، تفاسیر عمیقی با خود دارند و چیزی که در ظاهر به نظر می‌رسند، نیستند. شکل‌ها و رنگ‌ها به واقعیتی مشخص بیرون از ذهن اشاره ندارند.

- اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین این‌که چه کسی از نژاد برتر برخوردار است و برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما، نشان‌دهنده تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده‌اند. (سقوط ارزش‌ها)

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۵۹- گزینه «۲»

(یاسین ساعدی)

با اینکه فضای مجازی معنای به روز بودن را در خود دارد ولی سبب می‌شود که فرد کاربر از زمان و مکان خودش جدا شود. با وجود دسترسی به مطالب زیاد و متنوع از دسترسی به مطالب مهم محروم گردد، با وجود آزادی و قدرت، تحت کنترل قرار گیرد و با وجود سرگرم شدن سطحی شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۳۹)

۶۰- گزینه «۱»

(سیدآرش مرتضائی فر)

- مارکس از سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد، به «فقس آهنین» تعبیر می‌کند. (رکود اراده‌ها)

- اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم و فاجعه هیروشیما و ناکازاکی مربوط به «سقوط ارزش‌ها» است.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

جامعه‌شناسی (۱)

۶۱- گزینه «۳»

(سیدآرش مرتضائی فر)

- این زبان به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت و به‌عنوان زبان دوم جهان اسلام، مرزهای امپراتوری‌های گورکانی و عثمانی را درنوردید و در مناطق مختلف جهان اسلام، از هندوستان و تبت تا آسیای صغیر و شبه‌جزیره بالکان گسترش یافت.

- قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت و این امر سبب شد تصویری که شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غربی از هویت جهان اسلام القا می‌کردند در بین جوامع اسلامی و از جمله در جامعه ایران رواج یابد.

- جامعه ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار است به‌صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۹، ۱۱۰ و ۱۱۳)

۶۲- گزینه «۳»

(مریم فسروی دهنوی)

- هنگامی که سلطه به شیوه فرهنگی اعمال شود بیشتر مورد رضایت و پذیرش قرار می‌گیرد؛ جامعه‌شناسان از این نوع سلطه به «هژمونی» تعبیر می‌کنند. سلطه هژمونیک از شیوه‌ها و ابزارهای فرهنگی مانند هنر و رسانه برای مهندسی رضایت عمومی و توجیه برتری‌جویی خود استفاده می‌کند. برای نمونه رسانه‌های آمریکایی، «اسلام‌هراسی» را به‌عنوان شیوه‌های برای بسط هژمونی آمریکا به کار می‌برند، تا مردم جهان را برای مقابله با اسلام راضی و همراه سازند.

- امروزه بسیاری از کنشگران فردی با استفاده از شبکه‌های اجتماعی، ارتباطات اجتماعی گسترده‌ای در فضای مجازی دارند و به همین دلیل گاهی در مقایسه با دولت‌ها تأثیرگذاری اجتماعی و فرهنگی بیشتری دارند؛ سلبریتی‌ها، ستاره‌های هنری، ورزشی و ... از جمله این کنشگران فردی هستند که در برخی موارد می‌توانند جریان‌ساز شوند.

- قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به‌دست می‌آید دارای مقبولیت است. مدار مقبولیت، خواست و اراده کسانی است که قدرت بر آن‌ها اعمال می‌شود. مقبولیت و مشروعیت حقیقی می‌تواند با هم باشند و در برخی موارد نیز جدا از یکدیگر باشند.

- شعار مذکور نشان‌دهنده تأثیر نظام سیاسی بر نظام فرهنگی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۵، ۱۲۷ و ۱۲۸)

۶۳- گزینه «۲»

(رانیام امیری)

شیوه حکومت تعداد حاکمان	بر اساس فضیلت	بر اساس خواست و میل افراد
فرد	موناشری	تیرانی
اقلیت	آریستوکراسی	الیگارشی

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۲۹)

۶۴- گزینه «۲»

(پوار یلیلیان)

الف) افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی به منزله گسترش فرهنگ و معانی آن است.

ب) کاهش جمعیت، شاخص و نشانه جهان اجتماعی متجدد است. این جوامع برای جبران کاهش جمعیت، سیاست‌های تشویقی و همچنین پذیرش مهاجران را در دستور کار خود قرار داده‌اند.

ج) هدف اسلام تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن است.

د) در مواقعی که جهان اجتماعی با کاهش یا رشد جمعیت مواجه می‌شود، نهاد سیاست که مسئولیت هماهنگی نهادها را برعهده دارد برای حل مشکل جمعیتی چاره‌اندیشی می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۳۶)

۶۵- گزینه «۳»

(سینا غلامی)

بررسی گزینه‌های نادرست:

مورد «ب»: هجوم اقتصادی به ایران تاریخی طولانی دارد و در ادوار مختلف از سوی استعمارگران غربی به صورت‌های مختلفی دنبال شده است. این کار در زمان قاجار با تلاش برای اخذ امتیازات مختلف مانند امتیاز رویترو و رژی و ... و در دوره پهلوی از طریق تاراج نفت، فروش جنگ‌افزار و کالاهای مصرفی و صنایع مونتاژ و تخریب بنیان‌های تولید ملی به‌ویژه روح خودباوری ملت ایران انجام شد.

مورد «د»: اقتصاد وابسته می‌تواند در کوتاه‌مدت (نه بلندمدت) احساس رفاه بیشتری را آن هم با نوسانات زیاد برای مردم به ارمغان آورد، اما پایدار نیست.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۴۰)

جامعه‌شناسی (۲)

۶۶- گزینه «۲»

(امیرحسین فزایی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - درست

گزینه «۲»: درست - نادرست (اصلاح رفتار دولت‌ها، هدف هر دو گروه بود).

گزینه «۳»: درست - درست

گزینه «۴»: نادرست (بیداری را بازگشت به اسلام و عمل به آن می‌دانستند).

- درست

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان فزایی، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۲)

روان‌شناسی

۷۱- گزینه «۳»

(هاآا اممرازده)

موقعیت اول: به یاد آوردن و فراخواندن اطلاعات از حافظه، به سومین مرحله حافظه، یعنی بازیابی اشاره دارد. (رد گزینه ۲)

موقعیت دوم: در این موقعیت اطلاعات به رمزهای معنادار تبدیل شده و سپس رمزها به حافظه سپرده می‌شوند. گام به حافظه سپردن اطلاعات، رمزگردانی نام دارد. (رد گزینه ۱)

موقعیت سوم: در این موقعیت اطلاعات چند سال پیش، در حافظه نگهداری شده است. ذخیره کردن و نگهداری اطلاعات در حافظه ذخیره‌سازی یا اندوزش نام دارد. (رد گزینه ۴)

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳)

۷۲- گزینه «۴»

(هاآا اممرازده)

الف) درست است؛ هرچه استفاده از اطلاعات در حافظه کاری بیشتر شود، ماندگاری اطلاعات در آن نیز بیشتر می‌شود و در نتیجه اطلاعات بیشتری در حافظه کاری ذخیره و ظرفیت ذخیره‌سازی آن بیشتر از حافظه کوتاه‌مدت می‌شود. (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

ب) نادرست است؛ شباهت حافظه حسی و حافظه بلندمدت در ظرفیت اندوزش (هر دو ظرفیت اندوزش نامحدود دارند) و تفاوت این دو در زمان بازیابی اطلاعات است.

ج) درست است؛ مهم‌ترین دلیل فراموشی اطلاعات در حافظه کوتاه‌مدت، محو شدن مواد اطلاعاتی به دلیل گذشت زمان یا جایگزینی اطلاعات جدید با موارد ذخیره‌شده است.

د) درست است؛ حافظه کوتاه‌مدت ۵ تا ۹ ماده را برای حداکثر چند دقیقه ذخیره می‌کند. (رد گزینه ۲)

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۷)

۷۳- گزینه «۳»

(هاآا اممرازده)

حافظه رویدادی دربرگیرنده تجربه مشخصی است که به زمان و مکان مشخص مربوط می‌شود که موارد «ب»، «د» و «ه» در زمره حافظه رویدادی قرار می‌گیرند چون در حافظه رویدادی فرد اتفاقاتی را بیان می‌کند که در یک مکان و زمان خاص برای او اتفاق افتاده است.

در حافظه معنایی دانش عمومی ذخیره می‌شود؛ یعنی اطلاعاتی که بین افراد مشترک است مربوط به تجربه مشخص در زمان و مکان مشخص نیست. (مثل اطلاعاتی که در مدرسه به دانش‌آموزان یاد داده می‌شود و در موارد «الف»، «ج» یعنی نام بردن شهرستان‌ها اطلاعات عمومی) و حفظ مطالب درسی (آموختن مطالب جدید) در حیطه حافظه معنایی قرار می‌گیرند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۶۷- گزینه «۳»

(سید آرش مرتضائی‌فر)

- در مقاومت منفی حاکمیت پادشاه، ظالمانه و غیرمشروع دانسته می‌شود و همکاری سیاسی با آن جز در حد واجبات نظامیه انجام نمی‌شود. (نمونه تاریخی آن: تدوین رساله‌های جهادیه)

- جنبش تنباکو نمونه‌ای از «فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی» است.

- تغییر ساختار سیاسی ویژگی انقلاب اجتماعی است. (انقلاب مشروطه و جنبش عدالتخانه)

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۱۸)

۶۸- گزینه «۳»

(یاسین ساعدی)

تشریح موارد نادرست:

الف) انقلاب اسلامی ایران فقط یک انقلاب سیاسی نبود؛ بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت و از آموزه‌های اسلامی بهره می‌برد و به فلسفه‌ها و مکاتب سیاسی غرب تعلق نداشت.

ج) انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۲۱ و ۱۲۲)

۶۹- گزینه «۲»

(سید آرش مرتضائی‌فر)

- انقلاب اسلامی نخستین انقلابی بود که بعد از انقلاب فرانسه اتفاق افتاد؛ زیرا هیچ‌یک از انقلاب‌هایی که پس از انقلاب فرانسه رخ داده بودند، یک انقلاب جدید نبودند بلکه همه در جهت بسط و گسترش انقلاب فرانسه بودند.

- انقلاب اسلامی با بازگشت به اسلام و اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعی، مسئله اسرائیل را مسئله جهان اسلام مطرح می‌کرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۲۵ و ۱۲۹)

۷۰- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد:

- انقلاب اسلامی در شکل‌گیری و گسترش اندیشه‌های پسامدرن، به‌وجود آمدن رویکرد دینی و معنوی به زندگی اجتماعی در جوامع غربی، از دست رفتن اعتبار ارزش‌ها و آرمان‌های پس از رنسانس و شکل‌گیری نظریه‌های افول سکولاریسم مؤثر بود.

- کشورهای غربی در نخستین نظریه‌پردازی‌های خود، فروپاشی بلوک شرق را به شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا می‌کردند. نظریه پایان تاریخ فوکویاما همین معنا را القا می‌کرد.

- طراحی و اجرای کودتای نوژه و هشت سال جنگ تحمیلی از نخستین تلاش‌هایی بود که برای مقابله با انقلاب اسلامی ایران انجام شد.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۳۲ تا ۱۳۴)

۷۴- گزینه «۳»

(معمرعرفان فرهاری)

تصحیح موارد نادرست:

- در خطای «اضافه کردن» فرد چاله‌های ایجادشده را پر می‌کند.

- «حافظه کاذب» یکی از رایج‌ترین خطاهای «اضافه کردن» است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۷۵- گزینه «۳»

(یاس فاطمه ابراهیمیان)

بهترین شیوه برای کنترل اثر گذشت زمان بر حافظه، مرور اطلاعات در زمان مناسب است. از آنجا که بیش از نیمی از مطالب حافظه پس از گذشت ۱ ساعت فراموش می‌شود، بهتر است برای کنترل اثر گذشت زمان، این دانش‌آموز در همان روزی که مطالب درسی را آموخته، آن‌ها را مرور کند؛ پس گزینه «۱» نادرست است. با گذشت زمان از شدت فراموشی کاسته می‌شود، بنابراین گزینه «۲» نیز نادرست است. از سوی دیگر، مطالعه بدون استراحت نیز به دلیل تداخل اطلاعات، یکی از دلایل فراموشی است؛ پس گزینه «۴» نیز نادرست است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۲)

۷۶- گزینه «۲»

(یاس فاطمه ابراهیمیان)

سارا به ادبیات علاقه دارد و به همین دلیل است که نام نویسنده، مترجم و انتشارات آن کتاب را به یاد می‌آورد، با این حال او نسبت به طرح جلد کتاب کم‌توجه بوده و آن را رمزگردانی نکرده است، بنابراین آن را به یاد نمی‌آورد.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۲)

۷۷- گزینه «۳»

(یاس فاطمه ابراهیمیان)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست است، زیرا «معلم» و «مدرسه» ارتباط معنایی دارند، بنابراین «معلم» یک نشانه‌بازیابی معنایی برای واژه «مدرسه» به شمار می‌رود. گزینه «۲»: درست است، استفاده بیش‌ازحد از فناوری جهت انجام تکالیف جدید در طولانی‌مدت باعث تضعیف حافظه می‌شود.

گزینه «۳»: نادرست است؛ نشانه‌های بازیابی معنایی یا درونی، به علت ارتباط معنایی، کارآمدتر از نشانه‌های حسی یا بیرونی هستند.

گزینه «۴»: درست است، زیرا «هلو» با «سیب» ارتباط معنایی دارد و برای نشانه‌بازیابی بودن، کارآمدتر است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۵)

۷۸- گزینه «۱»

(معمرعرفان فرهاری)

- مطالب مهم و کاربردی، دوست‌داشتنی هستند. چیزی را که دوست نداشته باشیم، به راحتی رمزگردانی نمی‌شود.

- بیشترین فراموشی در ساعات نخستین بعد از یادگیری رخ می‌دهد؛ بنابراین، بهترین زمان مرور مطالب، چند ساعت بعد از یادگیری است.

- در مرور مطالب، در هر بار از خودتان بپرسید این بار به چه مفهوم جدیدی رسیدم که در دفعات گذشته به آن دست نیافتم.

- افرادی که می‌گویند حافظه ما ضعیف است، مشکل حافظه ندارند، بلکه مشکل توجه دارند. بنابراین برای جلوگیری از تقسیم توجه باید از انتخاب همزمان چند ماده اطلاعاتی پرهیز کرد.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

۷۹- گزینه «۳»

(معمرعرفان فرهاری)

پیش‌خوانی	مطالب هر فصل را پیش‌خوانی کنید تا برداشت کلی داشته باشید.
سؤال کردن	سعی کنید در مورد متن چند سؤال کلیدی داشته باشید.
خواندن	مطالب را به دقت بخوانید تا بتوانید به پرسش‌ها پاسخ دهید.
به خود پس دادن	جواب‌ها را بیان کنید و در صورت لزوم دوباره متن را بخوانید.
آزمون	به صورت منظم یادآوری اطلاعات را آزمایش کنید.

«آزمون» آخرین مرحله از مراحل پس‌خاست و مرور دوباره درس در مرحله چهارم، یعنی «به خود پس دادن» انجام می‌شود، پس روش مطالعه حسین با روش پس‌خاست مطابقت ندارد.

تشریح گزینه‌های درست:

گزینه «۱»: یادگیری جدید مانع یادآوری قبلی می‌شود و یادگیری با فاصله و استراحت اثر تداخل را کاهش می‌دهد و تداخل اطلاعات باعث عملکرد ضعیف در یادگیری می‌شود.

گزینه «۲»: مطالعه چندحسی یعنی علاوه بر رمزگردانی شنیداری، از رمزگردانی دیداری هم استفاده کنیم. مهدی علاوه بر بیان تاکتیک‌های دفاعی (رمزگردانی شنیداری) آن را در ذهن خود تصویرسازی می‌کند (رمزگردانی دیداری).

گزینه «۴»: یادگیری حروف کلمه مانع [م - ا - ن - ت - ع] به صورت حروف اول تشکیل‌دهنده اصول دین، مربوط به رمزگردانی معنادار است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷)

۸۰- گزینه «۲»

(معمرعرفان فرهاری)

- عبارت اول به بررسی تفاوت دو مفهوم اشاره می‌کند که مربوط به روش «تمایزبخشی» است.

- در عبارت دوم سعید به حفظ واژگان اصراری ندارد و مطالبی که یادگرفته است را به زبان خودمانی بازگو می‌کند.

- استفاده از مثال‌های بیشتر برای درک مفاهیم، به «فن بسط معنایی» اشاره دارد.

- عبارت چهارم به «یادداشت‌برداری» اشاره دارد که مربوط به «استفاده از چند روش حرکتی» است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۷ تا ۱۰۹)

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

۸۱- گزینه ۲

(مرتضی کاظم شیرودی)

«كَانَ النَّاسُ»: مردم بودند / «أُمَّةً وَاحِدَةً»: امتی یگانه، یک امت واحد / «بَعَثَ»: فرستاد، برانگیخت / «اللَّهُ»: خداوند / «النَّبِيِّنَ»: پیامبران، رسولان / «مُبَشِّرِينَ»: بشارت‌دهنده، مژده‌دهنده (نقش حال را دارد و تنها در این گزینه به‌درستی ترجمه شده است ← رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه، مشابه امتحان نهایی فرارد ۱۳۹۹)

۸۲- گزینه ۳

(روح‌الله کلشن)

«سألني صديقي»: دوستم از من پرسید («سألني» در اصل از «سألَ» + نون وقایه + ضمیر «ی» تشکیل شده و نقش ضمیر «ی» مفعول است.) (رد گزینه‌های «۲ و ۴») / «تُصَدِّقُ»: باور می‌کنی (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «النفط مادة تستعمل»: نفت ماده‌ای است که به کار می‌رود / «فی صناعات كثيرة»: در صنایع بسیاری (موصوف و صفت) (رد گزینه‌های «۱ و ۲») / «تُعَدُّ»: به شمار می‌آید / «من أهمّ مصادر الطاقة»: از مهم‌ترین منابع انرژی / «فلذلك»: از این جهت، به همین دلیل / «تُسَمَّى»: نامیده می‌شود (فعل مضارع مجهول) (رد گزینه‌های «۲ و ۴») / «الذهب الأسود»: طلای سیاه / «عند بعض الباحثين»: نزد برخی پژوهشگران (رد گزینه‌های «۲ و ۴»)

نکته مهم درسی:

فعل «صَدَّقَ (يُصَدِّقُ)»: راست گفت / را با «صَدَّقَ (يُصَدِّقُ)»: باور کرد / اشتباه نگیرد.

(ترجمه)

۸۳- گزینه ۲

(کتاب آبی پیمانه‌ای، کنگور قارچ از کشور ۹۸)

«لبت»: کاش، ای کاش (رد گزینه‌های «۱ و ۳») / «يعرفون»: بدانند (رد گزینه‌های «۳ و ۴») / «أَنَّ الطالب المجتهد»: که دانشجوی (دانش‌آموز) کوشا (تلاشگر) / «يقدر»: می‌تواند (رد گزینه‌های «۳ و ۴») / «أَنْ يَعْوِضَ»: جبران کند / «بالاجتهاد»: با تلاش

(ترجمه)

۸۴- گزینه ۴

(ولی بریی - ابهر)

«اخترع» (فعل ماضی مجهول): اختراع شد (رد گزینه‌های «۱ و ۲») / «أقبل علی»: روی آوردند به (رد گزینه «۲») / «شرائه»: خریدن آن (رد گزینه «۳») / «كثير من»: بسیاری از (رد گزینه «۲») / «رؤساء الشركات و المناجم و القوّات المسلّحة»: رؤسای شرکت‌ها و معادن و نیروهای مسلح / «استطاع» (فعل ماضی): توانست (رد گزینه «۲») / «مُخترعه»: اختراع‌کننده‌اش، مخترع آن / «أَنْ يَكْسِبَ»: که دست یابد، که کسب کند / «ثروة كبيرة جدّاً»: ثروت بسیار بزرگی (رد گزینه «۱») / «إنتاج»: تولید (رد گزینه «۳») / «بیعه»: فروشش (رد گزینه «۳»)

(ترجمه)

۸۵- گزینه ۱

(رضا راشدرنیا)

«إِسْتِخْدَامُ الدِّينَامِيَّةِ»: به‌کارگیری دینامیت / «فِي أَعْمَالِ الْإِنْسَانِ الصَّعْبَةِ»: در کارهای سخت انسان (رد گزینه‌های «۲ و ۴») / «تَسْبَبَ»: (فعل ماضی باب تفعّل) منجر شد، باعث شد (رد گزینه‌های «۲ و ۳») / «تَسْهِيلَ»: آسان‌سازی (رد گزینه «۳») / «خَفِرَ الْأَنْفَاقُ»: حفر تونل‌ها (رد گزینه‌های «۲ و ۴») / «تَحْوِيلُ التَّلَالِ»: تبدیل تپه‌ها / «سهول صالحة للزراعة»: دشت‌هایی قابل کشت (رد گزینه «۴»)

(ترجمه، مشابه امتحان نهایی شهریور ۱۴۰۳)

۸۶- گزینه ۱

(محمود بادبرین - یاسوج)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در ترجمه فارسی «بتواند» اضافی است / «تِيَارِ الْمَاءِ فِي الْمَحِيظَاتِ»: جریان آب در اقیانوس‌ها
گزینه «۳»: «لِلْكَلبِ أَذَانٌ»: سگ گوش‌هایی دارد
گزینه «۴»: «تُحَذَّرُ»: هشدار می‌دهد (فعل مضارع معلوم است و «الْمُؤَاطِنِينَ» مفعول آن و منصوب است.)

(ترجمه)

۸۷- گزینه ۲

(آرمین ساعرنه‌ها)

«لا نأخذُ» در واقع «لا نأخذُ» بوده است که علامت جزم آن، برای راحتی تلفظ، تبدیل به کسره شده است، بنابراین «لا» در اینجا، از نوع نهی است و فعل باید به‌صورت «نباید بگیریم» ترجمه شود.

(ترجمه)

۸۸- گزینه ۱

(کتاب تاک، کنگور قارچ از کشور ۱۴۰۰)

«برتری دانشمند»: (مضاف + مضاف‌الیه) فضل العالم (رد گزینه‌های «۳ و ۴») / «مانند برتری پیامبر»: «پیامبر» باید مفرد و معرفه بیاید (کفضل النبیّ (رد سایر گزینه‌ها؛ در گزینه «۲»، «نبیّ» نکره است، در گزینه‌های «۳ و ۴» هم «أنبياء» جمع و نادرست است.) / «أَمَّتْ خُوَيْش»: اُمته (رد گزینه‌های «۳ و ۴»)

(ترجمه)

۸۹- گزینه ۳

(افشین کریمیان‌فر)

ترجمه گزینه «۳»: «هر کس دشمنی بکارد، زیان درو می‌کند» با مفهوم بیت صورت سؤال مرتبط است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برای دنیای چنان کار کن که گویی همیشه زندگی می‌کنی.
گزینه «۲»: هرگاه بر دشمن قدرت یافتی پس او را ببخش.
گزینه «۴»: روزگار دو روز است؛ یک روز به سود تو و یک روز به زیان تو.

(مفهوم)

ترجمه متن درک مطلب:

خورشید بزرگ‌ترین و نزدیک‌ترین ستاره به کره زمین محسوب می‌شود، خورشید به مسافت ۱۴۹,۶ میلیون کیلومتر از زمین فاصله دارد، مانند بقیه ستاره‌ها، بیشتر خورشید از هیدروژن و هلیوم تشکیل می‌شود، به‌طوری که هیدروژن ۷۴٪ از آن را تشکیل می‌دهد، سپس برای تولید انرژی، ذرات هیدروژن به هلیوم تبدیل می‌شوند. خورشید در طی واکنش‌های هسته‌ای در قلبش، حدود ۶۰۰ میلیون تن از ماده‌اش را در هر ثانیه از دست می‌دهد و از این واکنش‌ها، حرارتی تولید می‌شود که در مرکز هسته، به ۱۵ میلیون درجه سانتیگراد می‌رسد. با وجود این ارقام خیالی که درباره حرارت خورشید ذکر شد، می‌دانیم که آنچه از حرارت که به زمین می‌رسد، نیست مگر مناسب برای زندگی، و این همان حکمت خدا و بخشش او بر بشریت است، پس اگر خورشید کمی به سمت زمین حرکت می‌کرد، زندگی منقرض می‌شد و زمین آتش می‌گرفت، اما پاک و منزّه است خدایی که هر چیزی را با اندازه‌گیری خلق کرد.

۹۰- گزینه ۴

در گزینه ۴ آمده است: «هلیوم حدود بیست و پنج درصد از ماده خورشید را تشکیل می‌دهد!» که مطابق متن صحیح است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «حرارت خورشید در مرکز هسته برای زندگی مناسب است!» (نادرست)

گزینه ۲: «برای تولید انرژی، همه ذرات هیدروژن به هلیوم تبدیل می‌شوند!» (نادرست)

گزینه ۳: «حرارت خورشید در سطحش به ۱۵ میلیون درجه سانتیگراد می‌رسد!» (نادرست)

(درک مطلب)

۹۱- گزینه ۱

ترجمه صورت سؤال: طی واکنش‌های هسته‌ای خورشید چه چیزی رخ می‌دهد؟

عبارت گزینه ۱ «در مورد واکنش‌های هسته‌ای نادرست است: ماده در مرکز هسته به تدریج زیاد می‌شود!»

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «ذرات هیدروژن به هلیوم تبدیل می‌شوند!» (صحیح)

گزینه ۳: «انرژی خورشیدی تولید می‌گردد که در جهان منتشر می‌شود!» (صحیح)

گزینه ۴: «حرارت در خورشید، به خصوص در قلبش زیاد می‌شود!» (صحیح)

(درک مطلب)

۹۲- گزینه ۲

صورت سؤال، موضوعی را می‌خواهد که در متن نیامده است:

گزینه ۲: «وجود زندگی در سیاره‌ها» در متن ذکر نشده است.

(درک مطلب)

۹۳- گزینه ۳

(سید ممبرعلی مرتضوی)

«مفعول و منصوب» نادرست است. «الهیدروژین» فاعل و مرفوع است. ضمناً دقت کنید که «ین» (در «الهیدروژین») جزو خود کلمه است و علامت مثنی یا جمع نیست.

(تحلیل صرفی و اعراب)

۹۴- گزینه ۱

(سید ممبرعلی مرتضوی)

«متعد» نادرست است. فعل «تتحول» (تبدیل می‌شود) نیاز به مفعول ندارد و لازم است.

(تحلیل صرفی و اعراب)

۹۵- گزینه ۳

(معمور بادرین - یاسوج)

«یمنع» فعل مضارع معلوم است (دقت کنید «انفجار» مفعول آن و منصوب است)، بنابراین حرکت‌گذاری فعل به‌صورت مجهول نادرست است (صحیح: یَمْنَع). همچنین در این گزینه، «صِغَر» درست است.

(فیض حرکات)

۹۶- گزینه ۳

(روح‌الله گلشن)

اسم «لا»ی نفی جنس، بدون «ال» می‌آید (رد گزینه ۱) و «تنوین» (ی) نمی‌پذیرد (رد گزینه ۴)، ضمناً خبر آن مرفوع است، نه منصوب (رد گزینه ۲).

دقت کنید در گزینه ۳، «شراء» به عنوان اسم «لا»ی نفی جنس، «نکره»، بدون «ال» و «تنوین» آمده است و ضمناً «فتح» دارد؛ همچنین «ثبت» خبر آن می‌باشد، اما چون فعل ماضی است و اسم معرب نیست، علامت انتهای آن تغییری نکرده است.

تکته مهم درسی:

ساختار «لا»ی نفی جنس به صورت «لا» + اسم فاعله‌دار + خبر مرفوع است؛ مثال: لا فقر أشد من الجهل.

(«لا»ی نفی پس)

۹۷- گزینه ۴

(همیدرضا قاندامینی - اصفهان)

صورت سؤال، به دنبال اسم فاعلی است که نقش حال را داشته باشد. «عامه» حال و اسم فاعل است و حالت اسم ما قبل خود (المراقف) را بیان می‌کند (مراقب تأسیسات باشید، در حالی که عمومی هستند ...).

تکات مهم درسی:

۱) هرگاه بخواهیم از فعل ثلاثی مجردی که یک حرف تکراری در حروف اصلی خود دارد، اسم فاعل بسازیم، اسم فاعل بر وزن «فال» می‌آید. مثال: «عام، حاد، هام»

۲) حال برای جمع‌های غیر عاقل (غیر انسان) به صورت مفرد مؤنث می‌آید.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «أنا مُقرّة ...» حال از نوع جمله اسمیه است. دقت کنید «مُقرّة» به‌تنهایی، خبر و اسم فاعل است.

تاریخ (۳)

۱۰۱- گزینه ۱»

(پوار و لیلیان)

مطابق با متن کتاب درسی، ترتیب رویدادها در گزینه ۱» به درستی فرایند به قدرت رسیدن ناپلئون بناپارت را نشان می‌دهد.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۹)

۱۰۲- گزینه ۲»

(آیدا فتح‌زاده)

سازمان قضایی عصر قاجار از دو گونه محاکم تشکیل شده بود:

۱- محاکم عرف: این محاکم به تخلفات و جرایم سیاسی و امنیتی مانند شورش، سرقت، نزاع و عدم پرداخت مالیات رسیدگی می‌کردند. این محاکم را قضا و مأمورانی اداره می‌کردند که از مقام‌های حکومتی فرمان می‌بردند و حقوق می‌گرفتند.

۲- محاکم شرع: دعاوی مدنی مانند دعوای خانوادگی، ملکی و ارث را حل و فصل می‌کردند. در این محاکم، روحانیان قضاوت می‌کردند و هزینه‌های رسیدگی بر عهده طرفین دعوا بود.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۴۰)

۱۰۳- گزینه ۳»

(یاسین ساعری)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) در آستانه جنگ جهانی اول، زمین‌های وسیعی از ایران زیر کشت پنبه بوده و میزان تولید، بیش از ۳۰ هزار تن برآورد شده است.

ب) در زمان مظفرالدین‌شاه، برای مقابله با قحطی، کشاورزان به کشت سیب‌زمینی تشویق می‌شدند.

(تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۱۰۴- گزینه ۱»

(علیرضا پدرا)

ترتیب زمانی رویدادها:

الف) ماجرای پوشیدن لباس روحانیان توسط نوز بلژیکی در جشن بالماسکه
ب) برخورد خشونت‌آمیز مأموران با مردم در پی اعتراض به گرانی قند

د) مهاجرت به شهر ری (مهاجرت صغری)

ج) تجمع عده‌ای از مردم در باغ سفارت انگلستان

(تاریخ (۳)، نهضت مشروطه ایران، صفحه‌های ۶۵ تا ۶۷)

۱۰۵- گزینه ۱»

(کنکور قاجار از کشور ۱۱۴)

گسترش کشفیات باستان‌شناسی در ایران، منابع نوینی را پیش روی مورخان قرار داد و زمینه تحولی عمیق و اساسی را در تاریخ‌نگاری فراهم آورد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۴)

گزینه ۲» در عبارت داده شده، حال وجود ندارد و «مُتَعَجِّبِین» خبر «صار» (از افعال ناقصه) و اسم فاعل است.

گزینه ۳» در عبارت داده شده، حال وجود ندارد. «العالم» فاعل و اسم فاعل است و «المُجِدِّ» نیز صفت و اسم فاعل است.

(مال)

۹۸- گزینه ۳»

(امیر حسین شکوری)

صورت سؤال، فعلی را می‌خواهد که می‌تواند مجهول باشد. در گزینه ۳» فعل «یسمع» به صورت مجهول به کار رفته است؛ ترجمه جمله: صدای زیبای بلبل هر صبح از بین درختان سرسبز شنیده می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» در این گزینه، فعل معلوم است، «المَوْظَف» فاعل و «النَّوْفِذ» مفعول آن است. ترجمه جمله: کارمند قبل از خارج شدن از کار پنجره‌ها و درها را می‌بندد.

گزینه ۲» فعل «يُكْرِمُ» معلوم است. ترجمه جمله: صاحب‌خانه مهمانانش را با زبانی نیکو و لبخندی زیبا گرمی می‌دارد.

گزینه ۴» «يُعْطَى» از فعل‌های دومفعولی است که هم فاعل (المُعْلَم) و هم هر دو مفعول آن (الطَّلَب، جوائز) در جمله آمده است. ترجمه جمله: معلم در صف صبحگاهی، جایزه‌های ارزشمندی را به دانش‌آموزان برای تلاششان در تحصیل می‌دهد.

(فعل معلوم و مجهول)

۹۹- گزینه ۲»

(مبیر بگلری)

در گزینه ۲» سه حرف اصلی فعل «تتمتی»، «م، ن، ی» است و نون اضافی (وقایه) ندارد. (علامت تشدید آن هم به‌خاطر باب تفعّل است.)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» حستن + نون وقایه + ی

گزینه ۳» یسألون (نون جمع مذکر، به‌خاطر «لم» حذف شده است) + نون وقایه + ی

گزینه ۴» أعجب + نون وقایه + ی

(نون وقایه)

۱۰۰- گزینه ۴»

(مرتضی کاظم شیروزی)

در گزینه ۴» حرف جرّ «ب» به معنای «در» است، ولی در سایر گزینه‌ها، به معنای «با، به‌وسیله» می‌باشد.

ترجمه گزینه‌ها:

گزینه ۱» چیزی ناگهان مرا با نیرو به سمت بالا برد.

گزینه ۲» بخوان و پروردگارت گرمی‌ترین است؛ همان که به‌وسیله قلم یاد داد.

گزینه ۳» دلفین‌ها با دماغ‌های تیزشان به او ضربه می‌زنند و او را می‌کشند.

گزینه ۴» دلفین‌ها دوست دارند که انسان را در دریاها از غرق شدن نجات دهند.

(هروف هر)

تاریخ (۱)

۱۰۶- گزینه «۴»

(موارد جلیلیان)

جاده شاهی به فرمان داریوش بزرگ احداث شد. این جاده به طول بیش از ۲۴۰۰ کیلومتر، شوش، یکی از پایتخت‌های هخامنشی را به شهر سارد در آسیای صغیر متصل می‌کرد. به گفته هرودت، در طول جاده شاهی به فاصله هر ۲۵ یا ۳۰ کیلومتر، ایستگاه‌هایی با امکانات فراوان برای مسافران و کاروان‌ها ایجاد شده بود.

(تاریخ (۱)، اقتصاد و معیشت، صفحه ۱۲۰)

۱۰۷- گزینه «۱»

(آیروا فتاح‌زاده)

الف) سکه‌های طلا و نقره

ب) سکه‌های طلایی

ج) سکه‌های نقره‌ای

د) سکه‌های نقره‌ای و مسی

در قسمت‌های «ج» و «د» وجه اشتراک هر دو می‌تواند سکه‌های نقره‌ای باشد.

(تاریخ (۱)، اقتصاد و معیشت، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۲۴)

۱۰۸- گزینه «۱»

(تابان صیقلی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) سکه‌ها و آثار مورخان یونانی و رومی در کنار سنگ‌نوشته‌ها، نقش برجسته‌ها، شواهد باستان‌شناسی، کتاب‌های دینی و اندرزنامه‌های زرتشتیان و برخی آثار مورخان مسلمان، از منابع خبری درباره دین ساسانیان هستند. ما از دین ساسانیان به علت فراوانی اطلاعات و منابع، بیش از وضعیت دینی هخامنشیان و اشکانیان اطلاع داریم.

ب) موبدان موبد، از جایگاه بلندی در دربار برخوردار بود.

(تاریخ (۱)، دین و اعتقادات، صفحه‌های ۱۳۳ و ۱۳۴)

۱۰۹- گزینه «۱»

(فاطمه احمدی)

کودکان تا پنج یا هفت سالگی در درون خانواده پرورش می‌یافتند و مادران نقش مهمی در آشنایی فرزندان خود با آداب و رسوم خانوادگی، اجتماعی، دینی و میهنی و آموختن راه و رسم پسندیده زندگی به آنان داشتند.

(تاریخ (۱)، زبان، علم و آموزش، صفحه ۱۳۰)

۱۱۰- گزینه «۲»

(علیرضا پدرام)

تشریح موارد نادرست:

الف) مربوط به هخامنشیان است.

ج) مربوط به اشکانیان است.

(تاریخ (۱)، هنر و معماری، صفحه‌های ۱۳۳، ۱۳۷ و ۱۵۰)

تاریخ (۲)

۱۱۱- گزینه «۲»

(تابان صیقلی)

شاه اسماعیل و شاه تهماسب، ازبکان را شکست دادند. در دوران شاه تهماسب، سپاه صفوی قاطعانه ازبکان را شکست داد و از خراسان عقب راند.

(تاریخ (۲)، تحولات سیاسی و اقتصادی ایران در دوره صفوی، صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۳۹)

۱۱۲- گزینه «۲»

(فاطمه احمدی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بحارالانوار اثر محمدباقر مجلسی است.

گزینه «۳»: بنیان‌گذار مکتب فلسفی اصفهان، میرداماد است.

گزینه «۴»: شیخ بهایی عالم و صاحب آثار متعدد است؛ اما از او به عنوان مؤسس مدرسه چهارباغ اشاره نمی‌شود؛ مدارس مثل مدرسه چهارباغ معمولاً به همت مقام‌های حکومتی یا خیرین ساخته می‌شدند.

(تاریخ (۲)، فرهنگ و تمدن در عصر صفوی، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۵۱)

۱۱۳- گزینه «۴»

(آیروا فتاح‌زاده)

الف) اربابان از جمله شاهان، درصدد برآمدن قسمت‌هایی از زمین‌ها و املاک خود را در برابر دریافت خدمات نظامی و غیرنظامی به زیر دستان و یا اشراف درجه دوم واگذار کنند. اشراف درجه دوم نیز به نوبه خود همین کار را با زیردستان خود کردند.

ب) پایین‌ترین مرتبه نظام اجتماعی سرف‌ها با جایگاه بلند اربابان فتودال، در تضاد است.

ج) شباهت هر دو قسمت در شروع ناامنی و هرج و مرج است.

(تاریخ (۲)، قرون وسطا، صفحه‌های ۱۶۳ تا ۱۶۵)

۱۱۴- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

- فلورانس، مرکز داد و ستد کالاهای قیمتی فلزی و چرمی بود و تجارت پارچه را در بخش وسیعی از اروپا به خود اختصاص داده بود.

- بر اساس عقیده کلیسا، دنیاگرایی و میل به لذت‌جویی انسان را از رسیدن به سعادت و خوشبختی در جهان آخرت باز می‌دارد.

- بورژواها با ایجاد انجمن‌ها و شوراهای مختلف، نقش مؤثری در اداره امور شهرها به عهده گرفتند.

- مشهورترین اثر نقاشی داوینچی، شام آخر و مونالیزا یا لبخند ژوکوند بود.

(تاریخ (۲)، رنسانس و عصر پریر، صفحه‌های ۱۷۴، ۱۷۶ و ۱۷۸)

۱۱۵- گزینه «۳»

(فاطمه عزیزی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اختراع و توسعه صنعت چاپ، کمک فراوانی به فراگیر شدن پژوهش‌های علمی و نشر علم در اروپا کرد.

گزینه «۲»: اهتمام و اعتنا به روش تجربی، به تدریج سبب پیشرفت‌های جدیدی در بسیاری از علوم شد و زمینه انقلاب علمی را در سده ۱۷ میلادی و سپس در قرن ۱۸ میلادی فراهم ساخت.

گزینه «۴»: افزایش اطلاعات جغرافیایی و توسعه مهارت دریانوردی اروپاییان در دوران پس از جنگ‌های صلیبی و اواخر قرون وسطا تأثیر شایانی در کشف سرزمین‌ها و راه‌های جدید داشت.

(تاریخ (۲)، رنسانس و عصر پریر، صفحه‌های ۱۸۰ تا ۱۸۲ و ۱۸۶)

جغرافیا (۳)

۱۱۶- گزینه «۳»

(پوار دلبلیان)

روابط به شرح زیر است:

«الف» با «ب» ← معکوس / «الف» با «ج» ← معکوس / «الف» با «د» ← مستقیم / «ب» با «ج» ← مستقیم / «ب» با «د» ← معکوس / «ج» با «د» ← معکوس

(پغرافیا (۳)، شهرها و روستاها، صفحه ۶)

۱۱۷- گزینه «۲»

(فاطمه امیری)

مادرشهر (متروپل) بزرگترین و مهمترین شهر یک ناحیه، استان یا کشور است. این شهر ممکن است پایتخت یا شهر اصلی یک ناحیه باشد که مرکز حکومتی، مذهبی، تجاری و ... است و از این جنبهها بر سایر سکونتگاهها برتری دارد.

(پغرافیا (۳)، شهرها و روستاها، صفحه ۱۲)

۱۱۸- گزینه «۲»

(فرزانه ناظمی)

خط بساواپی مربوط به مبلمان شهری است؛ پس گزینههای «۱» و «۳» رد می‌شوند. در گزینه «۴» شهری را توصیف می‌کند که اقداماتی جهت امنیت و جرم‌خیز نبودن شهر رخ داده و شهر گزینه «۲» شهری جرم‌خیز و ناامن است.

(پغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه‌های ۲۳ و ۲۶)

۱۱۹- گزینه «۲»

(یاسین ساعری)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی، از وظایف مهم بنیاد مسکن انقلاب اسلامی است.

ج) در گذشته، توسعه کشاورزی مهم‌ترین عامل توسعه روستایی محسوب می‌شد؛ اما امروزه توسعه روستایی صرفاً به توسعه کشاورزی محدود نمی‌شود و به همه جنبه‌های اجتماعی و فرهنگی و محیط‌زیستی به طور هماهنگ اهمیت داده می‌شود.

(پغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۲)

۱۲۰- گزینه «۲»

(علیرضا پیرا)

تشریح عبارت‌های نادرست:

موارد «ب» و «د» هر دو مربوط به مرحله پردازش هستند. جمع‌بندی، تلفیق، ترکیب داده‌ها و همچنین مدل‌سازی در مرحله پردازش صورت می‌پذیرد. دقت کنید در مرحله خروجی، اطلاعات به دست آمده، نمایش داده می‌شوند و نتایج و گزینه‌ها برای تصمیم‌گیری بهینه ارائه می‌شوند.

(پغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های پغرافیایی (۱)، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

جغرافیای ایران

۱۲۱- گزینه «۴»

(پوار دلبلیان)

با ساکن شدن انسان در یک مکان، اولین سکونتگاه‌ها به نام روستا پدید آمد. افزایش جمعیت در سکونتگاه‌های روستایی، زمینه‌ساز ایجاد شهرهای اولیه شد.

پس باید به دنبال گزینه‌ای باشیم که مورد اول مربوط به روستا و مورد دوم مربوط به شهر باشد.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «روستا» - «عشایری»

گزینه «۲»: «عشایری» - «شهری»

گزینه «۳»: «عشایری» - «روستا»

گزینه «۴»: «روستا» - «شهری»

(پغرافیای ایران، سکونتگاه‌های ایران، صفحه‌های ۸۳ و ۸۶)

۱۲۲- گزینه «۲»

(فرزانه ناظمی)

شهری که حول محور ریلی و جاده‌ای قرار می‌گیرد شهری خطی است و ممکن است نقش سکونتگاه در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد؛ مثلاً سکونتگاه‌های صنعتی به تدریج نقش سیاسی و اداری را نیز بر عهده بگیرند.

(پغرافیای ایران، سکونتگاه‌های ایران، صفحه‌های ۸۹ و ۹۲)

۱۲۳- گزینه «۱»

(فاطمه عزیزی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) تولید محصولات دامی باعث رونق صنایع غذایی در کشور شده است.

ب) تنوع آب و هوایی در ایران، موقعیت مساعدی را برای تولید انواع محصولات زراعی فراهم آورده است.

ج) بخش باغداری، از مهم‌ترین اقلام صادراتی کشور است که هر ساله ارز فراوانی را وارد کشور می‌کند.

د) گستردگی کشور در عرض جغرافیایی، تنوع اقلیمی و گونه‌های گیاهی، وضعیت مناسبی را برای پرورش انواع دام فراهم کرده است.

(پغرافیای ایران، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۸)

۱۲۴- گزینه «۳»

(فاطمه امیری)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صنایع پتروشیمی بیشتر در کنار منابع نفت و گاز (جنوب و جنوب غرب ایران) شکل گرفته‌اند، نه در اصفهان و یزد.

گزینه «۲»: اصفهان و یزد اصلاً در کنار مرز آبی نیستند. این ویژگی بیشتر مربوط به مناطق آزاد و بنادر جنوبی است.

گزینه «۴»: صنایع دستی، ارتباطی به رشد صنایع ماشینی یا صنایع سنگین ندارند. صنایع دستی با ابزار ساده و نیروی انسانی کار می‌کند، نه با معادن و صنایع ماشینی.

(پغرافیای ایران، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۱)

۱۲۵- گزینه «۱»

(مهمرمهری یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) امروزه، بخش خدمات کمک زیادی به ترسیم سایر بخش‌های اقتصادی می‌کند.

ج) راه‌ها رگ حیاتی جامعه هستند و تمام فعالیت‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی جامعه را تداوم می‌بخشند.

(پغرافیای ایران، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۴)

جغرافیا (۲)

۱۲۶- گزینه «۴»

(فرزانه ناظمی)

مردم برای ورود به نواحی آزاد نیاز به اخذ ویزا ندارند و کشورهای عضو اتحادیه اروپا نیز بدون اخذ ویزا می‌توانند به این نواحی وارد شوند. هنگ‌کنگ که قسمتی از کشور چین است نیز یک ناحیه خودمختار (توضیح الف) است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مورد «ب» مربوط به رکن نظام مدیریت مدرسه می‌باشد.
گزینه «۲»: طرح ترافیک نمونه تأثیرپذیری جغرافیا از سیاست (تأثیرگذاری سیاست بر جغرافیا) می‌باشد.

گزینه «۳»: «الف» مربوط به ناحیه خودمختار و «ج» مربوط به نواحی آزاد یا کشورهای عضو اتحادیه اروپا می‌باشد.

(جغرافیا (۲)، معنا و مفهوم ناحیه سیاسی، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۱۹ و ۱۲۱)

۱۲۷- گزینه «۲»

(فاطمه عزیزی)

تشریح عبارات‌ها:

الف) خطوط مرزی برخی کشورها به استفاده از پدیده‌های طبیعی مانند رود، کوه، بیابان، دریاچه، تالاب و... مشخص می‌شود. به عبارت دیگر، مبنای تعیین مرز دو کشور، پدیده‌های طبیعی هستند که بین آن دو قرار گرفته‌اند. (مرزهای طبیعی)
ب) مرزهای پیش‌تاز (قبل از سکونت)، مرزهایی هستند که از زمان‌های قدیم در نواحی خالی از سکنه ترسیم شده‌اند و بعدها نیز مورد قبول ساکنان دو کشور همسایه قرار گرفته‌اند؛ مانند مرز بین کانادا و آلاسکا که بعدها به تدریج مردم در دو طرف آن اسکان یافتند. این نوع مرزها مشکلی ایجاد نمی‌کنند.

ج) مرزهای تطبیقی، مرزهایی هستند که با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین می‌شوند و گروه‌های انسانی را، که از نظر قومی، زبانی، دینی و غیره متفاوت‌اند، از یکدیگر جدا می‌کنند؛ مانند مرز بین هند و پاکستان که پس از جدایی و استقلال پاکستان از هند، در تعیین آن دقت شد تا منطقه مسلمان‌نشین از هندوئشین جدا شود.

(جغرافیا (۲)، کشور، یک ناحیه سیاسی، صفحه‌های ۱۳۰ تا ۱۳۴)

۱۲۸- گزینه «۴»

(علیرضا پدرا)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «الف» بیانگر نظام سیاسی فدرال است.
گزینه «۲»: در «ب»، بخش اعظم کشور از نظر برنامه‌ریزی و اجرا هماهنگ عمل می‌کنند.

گزینه «۳»: «الف» نشان‌دهنده نظام سیاسی فدرال است در صورتی که نظام سیاسی فرانسه تک‌ساخت (یکپارچه) است.

(جغرافیا (۲)، کشور، یک ناحیه سیاسی، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

۱۲۹- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

ژئوپلیتیک در واقع مدلی از تأثیر متقابل سه عنصر «سیاست»، «جغرافیا» و «قدرت» است. از سوی دیگر، مثال‌های مطرح‌شده در صورت سؤال، بیانگر جغرافیای سیاسی (تأثیر متقابل «سیاست» و «جغرافیا») است، بنابراین می‌توان نتیجه گرفت اگر «ب» و «ج» همان «سیاست» و «جغرافیا» باشند، «الف» بیانگر عنصر «قدرت» است.

(جغرافیا (۲)، نواحی سیاسی، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۲۴)

۱۳۰- گزینه «۴»

(یاسین ساعدی)

کشورهای طویل به کشورهایی گفته می‌شود که طول آن‌ها حداقل شش برابر عرضشان باشد. کشور نروژ جزء کشورهای طویل است.

کشورهای چندپاره یا چند تکه مانند کشور اندونزی، کشورهایی جزیره‌ای هستند. کشورهای جمع و جور (فشرده) مانند کشور لهستان، شکلی شبیه مربع یا دایره دارند.

(جغرافیا (۲)، ژئوپلیتیک، صفحه ۱۵۱)

فلسفه دوازدهم

۱۳۱- گزینه «۴»

(عمید سوریان)

اگر در تشخیص یکی از وجود یا ماهیت خطا کنیم ولی دیگری را درست تشخیص دهیم، به این معناست که این دو یکسان و عین یکدیگر نیستند. همچنین این فرض که وجود جزئی از ماهیت باشد نیز منتفی است زیرا در این صورت شناخت وجود به این معناست که یکی از اجزای ذات را شناخته‌ایم و شناخت ماهیت نیز به معنای شناخت وجود خواهد بود (یعنی نمی‌شود در یکی از این موارد خطا کرده باشیم و دیگری را درست تشخیص داده باشیم و این با فرض مطرح‌شده در این گزینه سازگار نیست). بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که نه ماهیت عین وجود است و نه وجود جزء ماهیت است؛ پس حمل وجود بر ماهیت نیاز به دلیل دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تعریف حقیقی جیوه همان فلز مایع است، بنابراین لازم نیست نشان دهیم که جیوه ویژگی‌های اصلی فلزات و مایعات را دارد بلکه تنها لازم است نشان دهیم که جیوه وجود خارجی دارد و در جهان تحقق پیدا کرده است.

گزینه «۲»: درست است که نگاه فلسفی واقعیات را اموری واحد در نظر می‌گیرد، ولی این‌طور نیست که اجزا را انکار کند و نیز با تفاوت اجزا با کل که امری بدیهی است مخالفتی ندارد. پس نباید نپرداختن به اجزا را به معنای انکار تفاوت آنها با کل در نظر گرفت.

گزینه «۳»: اگر به شیئی اشاره کنیم و بگوییم «این چیست» به معنای درک هستی و عدم درک چیستی است؛ ولی هر اشاره‌ای برای پرسیدن چنین سؤالی نیست. مثلاً می‌توان به یک ماهیت اشاره کرد و پرسید «آیا این (ماهیت) وجود دارد». در این صورت، چنین سؤالی به معنای درک چیستی و عدم شناخت هستی است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۲ تا ۵)

۱۳۲- گزینه «۱»

(فیروز نژادنهف - تبریز)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گیاه سه‌بعدی است (وجودی) - سیاهی رنگ است (وجودی)
گزینه «۲»: حیوان اسب است (امکانی) - اکسیژن گاز است (وجودی)
گزینه «۳»: مجموع زوایای مثلث ۱۸۰ درجه است (وجودی) - مثلث متساوی‌الاضلاع است (امکانی)

گزینه «۴»: این شکل دایره است (امکانی) - جمادات جسم هستند (وجودی)
(فلسفه دوازدهم، همان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۳۳- گزینه «۴»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

حمل شیرین بر شکر وجودی است. حمل جماد بر سنگ نیز وجودی است. (جماد یعنی بی‌جان)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فلز ممکن است سخت نباشد مانند جیوه که مایع است. پس حمل سخت بر فلز امکانی است.

گزینه «۲»: حمل دارای کتاب بر نویسنده امکانی است. یک نویسنده ممکن است دارای کتاب باشد یا نباشد. مثلاً می‌توان نویسنده‌ای را یافت که فقط مقاله نوشته باشد.

گزینه «۳»: جسم ممکن است جامد یا مایع یا گاز باشد، پس این حمل نیز امکانی است.

(فلسفه دوازدهم، همان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۳۴- گزینه ۱»

(موسی سپاهی - سروان)

رابطه علیت رابطه‌ای وجودی است، یعنی وجود یک چیز ضرورتاً وابسته به وجود دیگری است و اگر علت باشد، معلول آن هم حتماً خواهد بود و اگر علت نباشد، معلول هم نخواهد بود.

بررسی گزاره‌ها:

(الف) درست است؛ اگر علت نباشد، معلول هم نخواهد بود.

(ب) درست است؛ دقت کنید که معلول نمی‌تواند بدون وجود علت وجود داشته باشد. این موضوع را به لحاظ منطقی هم می‌توان اثبات کرد. در منطق، یکی از شرایط نتیجه‌گیری از قضیه شرطی این است که تالی را نفی کنیم و به نفی مقدم برسیم.

حال در قضیه «اگر علت نباشد، معلول هم نخواهد بود» نفی تالی برابر با مقدم

وجود معلول (B) است و نتیجه آن نفی مقدم یعنی وجود علت (A) خواهد بود.

(ج) نادرست است؛ رابطه علیت مثل رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو طرف فرض گرفته شود.

(د) نادرست است؛ وجود علت لزوماً وجود معلول را در پی دارد، بنابراین بخش اول این گزاره نادرست است.

(فلسفه دوازدهم، همان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۳۵- گزینه ۲»

(حسین آفریزی راهنمایی)

اینکه همه چیز از همه چیز امکان وجود یافتن ندارد مشخصاً به اصل سنخیت بین علت و معلول اشاره دارد. طبق این اصل، هر علتی معلول خاص خود را دارد و هر معلولی از علت خاصی صادر می‌شود.

برای اینکه بدانیم از هر علتی کدام معلول پدید می‌آید، می‌توانیم از تجربه کمک بگیریم. البته برخی علت و معلول‌ها هم غیرتجربی‌اند و با عقل مصادیق آنها را تشخیص می‌دهیم، اما اینکه بگوییم «تنها با عقل» تشخیص مصادیق علت و معلول امکان دارد، نادرست است.

(فلسفه دوازدهم، همان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۱۳۶- گزینه ۲»

(مهمیر سوریان)

اگر حتی یکی از جزئیات حوادث جهان، مطابق طراحی اولیه خالق جهان پیش نرود، اصل سنخیت و اصل غایت‌مندی جهان نقض خواهند شد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: اگر اطلاعات ما از وضعیت فعلی جهان ناقص باشد، همین دانش ناقص می‌تواند سبب شود پیش‌بینی نادرستی از اتفاقات آینده داشته باشیم.

گزینه ۳: اگرچه رفتار بشر لزوماً بر فرجام کلی جهان و برخی حوادث قطعی تأثیرگذار نخواهد بود، ولی این احتمال وجود دارد که برخی تحولات نهایی تحت تأثیر رفتار بشر باشند. از طرفی چون داده‌های بشری برای پیش‌بینی انتخاب‌های آزادانه و اختیاری انسان‌ها ناکافی است، پس نمی‌توانیم فرجام جهان را به دقت پیش‌بینی کنیم. توجه کنید که این امر سبب نمی‌شود که خداوند هم نتواند از فرجام جهان پیش‌بینی داشته باشد، زیرا خداوند نسبت به رفتار اختیاری انسان نیز از قبل آگاه است و فعل اختیاری طبق نظر فیلسوفان مسلمان جزئی از نظام علی و معلولی است، نه اینکه نقض‌کننده آن باشد.

گزینه ۴: طبق دیدگاه فیلسوفان مسلمان، اگر از وضعیت فعلی جهان به‌طور کامل و دقیق مطلع شویم و بدانیم علل و عوامل فعلی با چه معلول‌هایی سنخیت دارند، می‌توانیم آینده را به‌طور دقیق پیش‌بینی کنیم.

(فلسفه دوازدهم، کرامت‌تصور از جهان، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۵)

۱۳۷- گزینه ۴»

(علی معزی)

گروهی از منکران خدا می‌خواهند برای جهان و انسان هدف و غایت تعیین کنند و بگویند جهان به سمت یک غایت برتر در حرکت است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: اگر معنی اول اتفاق را بپذیریم باید سایر معانی آن را نیز بپذیریم چون وقتی علیت نباشد، لوازم آن یعنی سنخیت و هدف‌مندی نیز نخواهد بود.

گزینه ۲: معنای دوم اتفاق همان نبود اصل سنخیت است که منجر می‌شود از پدیده‌ها اثراتی ظاهر شود که هیچ ربطی به آنها ندارد.

گزینه ۳: پذیرش معنی اول ناشی از جهل به علت تامه و ناقصه است.

(فلسفه دوازدهم، کرامت‌تصور از جهان، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۷)

۱۳۸- گزینه ۱»

(مهمیر قربانی)

در این بیت، حافظ به مفهوم «صنع الهی» و «قلم صنع» اشاره دارد. اگر آفرینش را حاصل «صنع» بدانیم، به معنای این است که اولاً جهان «صناعی» دارد و بنابراین علت نخستین تأیید می‌شود و با تأیید علت نخستین لوازم خلقت و آفرینش جهان به دست او هم تأیید می‌شود. یعنی غایت جهان مقدم بر خلق آن تعیین شده است و خداوند (علت نخستین) جهان را بر آن اساس آفریده است. بنابراین معنای سوم اتفاق نفی می‌شود. توجه: البته در مصراع دوم این بیت ابهامی وجود دارد که باعث می‌شود دو معنای متضاد از بیت برداشت شود (در اینکه مرجع ضمیر «ش» در «خطاپوشش» به «پیر» برمی‌گردد یا به «صانع»). اما در صورت سؤال گفته‌ایم «مفهوم کدام بیت می‌تواند معنای سوم اتفاق را نفی کند؟» و بنابراین نیازی نیست معنای مصراع دوم بیت را در نظر بگیریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: سعدی در این بیت به تناسب بذری که می‌کاریم و محصولی که برداشت می‌کنیم اشاره دارد، پس نفی معنای دوم اتفاق را در پی دارد و تناسب میان علت و معلول (اصل سنخیت) را تأیید می‌کند. البته از آنجاکه نفی معنای دوم اتفاق (قبول سنخیت) ملازم با نفی معنای اول (قبول علیت) است بنابراین نفی معنای اول اتفاق را نیز در پی دارد. دقت کنید که سنخیت از لوازم اصل علیت است و اگر سنخیت را بپذیریم، پیش‌تر باید علیت را پذیرفته باشیم.

گزینه ۳: «علت» در این بیت به معنای «بیماری و ناخوشی» آمده است. بیت درباره بی‌درمانی درد عشق است و ربطی به بحث علیت ندارد.

گزینه ۴: در این بیت مولوی از رابطه ضروری علت (ندا) و معلول (انعکاس صدا) سخن می‌گوید که اشاره به نفی معنای اول اتفاق دارد. همچنین به تناسب میان علت (ندا) و معلول (صدا) یعنی نفی معنای دوم اتفاق نیز اشاره دارد.

(فلسفه دوازدهم، کرامت‌تصور از جهان، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

۱۳۹- گزینه ۲»

(کتاب آبی پیمانه ای - کنکور سراسری ۱۴۰۰)

ارسطو در برهان خود ابتدا وجود حرکت را در جهان فرض می گیرد و در مقدمه اول استدلال خود بیان می کند که «در جهان حرکت وجود دارد.»

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: ارسطو امکان تسلسل را در سلسله محرک ها ناممکن می داند و این جزو مقدمات بعدی برهان ارسطو است.

گزینه ۳: این گزینه بیانگر نتیجه برهان ارسطو است، نه مقدمه آن.

گزینه ۴: این عبارت از نظر محتوایی نادرست است و این گونه نیست که هر محرکی خود نامتحرک باشد، تنها محرک نخستین این گونه است.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۳۴)

۱۴۰- گزینه ۳»

(پوار پاکدل - فاروج)

عبارت «دلیل وجود خدا عمدتاً در تجربه های درونی ما نهفته است» متعلق به ویلیام جیمز است نه کاتینگهام.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: پس از غلبه تفکر حسی و حس گرایی در غرب ابتدا مردم جوامع غربی با بحران «معناداری زندگی» روبه رو شدند و پس از این بحران بود که فیلسوفان معناداری زندگی مانند کرگور، جیمز، برگسون و... وارد عرصه مدیریت این بحران شدند.

گزینه ۲: کانت و دکارت متوجه این مسئله بودند که با اثبات وجود خدا می توان زندگی انسان ها را معنادار ساخت و از این رو ابتدا به دنبال اثبات وجود خدا و ضرورت وجود او بودند.

گزینه ۴: کرگور برخلاف تصور گذشتگان به خصوص فیلسوفان مسلمان و مسیحی و حتی سایر ادیان خدا باور جهان که معتقد بودند باید انسان ها به خدا باور داشته باشند تا زندگی اصیل و برتر داشته باشند، معتقد است این انسان است که باید ابتدا وارد مسیر زندگی اصیل و حقیقی شود و پس از آن است که خدا ایمان را به او عطا می کند.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه های ۳۷ تا ۳۹)

منطق

۱۴۱- گزینه ۱»

(کتاب آبی پیمانه ای - کنکور سراسری ۱۴۰۰)

استدلال به دو نوع قیاسی و استقرایی تقسیم می شود. در قیاس است که مقدمات از نتیجه حمایت قطعی می کنند و نتیجه یقینی است. در هر نوع استدلال استقرایی مقدمات از نتیجه حمایت نسبی می کنند و نتیجه هیچ گاه یقینی نیست.

در گزینه ۱: از یک حکم کلی حکم درباره یک مصداق خاص آن استنتاج شده است و ما اینجا با نوعی قیاس مواجه هستیم.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۲: استدلال از نوع استقرای تمثیلی است.

گزینه ۳: استدلال از نوع استقرای تعمیمی است.

گزینه ۴: استدلال از نوع استنتاج بهترین تبیین است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه های ۴۱، ۴۳، ۴۵ و ۴۸)

۱۴۲- گزینه ۴»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

توجه کنید که تمثیل با استقرای تمثیلی متفاوت است. تمثیل یکی از روش ها در توضیح و فهم مطالب است و در علوم مختلف کاربرد دارد.

گزینه های ۱، ۲ و ۳ درباره استقرای تمثیلی درست است. صورت سؤال تمثیل را خواسته است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه های ۴۲ و ۴۳)

۱۴۳- گزینه ۱»

(کتاب آبی پیمانه ای)

استقرای تمثیلی استدلالی ضعیف است و نتایج آن احتمالی است، چرا که به صرف مشابهت ظاهری میان دو امر جزئی نمی توان احکام یکی را به دیگری تسری داد.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۳)

۱۴۴- گزینه ۲»

(هسین آفونری راهنمایی)

«آهن فلز است و در دمای طبیعی جامد است؛ جیوه نیز که فلز است، مانند آهن در دمای طبیعی جامد است.»

این گونه استدلال شده که چون آهن و جیوه در فلز بودن اشتراک دارند باید در «در دمای طبیعی جامد بودن» هم اشتراک داشته باشند.

استدلال ما از نوع تمثیلی است و ناروا است و در واقع شباهت ذکر شده میان آهن و جیوه (فلز بودن) برای اشتراک آنها در نتیجه ای که گرفته شده کافی نیست. چنانچه جیوه در دمای طبیعی مایع است، نه جامد.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۳)

۱۴۵- گزینه ۲»

(علی معزی)

کسانی که معجزه را مثل سحر و جادو فرض می کنند، نتیجه می گیرند که معجزه هم بر اساس مکر و فریب است. این نمونه ای از مغالطه تمثیل ناروا است که وجوه اختلاف سحر و جادو با معجزه در آن نادیده گرفته شده اند.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه های ۴۳ و ۴۴)

۱۴۶- گزینه ۳»

(عمید سوریان)

در بیت صورت سؤال از تمثیل برای توجیه اثر غم عشق در زدودن سایر غم ها استفاده شده است. بنابراین در گزینه ها باید به دنبال استدلال غیرتمثیلی باشیم.

در همه موارد غیر از گزینه ۳، مصراع دوم تمثیلی است برای توجیه مصراع اول. نکته: اسلوب معادله ها معمولاً استقرای تمثیلی محسوب می شوند. اما در گزینه ۳ مصراع اول یک جمله ناقص است و ادعایی مطرح نکرده است تا مصراع دوم تمثیلی برای آن باشد بلکه مصراع دوم تنها تکمیل کننده آن است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۳)

۱۴۷- گزینه ۱»

(پوار پاکدل - فاروج)

در یک استقرای تعمیمی قوی باید چند ویژگی داشته باشیم، از جمله:

۱- تصادفی بودن نمونه های بررسی شده در جامعه آماری

۲- نمونه های بررسی شده باید متنوع و از همه طیف های موجود در کل جامعه آماری باشند.

۳- تناسب میان تعداد نمونه های آماری با کل جامعه آماری

فلسفه یازدهم

(فرهاد قاسمی نژاد)

۱۵۱- گزینه ۳»

از نظر فلسفی واقعیت امری واحد است. اگر واقعیت متکثر بود، رسیدن به شناخت ممکن نبود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: این که دو نفر درباره موضوعی واحد بحث می‌کنند یعنی در حال انتقال شناخت به یکدیگر هستند.

گزینه «۲»: اگر قرار نبود که انسان به شناخت درست برسد، بحث و تبادل نظر درباره موضوعات مختلف بی‌معنی بود.

گزینه «۴»: افراد ممکن است درباره واقعیتی واحد شناخت‌های متفاوت داشته باشند، شناخت‌هایی که ممکن است درست یا نادرست باشد. آنچه مسلم است اینکه واقعیت واحد است، اما ممکن است ادراکات متکثر باشند. (فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

(پرگل رمیمی)

۱۵۲- گزینه ۴»

مثال «می‌دانم توپ آنجاست» نشان می‌دهد که معرفت تنها زمانی معنا دارد که آگاهی ذهنی با واقعیتی عینی (مابه‌ازا) در خارج مطابق باشد. بنابراین معرفت به معنای آگاهی نسبت به واقعیت خارجی است، نه صرف توافق ذهنی با زبانی. (رد گزینه‌های ۱ و ۲) ضمناً تجربه تنها شیوه کسب معرفت و پیش‌بینی آینده تنها هدف آن نیست. (رد گزینه ۳)

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه ۳۶)

(علی معزی)

۱۵۳- گزینه ۳»

معرفت‌شناسی بخشی از فلسفه است که به خود پدیده شناخت می‌پردازد. معرفت‌شناسی همیشه جزئی از فلسفه بوده است.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(امیرمهر قلعه‌کاهی)

۱۵۴- گزینه ۲»

شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها (شکاکیت مطلق) متناقض است، اما شک در شناخت یک موضوع خاص و جزئی امری کاملاً معقول و طبیعی است؛ مثل اینکه یک دانش‌آموز درباره شناختش نسبت به مباحث تابع ریاضی شک کند.

درست است که گرگیاس در گفته‌های خویش امکان شناخت را رد کرده است، اما این سخن او تنها در حوزه سخن و نظر ممکن است و هیچ‌کس نمی‌تواند به‌طور عملی امکان شناخت را نفی کند، زیرا تمام کارهایی که انجام می‌دهیم بیانگر امکان شناخت است، مثلاً آب می‌خوریم چون می‌دانیم این آب تشنگی ما را رفع می‌کند.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

(هسین آفونری راهنمایی)

۱۵۵- گزینه ۱»

اینکه حقایق بسیاری وجود دارد که هنوز انسان نتوانسته آنها را پیدا کند، نشان از پذیرش امکان معرفت دارد و نمی‌توان آن را با شکاکیت مطلق در معرفت یکی دانست.

جملاتی که به شکاکیت مطلق در معرفت اشاره دارد:

گزینه «۲»: ما نمی‌توانیم به علم مطابق واقع برسیم. (نفی توانایی انسان در شناخت مطابق واقع)

گزینه «۳»: هیچ شناخت یقینی وجود ندارد. (نفی قاطعیت و یقین در شناخت)

گزینه «۴»: انسان حتی در شناخت امور محسوس هم همواره خطا می‌کند. (اشاره به خطا بودن شناخت انسان هم در امور محسوس و هم در امور نامحسوس)

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۳۴، ۳۷ و ۳۸)

با این توضیحات باید تک‌تک گزینه‌ها را با این سه ویژگی و شرط ارزیابی کنیم و نبود هر یک از ویژگی‌ها موجب مغالطه تعمیم شتاب‌زده خواهد شد.

عبارت گزینه «۱» یک استقرای تعمیمی قوی است، زیرا هر سه شرط یک استقرای قوی را دانشمندان در روش استقرایی و مشاهدات علمی خود رعایت کرده‌اند و نتیجه بررسی نمونه‌های مختلف را به کل جامعه آماری تعمیم داده و نتیجه‌گیری کرده‌اند.

تکلیف: استقرای تعمیمی از روش‌های پرکاربرد در علوم تجربی محسوب می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: نمونه مغالطه تعمیم شتاب‌زده است؛ زیرا با شمارش آرای سه شهر بزرگ نمی‌توان نتیجه نهایی انتخابات را بیان کرد و این استقرا شرط تناسب میان تعداد نمونه‌های آماری و کل جامعه آماری را رعایت نکرده است.

گزینه «۳»: این عبارت نیز مصداقی از مغالطه تعمیم شتاب‌زده است که در آن تنها با بررسی موقعیت‌های گل در نیمه اول بازی، حکم به پیروزی در کل بازی کرده است.

گزینه «۴»: از بررسی محدود چند زلزله حکمی کلی درباره تمامی زلزله‌ها در کشور ژاپن داده است که مصداقی از مغالطه تعمیم شتاب‌زده است و تناسبی میان تعداد نمونه‌های آماری با کل جامعه آماری وجود ندارد.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۳۷)

(موسی سپاهی - سروان)

۱۴۸- گزینه ۱»

استدلال استقرای تعمیمی مبتنی بر نمونه‌هایی است که از جامعه بزرگ‌تر گرفته می‌شوند، هرچند مشاهده انبساط آهن، روی و مس در شرایط مختلف می‌تواند شاهی برای کلیت این قانون باشد، اما چون نمونه‌ها کافی و جامع نیستند، نمی‌توان با قطعیت نتیجه گرفت که همه فلزات منبسط می‌شوند، استقرای تعمیمی بر اساس شواهد تجربی است و همیشه احتمال خطا و استثنا وجود دارد..

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۳۵ و ۳۷)

(پرگل رمیمی)

۱۴۹- گزینه ۱»

استدلال اول (چرخش زمین به دور خورشید) پشتوانه‌ای طبیعی و همیشگی دارد، بر تجربه‌ای تکرارپذیر استوار است و قوی‌ترین استقراست.

استدلال دوم (خوب بودن سیب) تجربه‌ای بسیار محدود است و نمی‌تواند به همه زمان‌ها تعمیم داده شود.

استدلال سوم (نتیجه فوتبال) مبتنی بر چند تجربه محدود است و عوامل بسیاری ممکن است خلاف آن را ثابت کند.

استدلال چهارم (آشپزخانه‌های کوچک) دچار مغالطه تعمیم شتاب‌زده است، چون نمونه‌ها کافی و متنوع نیستند.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

(مهمر کرمی‌نیا - رفسنجان)

۱۵۰- گزینه ۲»

استنتاج بهترین تبیین را باید نوعی استقرا دانست که در زندگی روزمره و بررسی فرضیه‌های علمی کاربرد دارد.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

اقتصاد

۱۶۱- گزینه ۱

(معدری ضیائی)

بررسی عبارات:

- الف) مربوط به وظایف دولت در بخش «ارائه کالای عمومی» است.
 ب) مربوط به وظایف دولت در بخش «بهبود عملکرد بازار» است.
 ج) مربوط به وظایف دولت در بخش «بهبود عملکرد بازار» است.
 د) مربوط به وظایف دولت در بخش «ارائه کالای عمومی» است.
 ه) مربوط به وظایف دولت در بخش «بهبود عملکرد بازار» است.

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸)

۱۶۲- گزینه ۳

(آفرین سامری)

مالیات بر ارزش افزوده، مالیاتی است که از تفاوت بین ارزش کالا و خدمات عرضه شده با ارزش کالا و خدمات خریداری شده در دوره‌ای مشخص گرفته می‌شود. این نوع مالیات چند مرحله‌ای است و با ایجاد شفافیت، فرار مالیاتی را کاهش می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱» برای حمایت از صنایع داخلی به کار گرفته می‌شود: عوارض گمرکی و خدماتی
 گزینه ۲: «۲» نهایتاً به وسیله مصرف‌کننده نهایی پرداخت می‌شود، اما وظیفه قانونی پرداخت آن به عهده تولیدکنندگان و فروشندگان است: مالیات بر مصرف

گزینه ۴: «۴» بر مبنای ثروت افراد محاسبه می‌شود: مالیات بر دارایی

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

۱۶۳- گزینه ۱

(معدری کاردارن)

الف) در بازار عوامل تولید، دولت منابع و عوامل تولید را از خانوارها خریداری و مبالغ را تحت عنوان اجاره، مزد یا سود به خانوارها پرداخت می‌کند.
 ب) منابع مالی دولت برای ارائه کالاها و خدمات عمومی معمولاً و در بیشتر موارد از سه محل تأمین می‌شود: ۱- مالیات‌ها (مانند عوارض نوسازی)، ۲- فروش دارایی‌های ملی و ۳- ایجاد بدهی (فروش اوراق مشارکت)

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۵)

۱۶۴- گزینه ۴

(مهمربسین متولی)

(الف)

مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده
 مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله آخر =

$$90,000 \times \frac{9}{100} = 8,100 \text{ تومان}$$

(ب)

= میزان ارزش افزوده در مرحله دوم
 ارزش محصول در مرحله اول - ارزش محصول در مرحله دوم
 تومان ۲۰,۰۰۰ = ۲۵,۰۰۰ - ۴۵,۰۰۰ = میزان ارزش افزوده در مرحله دوم
 = مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله دوم
 نرخ مالیات بر ارزش افزوده × میزان ارزش افزوده در مرحله دوم

$$20,000 \times \frac{9}{100} = 1,800 \text{ تومان}$$

۱۵۶- گزینه ۳

(پوار باکلر - فاروج)

شک در توانایی‌های انسان برای شناخت برخی امور را شکاکیت نسبی می‌گویند که امری معقول و پذیرفتنی است، اما شک در اصل معرفت و شناخت که شکاکیت مطلق نام دارد و از مشکلات آن خودمتناقض بودن آن است با شکاکیت نسبی بسیار متفاوت است. بنابراین شکاکیت نسبی خودمتناقض نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱» با وجود روشن بودن معنا و مفهوم معرفت و امکان آن، گروهی در گذشته و حال نسبت به امر بدیهی امکان شناخت، دچار شک و تردید شده‌اند.
 گزینه ۲: «۲» بررسی یک گزاره برای تعیین درستی یا نادرستی آن تلویحاً بدین معناست که شما می‌توانید درستی یا نادرستی آن را تشخیص دهید، پس همین کار امکان شناخت را تأیید می‌کند.

گزینه ۴: «۴» این سؤال که «آیا می‌توان فهمید در سیارات دیگر موجوداتی شبیه انسان وجود دارند یا خیر؟» مربوط به شکاکیت نسبی است، زیرا در حد و حدود و میزان توانایی انسان در شناخت و معرفت دچار شک و تردید شده است نه در اصل شناخت.

(فلسفه یازدهم، امکان شنافت، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

۱۵۷- گزینه ۳

(موسی سپاهی - سراوان)

پیشرفت دانش انسان دو صورت دارد: یکی کشف حقایق و اطلاعات جدید (مثل شناسایی ستارگان و سیارات جدید) و دیگری اصلاح اشتباهات گذشته (مانند تغییر نگرش درباره مرکزیت زمین و خورشید). این یعنی دانش قدیمی ممکن است به طور کامل بازنگری شود و تصحیح شود. بنابراین گزینه ۳ «۳» بهترین توصیف است.

(فلسفه یازدهم، امکان شنافت، صفحه ۴۸)

۱۵۸- گزینه ۴

(غیروز نژادنهف - تبریز)

پیشرفت دانش انسان که یا از طریق حل مجهولات و دستیابی به اطلاعات جدید یا از طریق اصلاح اشتباهات گذشته صورت می‌گیرد خود دلیلی بر توانایی بشر برای رسیدن به معرفت است.

(فلسفه یازدهم، امکان شنافت، صفحه ۴۸)

۱۵۹- گزینه ۲

(مهمربقربانی)

اگر در هر مرحله از شناخت خطا و اشتباه حتماً وجود داشته باشد، دیگر نمی‌توان به معرفتی کاملاً یقینی و مصون از خطا رسید و نتیجه آن پذیرش عدم امکان معرفت یقینی مطلق است. البته این به معنای نفی واقعیت خارجی نیست بلکه تنها امکان معرفت را نفی می‌کند.

(فلسفه یازدهم، امکان شنافت، صفحه‌های ۴۴، ۴۷ و ۴۸)

۱۶۰- گزینه ۲

(مهمربکرمی‌نیا - رفسنجان)

وقتی می‌گوییم: «حقایق بسیاری در جهان خلقت وجود دارد که هنوز برای انسان قابل شناسایی نیست» در واقع به چند چیز اشاره می‌کنیم: اولاً اینکه شناخت جهان برای آدمی ممکن است و ما از جهان خلقت شناختی به دست آورده‌ایم؛ پس امکان معرفت را نفی نمی‌کند. (رد گزینه ۳) ثانیاً می‌گوییم هنوز بخشی از جهان را نشناخته‌ایم؛ یعنی شناخت ما امری یکباره نیست؛ بلکه به تدریج شناخت جهان به دست آمده و از اینجا به بعد هم به تدریج به دست می‌آید؛ پس نشان می‌دهد که شناخت انسان تدریجی است.

(فلسفه یازدهم، امکان شنافت، ترکیبی)

(ج)

قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده در مرحله اول

$$\text{تومان} = 25,250 = 25,000 + \left(25,000 \times \frac{9}{100}\right) = 25,000 + 2,250$$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد، صفحه ۶۳)

۱۶۵- گزینه «۱»

(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۳)

راه‌هایی که یک کشور می‌تواند به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک‌تر شود:

الف) متنوع کردن راه‌های تأمین کالاهای وارداتی و متنوع کردن بازارهای فروش کالاهای صادراتی

ب) فاصله گرفتن از وضعیت تک‌محصولی

ج) فراهم کردن امکان تأمین بعضی نیازهای مهم و اساسی در داخل کشور، با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی

د) توجه بیش‌تر به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان

تکیه بر مزیت‌های فعلی کافی نیست. کشور باید با خلق مزیت‌های جدید، مثل توسعه فناوری و تولید داخلی کالاهای مهم، وابستگی خود را به خارج کم کند. این کار باعث افزایش تاب‌آوری در برابر تحریم‌ها می‌شود. پس تمرکز صرف بر مزیت‌های موجود نمی‌تواند پاسخ درستی باشد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۷)

۱۶۶- گزینه «۲»

(مهری ضیائی)

وابستگی در تأمین کالاهای راهبردی و ضروری مثل دارو، غذا و محصولات کشاورزی، حوزه انرژی (مثل نفت و انرژی هسته‌ای و انرژی‌های نو) و صنایع نظامی و دفاعی می‌تواند موجب بهانه‌جویی و سلطه رقیب یا دشمن و نهایتاً ضعف و وابستگی کشور شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کالاهای راهبردی در سایر بخش‌های ضروری کشور مثل دارو، غذا و محصولات کشاورزی نیز نقش کلیدی دارند.

گزینه «۳»: هر کشور ممکن است بسته به نیازها و اولویت‌های خود کالای راهبردی مختلفی داشته باشد. مثلاً برخی کشورها به منابع انرژی مانند نفت و گاز وابسته هستند، در حالی که کشورهای دیگر ممکن است به مواد اولیه خاص یا فناوری‌های پیشرفته نیازمند باشند.

گزینه «۴»: کالاهای راهبردی در شرایط عادی نیز نقش حیاتی دارند و برای توسعه و رشد کشورها اساسی هستند. برای مثال، حوزه انرژی (مثل نفت و انرژی هسته‌ای و انرژی‌های نو)، منابع معدنی یا فناوری‌های کلیدی همگی در فرایند رشد اقتصادی ضروری‌اند.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۶)

۱۶۷- گزینه «۳»

(کنکور تیرماه ۱۴۰۳)

الف)

$$= \text{درآمد سالیانه کارگاه}$$

قیمت هر واحد از محصول $\times$ تعداد محصول تولید و فروخته شده

$$\text{تومان} = 200,000,000 = 200,000 \times 1,000,000$$

$$\begin{aligned} \text{تومان} &= 780,000,000 = 65,000,000 \times 12 = \text{هزینه‌های سالیانه کارگاه} \\ \text{هزینه‌های سالیانه کارگاه} - \text{درآمد سالیانه کارگاه} &= \text{سود سالیانه کارگاه} \\ \text{تومان} &= 1,620,000,000 = 780,000,000 - 2,400,000,000 \end{aligned}$$

$$\frac{10}{100} \times \text{سود سالیانه کارگاه} = \text{مالیات سالیانه کارگاه}$$

$$\text{تومان} = 1,620,000,000 \times \frac{10}{100} = 162,000,000$$

$$\text{تومان} = 13,500,000 + 162,000,000 = 175,500,000$$

(ب)

$$\begin{aligned} \text{مالیات سالیانه کارگاه} - \text{سود سالیانه کارگاه} &= \text{مانده خالص سالیانه کارگاه} \\ \text{تومان} &= 1,458,000,000 = 1,620,000,000 - 162,000,000 \end{aligned}$$

$$\text{میلیون تومان} = 1,458$$

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۸ و ۶۸)

۱۶۸- گزینه «۴»

(آفرین سایری)

براساس اصل مزیت مطلق هر منطقه و یا کشور باید کالایی را تولید نماید که هزینه تولید آن در مقایسه با سایر کشورها کم‌تر باشد.

براساس اصل مزیت مطلق، کشور ایران در تولید پسته و کشور برزیل در تولید قهوه مزیت مطلق دارند.

کشور هند در تولید هیچ‌یک از دو کالای پسته و قهوه نسبت به دو کشور ایران و برزیل مزیت مطلق اقتصادی ندارد؛ زیرا هیچ‌یک از دو کالا را به صرفه تولید نمی‌کند. اقتصاددانان در این حالت، مفهوم مزیت نسبی را به کار می‌گیرند و می‌گویند هند در کشور خود در تولید پسته نسبت به قهوه، مزیت نسبی دارد؛ به عبارت دیگر هزینه فرصت تولید پسته در این کشور، کم‌تر از هزینه فرصت تولید قهوه است و همین امر باعث می‌شود تا هند منابع کمیاب خود را بیش‌تر به تولید پسته اختصاص دهد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۶۹- گزینه «۴»

(آفرین سایری)

گاهی دولت‌ها برای حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر، تعرفه‌های گوناگونی بر واردات برخی از کالاها وضع می‌کنند.

گاهی دولت‌ها در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، پیمان‌های تجاری وضع می‌کنند و تعرفه‌ها را کاهش می‌دهند.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۵)

۱۷۰- گزینه «۳»

(اسان عالی‌نژاد)

الف) اگر اصل مزیت‌های مطلق و نسبی رعایت نشود:

* منابع و سرمایه‌ها به بهترین نحو ممکن استفاده نمی‌شوند (هدر می‌روند چرا که منابع کمیاب هستند).

* با تولید محصولات کم‌تر و بی‌کیفیت، رفاه جوامع کاهش می‌یابد.

ب) زندگی عموم انسان‌ها در جامعه شهری به دلیل تخصص‌گرایی و تولید براساس مزیت (مزیت مطلق یا نسبی)، اقتصادی تک‌محصولی است.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۳ و ۷۷)

دفترچه پاسخ

عمومی دوازدهم

رشته انسانی

۱۴ آذر ماه ۱۴۰۴

طراحان به ترتیب حروف الفبا

فارسی	حسن افتاده، حسین پرهیزگار، سعید جعفری، نازنین فاطمه حاجیلو، ابوالفضل عباس زاده، الهام محمدی
دین و زندگی	محسن بیاتی، فردین سماقی، مرتضی محسنی کبیر، میثم هاشمی
زبان انگلیسی	رحمت‌اله استیری، ایمان حسن پور، محمد سلیمانی، محمد مهدی دغلاوی

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	مسئول درس‌های مستندسازی
فارسی	نازنین فاطمه حاجیلو	نازنین فاطمه حاجیلو	محسن اصغری، مرتضی منشاری	—	فریبا رنوفی، امیر محمد کماسی مهدی یعقوبیان، محسن جمشیدی
دین و زندگی	محمد مهدی مانده علی	محمد مهدی مانده علی	امیر مهدی افشار یاسین ساعدی	—	سجاد حقیقی پور، مجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرائی
اقلیت‌های مذهبی	دبورا حاتائیان	دبورا حاتائیان	معصومه شاعری	—	—
زبان انگلیسی	رحمت‌اله استیری	رحمت‌اله استیری	مائده سالاری، محدثه مرآتی، فاطمه نقدی	مائده سالاری، محمد سعید رضایی	سپهر اشتیاقی، علیرضا رمضان زاده

کلاس‌های آنلاین عمومی

نام درس	نام دبیر	روز	ساعت
زبان انگلیسی ۳	محدثه مرآتی	سه شنبه	۱۷-۱۸
عربی، زبان قرآن ۳	ابوطالب درانی	سه شنبه	۱۹-۲۰
دین و زندگی ۳	سجاد حقیقی پور	چهارشنبه	۱۹-۲۰
فارسی ۳	نازنین حاجیلو	پنجشنبه	۱۹-۲۰

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رنوفی
حروف نگار و صفحه‌آرا	زهرآ تاجیک
ناظر چاپ	حمید عباسی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی ۳

۲۰۱- گزینه ۱

(حسن افشاره - تبریز)

معنی نوشته شده در مقابل تمامی گزینه ها صحیح است؛ مگر گزینه ۱ که معنی صحیح آن «وزیر» است.

(واژه، صفحه ۵۰)

۲۰۲- گزینه ۱

(تازنین فاطمه هایدلوصفازاده)

تشریح گزینه های دیگر:

املاي صحیح در سایر گزینه ها عبارت انداز:

گزینه «۲»: قریب

گزینه «۳»: طاق ضربی

گزینه «۴»: طیلسان

(املا، صفحه های ۶۲ و ۶۳)

۲۰۳- گزینه ۲

(ابوالفضل عباس زاده)

عبارت اول: حرف «را» بعد از ضمیر مبهم «همه»، حرف اضافه است؛ پس کلمه «همه» متمم است.

عبارت دوم: حرف «را» در این جا فک اضافه و کلمه «اطفال» مضاف الیه است (به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه، بر سر اطفال شاخ نهاده).

بنابراین باید ابتدا مواردی را بیابیم که «متمم» باشد و سپس «مضاف الیه».

بررسی ابیات:

بیت «الف»: نقش ضمیر پیوسته «ش»، «مضاف الیه» است. (و گریبان او را گرفت) بیت «ب»: حرف «جز» از حروف اضافه است و کلمه «نقش»، متمم است.

بیت «ج»: حرف «را» فک اضافه است (جان سوخته) و کلمه «سوخته» مضاف الیه است. (دقت کنید که کلمه سوخته، صفت جان نمی باشد)

بیت «د»: حرف «تا» زمانی که نشان دهنده «زمان، مکان، مسافت» باشد، حرف اضافه است؛ پس در این جا، کلمه «خانه» متمم است.

پس موارد «ب، د» متمم و موارد «الف، ج» مضاف الیه است.

(دستور، صفحه های ۱۲، ۱۴ و ۱۹)

۲۰۴- گزینه ۴

(تازنین فاطمه هایدلوصفازاده)

چسباندن در پاکت: چسباندن (هسته)، در (وابسته پسین از نوع مضاف الیه)، پاکت (وابسته وابسته از نوع مضاف الیه مضاف الیه)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: ده فرسخ راه: ده (وابسته پیشین از نوع صفت شمارشی)، فرسخ (وابسته وابسته از نوع ممیز)، راه (هسته)

گزینه «۲»: مهد (هسته)، دموکراسی (وابسته پسین از نوع مضاف الیه)، عالم (وابسته وابسته از نوع مضاف الیه مضاف الیه)

گزینه «۳»: خواندن بینوایان ویکتور هوگو: خواندن (هسته)، بینوایان (وابسته پسین از نوع مضاف الیه)، ویکتور هوگو (وابسته وابسته از نوع مضاف الیه مضاف الیه)

(دستور، صفحه های ۶۲ تا ۶۴ و ۶۶)

۲۰۵- گزینه ۳

(سعید جعفری)

قلب، رکن مشبیه در تشبیه «تو (دماوند) قلب زمین هستی» است.

(آرایه، صفحه های ۳۶ و ۳۷)

۲۰۶- گزینه ۳

(الهام ممدی)

آرایه مشترک میان قسمت های مشخص شده، «مجاز» است.

الف) «خاک» مجاز از «سرزمین»

ب) «کرانه رود تiber» مجاز از «انسان ها (حاکمان روم)»

ج) «قلم» مجاز از «نویسندگی»

(آرایه، صفحه های ۶۳ و ۶۶)

۲۰۷- گزینه ۴

(تازنین فاطمه هایدلوصفازاده)

آثار موجود در این گزینه، همگی در دسته «ادبیات پایداری» جای می گیرند.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: ادبیات تعلیمی - ادبیات غنایی - ادبیات سفر و زندگی

گزینه «۲»: ادبیات غنایی - ادبیات غنایی - ادبیات تعلیمی

گزینه «۳»: ادبیات غنایی - ادبیات غنایی - ادبیات پایداری

(تاریخ ادبیات، صفحه ۲۵)

۲۰۸- گزینه ۱

(هسین پرهیزگار-سبزوار)

هدف اصلی شاعر بیان ناتوانی انسان از شکرگزاری شایسته و بایسته خداوند است.

(مفهوم، صفحه ۱۰)

۲۰۹- گزینه ۱

(تازنین فاطمه هایدلوصفازاده)

عبارت، بیان می کند که عشق مانند آتش، فراگیر و ویرانگر است و جایی برای جز خود، باقی نمی گذارد.

اما شعر، به این معنا است که گذران زمان و از بین رفتن عمر، برای شاعر اهمیتی ندارد.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: مفهوم مشترک: زندگانی و حیات، از عشق برمی خیزد.

گزینه «۳»: مفهوم مشترک: برای لایق عشق شدن، باید از خودبینی، تعلقات و غرور گذشت.

گزینه «۴»: مفهوم مشترک: عاشق، مدعی نیست و از عشق خود لاف نمی زند.

(مفهوم، صفحه ۵۵)

۲۱۰- گزینه ۲

(الهام ممدی)

در گزینه «۲»، نویسنده می گوید: اگر روزی خاطراتی از سفر ماه بنویسم دور نیست (جای شگفتی نیست و دور از انتظار نیست که چنین کاری انجام دهم).

(مفهوم، صفحه های ۶۳ و ۶۴)

۲۱۱- گزینه ۴»

(مسن افتره - تبریز)

باتوجه به واژه‌نامه کتاب درسی، معنای واژگان گزینه ۴» کاملاً درست هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» واژه (بنات) نادرست معنی شده و معنی درست آن (دختران) است.

گزینه ۲» واژه (ثنا) نادرست معنی شده و معنی درست آن (ستایش) است.

گزینه ۳» واژه (درهم) نادرست معنی شده و معنی درست آن (مسکوک نقره) است.

(واژه، برگرفته از سؤال ۲ امتحان نهایی فروردین ۱۴۰۲، واژه‌نامه)

۲۱۲- گزینه ۲»

(نازنین فاطمه هابیلوصفازاده)

«زل» و «بهت»، شکل درست دو نادرستی املائی این گزینه هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» نادرستی املائی ندارد.

گزینه ۳» عن قریب (قریب: نزدیک - غریب: دور)

گزینه ۴» خار (خار: بخش‌های تیز گیاهان - خوار: حقیر)

(املا، برگرفته از سؤال ۷ امتحان نهایی فروردین ۱۴۰۳، صفحه‌های ۴۱، ۴۴ و ۴۵)

۲۱۳- گزینه ۳»

(نازنین فاطمه هابیلوصفازاده)

قلم (هسته)، این (وابسته وابسته از نوع صفت مضافیه)، نویسنده (وابسته پسین از

نوع مضافیه)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» معلم (هسته)، شریف (وابسته پسین از نوع صفت بیانی)، باسواد (وابسته

پسین از نوع صفت بیانی)

گزینه ۲» دهات (هسته)، دورافتاده (وابسته پسین از نوع صفت بیانی)، ایران

(وابسته پسین از نوع مضافیه)

گزینه ۴» چند (وابسته پیشین از نوع صفت مبهم)، شعاع (هسته)، کم‌نور (وابسته

پسین از نوع صفت بیانی)، خورشید (وابسته پسین از نوع مضافیه)

(دستور، برگرفته از امتحانات مدراس، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۲۱۴- گزینه ۲»

(مسرین پرهیزگار)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» «نام از قلم افتادن» کنایه از «فراموش شدن» است.

گزینه ۳» «دریدن جامه» کنایه از «دور انداختن و نابود کردن» است / «غرقه به

خون شدن جامه» کنایه از «فدا کردن جان» است. / «کم از کفن بودن» کنایه از

«بسیار بی‌ارزش بودن» است.

گزینه ۴» «از جان و دل کاری را انجام دادن» کنایه از «با کمال میل و با شور و

اشتیاق»، «کاری را کردن» است، «دل نثار چیزی کردن» کنایه از «فدا کردن تمام

وجود برای آن چیز» است.

(آرایه، برگرفته از امتحانات مدراس، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۲۱۵- گزینه ۱»

(نازنین فاطمه هابیلوصفازاده)

«کی» در معنای متفاوت به کار رفته است: «کی» اول به معنای «پادشاه»، و «کی»

دوم و سوم به معنای «چه زمانی» است. پس «جناس (همسان)» داریم.

«حسن تعلیل: خالی بودن چوب نی، به این دلیل است که جفا دیده است. / مجاز:

سر و تن، مجاز از کل وجود است.

«مجاز: «نفس» مجاز از سخن و دعا است.

(آرایه، برگرفته از سؤال ۲۴ امتحان نهایی فروردین ۱۴۰۲، صفحه ۶۴)

۲۱۶- گزینه ۳»

(نازنین فاطمه هابیلوصفازاده)

ضرب‌المثل گزینه ۳»، بیان می‌کند که با گفت‌وگوی لطیف و مهربانانه، می‌توان

حتی رضایت افراد بداخلاق و تندخو را جلب کرد و کارهای دشوار را به انجام رساند.

عبارت صورت سؤال و دیگر گزینه‌ها به مفهوم «از وضعیت بد، به وضعیت بدتری

افتادن» اشاره دارند.

(قلمرو ادبی، مشابه تمرین صفحه ۷۰)

۲۱۷- گزینه ۴»

(نازنین فاطمه هابیلوصفازاده)

صورت کامل شعر، به شرح زیر است:

«پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند/ دیوار زندگی را زین گونه یادگاران

وین نغمه محبت بعد از من و تو ماند/ تا در زمانه باقی‌ست آواز باد و باران»

(شعر مفقوف، برگرفته از امتحانات مدراس، صفحه ۵۹)

۲۱۸- گزینه ۳»

(نازنین فاطمه هابیلوصفازاده)

محاسب، قصد دور زدن مسائل و احکام شرعی را دارد، اما مست با جواب‌هایی که به

او می‌دهد، خاطرنشان می‌سازد که احکام شرعی، تعرض ناپذیر و تغییرناپذیرند و

نمی‌توان از آن‌ها کوتاه آمد یا زیاد و کمشان کرد.

(مفهوم، برگرفته از سؤال ۲۹ امتحان نهایی فروردین ۱۴۰۲، صفحه ۱۹)

۲۱۹- گزینه ۳»

(نازنین فاطمه هابیلوصفازاده)

مولانا در بیت مذکور، کسانی که به وصل خدا رسیده‌اند (خوشحالان) و کسانی را که

از او دور و غافل مانده‌اند (بدحالان)، مقابل هم قرار می‌دهد و می‌گوید که با هر دو

همدم و دمخور شده است.

(مفهوم، مشابه تمرین صفحه ۵۱ کتاب درسی، صفحه ۴۸)

۲۲۰- گزینه ۲»

(نازنین فاطمه هابیلوصفازاده)

۱- چون نعمتی پدید آید، بر مرکب شکر نشینم ← شکر نعمت به‌جا آوردن

۲- چون بلایی پدید آید، بر مرکب صبر نشینم ← صبر کردن به هنگام بلا

۳- چون طاعتی پیدا گردد، بر مرکب اخلاص نشینم ← به وقت طاعت، اخلاص

ورزیدن

(مفهوم، برگرفته از سؤال ۳۷ امتحان نهایی فروردین ۱۴۰۴، صفحه ۷۱)

دین و زندگی (۳)

۲۲۱- گزینه ۴

(میثم هاشمی)

الف) با این که ما به وجود خداوند، به عنوان آفریدگار جهان پی می‌بریم و صفات او را می‌توانیم بشناسیم، اما نمی‌توانیم ذات و چیستی او را دریابیم (صحیح بودن عبارت (الف)).

ب) جهان، همواره و در هر «آن» به خداوند نیازمند است و این نیاز، هیچ‌گاه قطع یا کم نمی‌شود (غلط بودن عبارت (ب)).

ج) عقل انسان نمی‌گوید که هر موجودی به آفریننده نیاز دارد، همانطور که نمی‌گوید تمام چیزهای شیرین، حتی شکر و قند، نیازمند به یک شیرین‌کننده هستند، بلکه ذهن ما اگر موجودی را ببیند که قبلاً نبوده و بعداً پدید آمده، در این‌جا می‌گوید «پدیده» نمی‌تواند خود به خود پدید آید و حتماً آفریننده‌ای آن را پدید آورده است (غلط بودن عبارت (ج)).

(درس ۱، صفحه‌های ۹، ۱۲ و ۱۳)

۲۲۲- گزینه ۱

(میثم هاشمی)

از آنجا که خداوند تنها خالق جهان است، پس تنها مالک آن نیز هست؛ زیرا هرکس که چیزی را پدید می‌آورد، مالک آن است. لذا آیه شریفه «وَلِلّٰهِ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ ... اَن‌چه در آسمان‌ها و اَن‌چه در زمین است، از آن خداست.» به مرتبه توحید در مالکیت خداوند اشاره دارد.

(درس ۲، صفحه ۱۹)

۲۲۳- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

از نظر انسان موحد هیچ حادثه‌ای در عالم بی‌حکمت نیست، گرچه حکمت آن را نداند. از همین رو موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است. در مقابل سختی‌ها و مشکلات، صبور و استوار است و آن‌ها را زمینه موفقیت‌های آینده‌اش قرار می‌دهد. انسان موحد باور دارد که دشواری‌های زندگی نشانه بی‌مهری خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست. انسان موحد چون زندگی خود را بر اساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست، شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش روحی است.

(درس ۳، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

۲۲۴- گزینه ۳

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

امام علی (ع) می‌فرماید: «خداوند بدان جهت روزه را واجب کرد تا اخلاص مردم را بیازماید.» و این سخن مربوط به «دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات» از راه‌های تقویت اخلاص است.

(درس ۴، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۸)

۲۲۵- گزینه ۴

(فرزین سماقی)

عبارت‌های «هیچ عاقل مر کلوخی را زند»، «این که فردا این کنم یا آن کنم» و «گر نبودى اختيار اين شرم چیست؟» به ترتیب، به مسئولیت‌پذیری، تفکر و تصمیم احساس رضایت یا پشیمانی از شواهد وجود اختیار در انسان اشاره دارند.

(درس ۵، صفحه ۵۶)

۲۲۶- گزینه ۴

(مسن بیانی)

در مثال «نوشتن یک متن» اگر هر یک از عوامل نباشند، نوشتن ممکن نمی‌شود. در واقع، به ترتیب، هر عاملی علت بودن خود را از عامل بالاتر می‌گیرد: قلم می‌نویسد اما حرکت آن ناشی از حرکت دست است، حرکت درست به نوبه خود محصول کار دستگاه عصبی است و ... این سلسله علت‌ها را «علل طولی» گویند.

در مثال «جابجایی یک نیمکت» علت‌ها در عرض هم قرار داشته و در یک ردیف هستند و هر کدام مستقل از دیگری، به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت دارند. این گونه علل را «علل عرضی» گویند.

(درس ۵، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۲۲۷- گزینه ۲

(میثم هاشمی)

آیه مطرح در صورت سؤال، بیانگر سنت «توفیق الهی» است. طبق این آیه، یکی از جلوه‌های این توفیق، نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت است. «والذین جاهدوا فینا لنهدينهم سبلنا و ان الله لمع المحسنين: و کسانی که در راه ما، جهاد [تلاش] کنند حتماً آنان را به راه‌های خود هدایت می‌کنیم و در حقیقت خداوند با نیکوکاران است.»

(درس ۶، صفحه‌های ۶۷ و ۷۳)

۲۲۸- گزینه ۳

(میثم هاشمی)

املاء و استدراج: در حقیقت، مهلت‌ها و نعمت‌ها، با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه‌گر شده و باعث می‌شود که بار گناهان آنان روزه‌روز سنگین‌تر شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک‌تر می‌شوند.

(درس ۶، صفحه ۷۴)

۲۲۹- گزینه ۱

(میثم هاشمی)

آمزش گناهان با توبه، آمزش برخی گناهان با انجام کار نیک، حفظ آبروی بندگان گناهکار، پذیرش عبادت اندک و رضایت سریع از کسی که طلب آمزش کرده نمونه‌هایی از سبقت رحمت خدا بر غضب او است. هم‌چنین یکی از موارد سبقت رحمت بر غضب خدا آن است که وقتی انسان کار نیکی انجام می‌دهد، خداوند به فرشته‌اش فرمان می‌دهد که فوراً آن را ثبت نماید، اما وقتی گناهی مرتکب می‌شود به فرشته خود دستور می‌دهد صبر کند تا بنده‌اش توبه کند.

(درس ۶، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۲۳۰- گزینه ۲

(میثم هاشمی)

امام صادق (ع) می‌فرماید: «مَنْ يَمُوتُ بِالذَّنْبِ أَكْثَرَ يَمُوتُ بِالْأَجَالِ وَ مَنْ يَعِيشُ بِالْإِحْسَانِ أَكْثَرَ يَمُوتُ بِالْأَعْمَارِ: کسانی که به واسطه گناه می‌میرند از کسانی که به واسطه سرآمد عمرشان می‌میرند، بیشترند و کسانی که به سبب نیکوکاری زندگی دراز دارند، از کسانی که به عمر اصلی زندگی می‌کنند، بیشترند.» که این سخن با سنت الهی «تأثیر اعمال انسان در زندگی او» ارتباط دارد. ابتلاء در لغت به معنای امتحان است.

(درس ۶، صفحه‌های ۶۹، ۷۵ و ۷۶)

زبان انگلیسی ۳

۲۳۱- گزینه ۳»

(مفهم سلیمانی)

نکته مهم درسی:

با توجه به معنای جمله متوجه می‌شویم که جمله در مورد کاری می‌باشد که به صورت کلی همیشه انجام می‌شود، پس از زمان حال ساده استفاده می‌کنیم. (رد سایر گزینه‌ها) و همین‌طور روندها خودشان مطالعه نمی‌کنند، بلکه توسط طراحان مطالعه می‌شوند، پس باید از حالت مجهول استفاده کرد.

(گرامر)

۲۳۲- گزینه ۱»

(ایمان حسن‌پور)

ترجمه جمله: «عموی من مسئولیت بررسی مهمانان عروسی خواهرم را برعهده داشت، مگر نه؟»

نکته مهم درسی:

اگر جمله مثبت باشد، جمله ضمیمه منفی می‌شود (رد گزینه‌های «۳» و «۴»). توجه داشته باشید که فعل «had» در اینجا فعل کمکی نمی‌باشد (رد گزینه «۲»).

(گرامر)

۲۳۳- گزینه ۲»

(ایمان حسن‌پور)

ترجمه جمله: «گریس ابزار مناسب برای تعمیر بخاری را داشت، اما با پدرش تماس گرفت و درخواست کمک بیش‌تر کرد.»
با توجه به مفهوم جمله تنها از «but» در جای خالی می‌توان استفاده کرد (رد سایر گزینه‌ها).

(رایتینگ)

۲۳۴- گزینه ۳»

(رممت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «او سعی کرد قوی بماند، اما در نهایت هنگام خداحافظی احساسی زیر گریه زد.»

(۱) بیرون کشیدن	(۲) تأیید کردن
(۳) منفجر شدن	(۴) مکث کردن

نکته مهم درسی:

به ترکیب واژگانی «burst into tears» به معنای «زیر گریه زدن» دقت کنید.

(واژگان)

۲۳۵- گزینه ۳»

(ایمان حسن‌پور)

ترجمه جمله: «تنها تعداد کمی از مقاله‌هایی که به استاد تحویل داده شد، اشتباهات قابل توجهی داشتند.»

(۱) مرتب کردن	(۲) ترجمه کردن
(۳) شامل بودن، دارای بودن چیزی	(۴) جشن گرفتن

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

زبان برای انسان‌ها ضروری است. به ما کمک می‌کند افکارمان را به اشتراک بگذاریم، احساساتمان را بیان کنیم و یکدیگر را درک نماییم. بدون زبان، قادر به ایجاد رابطه یا یادگیری از دیگران نخواهیم بود. در طول زمان، زبان‌ها به تدریج توسعه یافته‌اند و در صداها، دستور زبان و واژگان تغییر کرده‌اند. به همین دلیل است که نحوه صحبت مردم امروزی اغلب بسیار متفاوت از نحوه صحبت پدربزرگ و مادربزرگان است.

در سراسر جهان، هزاران زبان وجود دارد. برخی توسط میلیون‌ها نفر صحبت می‌شوند، درحالی که برخی دیگر تنها توسط گروه کوچکی استفاده می‌شوند. متأسفانه، بسیاری از این زبان‌های کوچک‌تر در حال ناپدید شدن هستند. وقتی یک زبان می‌میرد، ما بخشی از یک فرهنگ و تاریخ را نیز از دست می‌دهیم. به همین دلیل، بسیاری از متخصصان سخت تلاش می‌کنند تا از زبان‌های در معرض خطر محافظت کنند پیش از آنکه برای همیشه از دست بروند.

همه زبان‌ها با صداها صحبت نمی‌شوند. زبان‌های اشاره از حرکات دست و حالات چهره برای انتقال معنا استفاده می‌کنند. آن‌ها توسط افراد ناشنوا یا کم‌شنوا استفاده می‌شوند و به اندازه زبان‌های گفتاری غنی و بامعنا هستند.

یادگیری یک زبان دیگر همچنین می‌تواند شخصاً به شما کمک کند. می‌تواند اعتماد به نفستان را تقویت کند، مغزتان را قوی‌تر سازد و به شما کمک کند فرهنگ‌های مختلف را درک کنید. در دنیای جهانی‌شده امروزی، صحبت کردن به بیش از یک زبان می‌تواند درهایی را در زندگی شخصی کار به روی شما بگشاید.

۲۳۶- گزینه ۳»

(مفهم‌پوری رغلاوی)

ترجمه جمله: «ایده اصلی متن چیست؟»

«زبان مردم را به هم متصل می‌کند و در طول تاریخ تغییر می‌کند.»

(درک مطلب)

۲۳۷- گزینه ۴»

(مفهم‌پوری رغلاوی)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر براساس متن صحیح است؟»

«نحوه صحبت مردم امروزی اغلب با نحوه صحبت پدربزرگ و مادربزرگان تفاوت دارد.»

(درک مطلب)

۲۳۸- گزینه ۲»

(مفهم‌پوری رغلاوی)

ترجمه جمله: «بر اساس متن، چرا بسیاری از کارشناسان می‌خواهند از زبان‌های کوچک محافظت کنند؟»

«چون ناپدیدشدن آن‌ها به معنای از دست دادن فرهنگ و تاریخ است.»

(درک مطلب)

۲۳۹- گزینه ۳»

(مفهم‌پوری رغلاوی)

ترجمه جمله: «متن در مورد زبان‌های اشاره چه می‌گوید؟»

«آن‌ها از دست‌ها و صورت‌ها برای نشان دادن معنی استفاده می‌کنند.»

(درک مطلب)

۲۴۰- گزینه ۴»

(مفهم‌پوری رغلاوی)

ترجمه جمله: «بر اساس متن، کلمه «boost» (تقویت کردن) از نظر معنایی به کدام یک نزدیک‌ترین است؟»

«improve» (بهبود بخشیدن)

(درک مطلب)

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۱۴ آذر

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه تولید

مسئول آزمون	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مسئول دفترچه	حامد کریمی
ویراستار	آرین غلامی
طراحان	حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، حامد کریمی، امیرحسین افجه، امیرعلی حسینی‌زاده، فرزاد شیرمحمدلی
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون‌خواه
ویراستار مستندسازی	ستایش یآوری

استعداد تحلیلی

۲۵۱- گزینه ۱

(حامد کریمی)

واژه «منابع» جمع «منبع» است و عبارت «منابعها» صحیح نیست. پس بند اول نیاز به ویرایش دارد.

(تصحیح پملات، هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه ۲

(حامد کریمی)

شکل درست عبارت، ۲۹ نقطه دارد:

جایگزینی منابع مشروعیت سنتی با نهادهای عقلانی و انتخابی

(ترتیب کلمات، هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه ۱

(حامد کریمی)

با حروف به هم ریخته گزینه «۱» کلمه «مقطعی» ساخته می شود که جای خالی متن را پر می کند.

(کلمه سازی، هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه ۴

(مهمیر اصفهانی)

عبارت «دست به عصا» مدتظر است که گزینه «۴» آن را به درستی توصیف کرده است.

(کلمه سازی، هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه ۱

(مهمیر اصفهانی)

عبارت گزینه «۱» سه نکته اصلی متن را پوشش می دهد:

هدف: رهایی بیان از قید منطق / روش: کاوش ناخودآگاه / منشأ: نظریات فروید

در دیگر گزینه ها:

گزینه «۲»: هدف اصلی جنبش فراواقع گرایی نمایان ساختن مرز بین واقعیت و اخلاق نبود، بلکه درهم شکستن مرز بین واقعیت و خیال و رهایی از قید منطق و اخلاق بود.

گزینه «۳»: جنبش فراواقع گرایی در اوایل قرن بیستم شکل گرفت و متن چیزی از این جنبش در نیمه دوم قرن بیستم نگفته است.

گزینه «۴»: جنبش فراواقع گرایی به دنبال رهایی از قید منطق بود، نه لزوماً از بین بردن کامل تأثیر منطق.

(استدلال، هوش کلامی)

۲۵۶- گزینه ۴

(کنکور انسانی ۱۴۰۴، با تغییر)

به جز بیت گزینه «۴»، همه ابیات و نیز عبارت صورت سؤال در پی بیان این نکته اند که با هر شخص می باید به اندازه فهم او سخن گفت.

(قرابت معنایی، هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه ۱

(مهمیر اصفهانی)

شکل درست ابیات:

د) «تکیش» با غلامان یکی راز گفت / که این را نباید به کس بازگفت

الف) به یک سالش آمد ز دل بر دهان / به یک روز شد منتشر در جهان

ج) بفرمود جلاد را بی دریغ / که بردار سرهای اینان به تیغ

ب) یکی ز آن میان گفت و زنهار خواست / مگش بندگان کاین گناه از تو خاست

(ترتیب پملات، هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه ۳

(فاطمه راسخ)

کل پول را x می گیریم. داریم:

$$x - \frac{x}{4} = \frac{3x}{4} \quad \text{باقی مانده} \rightarrow \frac{x}{4} : \text{فرزند بزرگتر}$$

$$\frac{3x}{4} - \left(\frac{x}{4}\right) = \frac{x}{2} \quad \text{باقی مانده} \rightarrow \frac{x}{4} \times \frac{1}{3} = \frac{x}{12} : \text{فرزند دوم}$$

$$\frac{1}{2} \times \frac{x}{2} = \frac{x}{4} : \text{فرزند سوم}$$

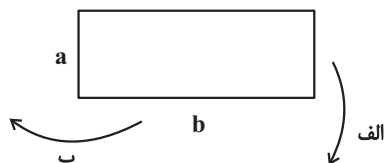
پس سهم هر سه فرزند برابر شده است.

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۵۹- گزینه ۲

(فاطمه راسخ)

حجم استوانه با اندازه ارتفاع و با مجذور شعاع نسبت دارد. پس در حالت دوم که شعاع بزرگتر است، حجم بزرگتر می شود.

طول: b و عرض: a

$$\pi a^2 b = \pi r^2 h = \text{حجم استوانه اول}$$

$$\pi b^2 a = \pi r^2 h = \text{حجم استوانه دوم}$$

$$\pi a^2 b \circ \pi b^2 a, a \circ b$$

پس دو عبارت مقابل هم ارزند.

که $a < b$ است.

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۰- گزینه ۱»

(کتاب استعداد تفیلی هوش کلامی)

کافی است ۳ رقم سمت راست عدد بر ۸ بخش پذیر باشد تا عدد مضرب ۸ باشد. بر این اساس، گزینه ۳» نادرست است:

$$620 = 77 \times 8 + 4$$

اما برای آن که عددی بر ۹ بخش پذیر باشد، باید حاصل مجموع رقم های آن بر ۹ بخش پذیر باشد.

$$1617181920 \Rightarrow 1+6+1+7+1+8+1+9+2+0$$

$$= 36 = 4 \times 9$$

$$540530520 \Rightarrow 5+4+0+5+3+0+5+2+0$$

$$= 24 = 2 \times 9 + 6$$

$$2423222120 \Rightarrow 2+4+2+3+2+2+2+1+2+0$$

$$= 20 = 2 \times 9 + 2$$

(یکان و بخش پذیری، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۱- گزینه ۱»

(کتاب استعداد تفیلی هوش کلامی)

عددی که بر دو و بر سه بخش پذیر باشد، حتماً بر شش هم بخش پذیر است. لذا اگر سه عدد پشت سر هم را در هم ضرب کنیم، هر عددی که باشند، حاصل بر عدد شش بخش پذیر است.

(یکان و بخش پذیری، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۲- گزینه ۴»

(همبر کنبی)

عددهای ۳، ۴ در ستون راست و عددهای ۱ و ۲ در ردیف سوم معلوم هستند. باقی خانه ها نیز در مرحله بعد معلوم می شوند و جدول یک حالت نهایی دارد.

		۳	۴
			۳
۳	۴	۱	۲
۲			۱

۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳
۳	۴	۱	۲
۲	۳	۴	۱

(سورکوکو، اصل ضرب، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۳- گزینه ۱»

(امیرعلی حسینی زاره)

هر عدد صورت سؤال را اگر با حاصل جمع ارقام آن عدد جمع کنیم، عدد بعدی ساخته می شود:

$$75: 7+5=12, 75+12=87$$

$$87: 8+7=15, 87+15=102$$

$$102: 1+0+2=3, 102+3=105$$

$$105: 1+0+5=6, 105+6=111$$

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۴- گزینه ۴»

(امیرمسن افجه)

اختلاف بزرگ ترین و کوچک ترین عدد درون مربع، عدد بیرونی است:

$$9-5=4, 7-1=6, 9-3=6, 8-2=6$$

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۵- گزینه ۳»

(همبر کنبی)

حاصل ضرب ارقام اعداد صورت سؤال، ۹ است. این اعداد از بزرگ به کوچک مرتب شده اند، پس جای علامت سؤال باید عدد ۱۱۹ قرار بگیرد.

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۶- گزینه ۳»

(فاطمه راسخ)

از تکرارها می فهمیم اگر بخش هاشورخورده دو شکل بخش مشترک داشته باشند، کد B و اگر نداشته باشند کد A در نظر گرفته می شود. به جای علامت سؤال، چون دو قسمت بخش مشترک دارند، کد B لازم است. همچنین اگر دو قسمت غیرهاشور یکسان باشد، کد D اگر یکسان نباشد کد C در نظر گرفته می شود که این ها هم در بالای علامت سؤال یکی مثلث است و دیگری مربع، پس کد C لازم است:

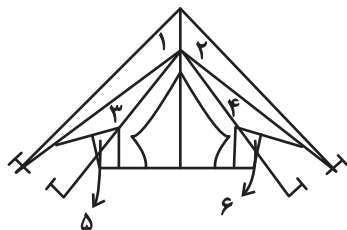
مثلت است و دیگری مربع، پس کد C لازم است: BC

(کدگذاری، هوش غیرکلامی)

۲۶۷- گزینه ۲»

(غریزاد شیرمهمرلی)

شش مثلث در شکل صورت سؤال وجود دارد.

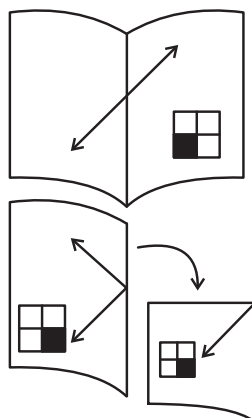

(شمارش، هوش غیرکلامی)

۲۶۸- گزینه ۴»

(غریزاد شیرمهمرلی)

با توجه به تقارن ها، شکل نهایی معلوم می شود.

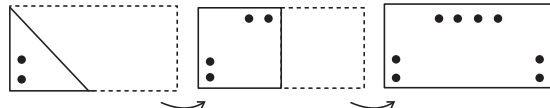

(کاغذ شفاف، هوش غیرکلامی)

۲۶۹- گزینه «۱»

(غریزاد شیرمهر لری)

مراحل تا را پس از سوراخ برعکس طی می کنیم:

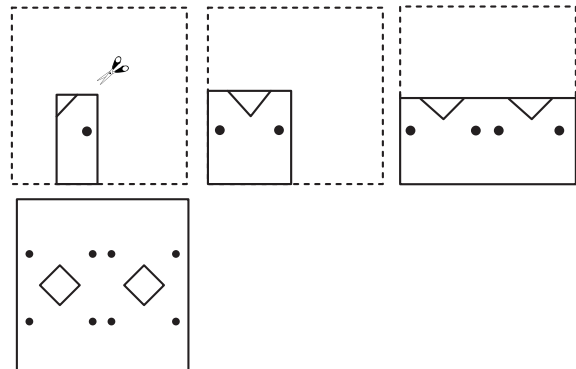

(تا، هوش غیر کلامی)

۲۷۰- گزینه «۴»

(عمید کنش)

مراحل تا را پس از سوراخ برعکس طی می کنیم:

(برش، هوش غیر کلامی)